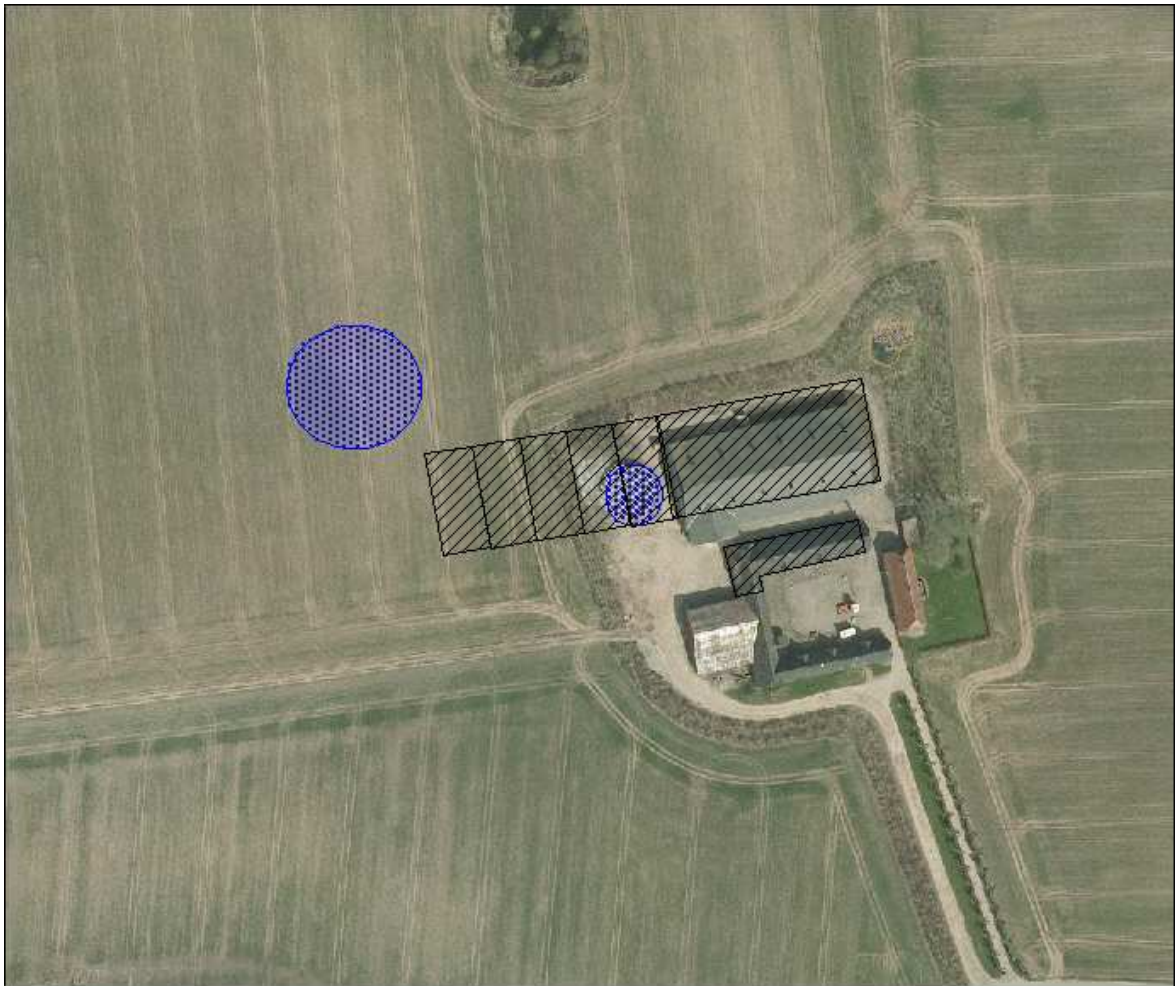

Miljøgodkendelse af slagtesvineproduktion 'Grund' på Grundvej 6, 7140 Stouby

Luftfoto og oversigt over ejendommen Grundvej 6, 7140 Stouby

Registreringsblad

Landbrugets navn og beliggenhed	'Grund', Grundvej 6, 7140 Stouby
Matrikel nr. m.fl	2 a, m.fl. Grund By, Stouby
CVR/P nummer	32631177 / 1018013092
Ejer af ejendommen	Jørgen Lund Pilegaard, Jellingvej 341, 7100 Vejle
Ejer af slagtesvineproduktionen	Pilegaard Slagtesvineproduktion I/S, Lundbovej 10, 7140 Stouby
Driftsansvarlig	Jens Henrik Pilegaard, Lundbovej 10, 7140 Stouby
Brugstype	Slagtesvin, tungsvinsproduktion
Godkendelsesbetegnelse	§ 12
Skema nr. i husdyrgodkendelse.dk	41130
Dato	Den 23. april 2013
Revurdering af godkendelsen:	År 2021, medmindre der foretages ændringer af produktionen
Myndighed	Hedensted Kommune
Godkendelsen er udarbejdet af	Mette Højby
Lok. id	619-L02-000033
Sags. Nr.	09.17.18-P19-000030

Alle kort er copyright Hedensted Kommune

Uldum den 23. april 2013

Mette Højby

Indholdsfortegnelse

1. AFGØRELSE	5
2. BAGGRUND	5
2.1 Sammendrag	5
2.2 Historik	6
2.3 Inddragelse af offentlighed	7
3. VILKÅR	9
3.1 Generelle forhold	9
3.2 Anlæg	9
3.2.1 Gødningsproduktion og -håndtering.....	9
3.2.2 Ammoniakreducerende tiltag.....	9
3.2.3 Lugt.....	10
3.2.4 Vand og spildevand.....	10
3.2.5 Skadedyr.....	11
3.2.6 Støj og transport	11
3.2.7 Transport	11
3.2.8 Affald og kemikalier	11
3.2.9 Driftsforstyrrelser og uheld	12
3.3 Arealer	12
3.4. Kontrol	12
3.5 Landskabelige forhold	13
3.6 Bedste tilgængelige teknologi/optimering	13
3.7 Driftsophør	14
4. VURDERING	15
4.1 Generelle forhold	15
4.1.1 Ansøger og ejerforhold	15
4.1.2 Afstandskrav	15
4.1.3 Tidligere miljøgodkendelser	16
4.1.4 Beskrivelse af dyrehold	17
4.2 Anlæg	18
4.2.1 Beskrivelse af staldindretning mm.	18
4.2.2 Driftsforstyrrelser og uheld	21
4.2.3 Gødningsproduktion- og håndtering	22
4.2.4 Ammoniak	23
4.2.5 Lugt.....	40
4.2.6 Støj, støv, lys og skadedyr.....	43
4.2.7 Affald, olie og kemikalier	45
4.2.8 Spildevand og overfladevand	46
4.2.9 Transport	46

4.2.10 Energi- og vandforbrug.....	49
4.3 Arealer.....	50
4.4 Egenkontrol.....	51
4.5 Renere teknologi/Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	51
4.5.1 Management.....	52
4.5.2 Staldindretning.....	54
4.5.3 Foderforbrug.....	55
4.5.4 Vandforbrug.....	56
4.5.6 Opbevaring og udbringning af husdyrgødning.....	58
4.5.7 Samlet vurdering BAT.....	59
4.6 Landskabelige hensyn.....	60
4.7 Ophør og alternativer.....	62
4.8 Samlet vurdering.....	62
5. FORMALIA.....	63
5.1 Lov m.m.....	63
5.2 Klagevejledning.....	63
5.3 Udnyttelse af godkendelsen.....	64
5.4 Andet.....	64
BILAG 1A. SITUATIONSPLAN.....	66
BILAG 1B. SITUATIONSPLAN FORKLARING.....	67
BILAG 1C. SITUATIONSPLAN VED 2 GYLLEBEHOLDERE.....	68
BILAG 2. OVERSIGT OVER AFSTANDE.....	69
BILAG 3. BYGNINGER OG MATERIALER.....	70
BILAG 4. AREALER.....	72
BILAG 5. GYLLEKØLING.....	73
BILAG 6. LANDSKABSFORHOLD.....	74

1. AFGØRELSE

Hedensted Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse til svineproduktionen på adressen Grundvej 6, 7140 Stouby med matr. nr. 2 a m.fl. Grund By, Stouby med CVR nr. 32631177 efter § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹ (Husdyrloven).

Godkendelsen omfatter hele bedriften med en årsproduktion på 13.804 slagtesvin (26,45 kg til 117 kg) og 300 slagtesvin (97-117 kg) eller alternativt 13.895 slagtesvin (26,45-117 kg), svarende til 471 DE². Der opføres i forbindelse med godkendelsen en tilbygning til eksisterende slagtesvinestald på ca. 2200 m² og en ny gyllebeholder på 4.000 m³.

Der hører ikke udbringningsarealer til virksomheden. Al husdyrgødning afsættes til arealer tilknyttet § 16 arealgodkendelse på Lundbovej 10, 7140 Stouby (skema nr. 28839). Miljøgodkendelsen er betinget af godkendelse af tilhørende udbringningsarealer.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændringer i anlæg og dyrehold, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsarealer og lignende, før Hedensted Kommune har taget stilling til, om ændringerne kræver godkendelse.

Godkendelsen er meddelt på de vilkår, som er beskrevet i afsnit 3.

Med godkendelse følger krav til udnyttelse af godkendelse indenfor 2 år, se afsnit 5.4.

2. BAGGRUND

2.1 Sammendrag

LRØ Rådgivning har på vegne af Pilegaard Slagtesvineproduktion I/S ved Jens Henrik Lund Pilegaard den 7. juni 2012 ansøgt om miljøgodkendelse af svineproduktionen beliggende Grundvej 6, 7140 Stouby. Ejendommen ligger ca. 1,7 km vest for Stouby.

Ansøgningen vedrører udvidelse af slagtesvineproduktionen. Svineproduktionen er tidligere miljøgodkendt den 14. december 2006 til 7625 slagtesvin (30-110 kg), svarende til 248,4 DE efter daværende dyreenhedsberegning. Miljøgodkendelsen blev ikke udnyttet indenfor 2 år, hvorefter Hedensted kommune har meddelt, at miljøgodkendelsen er bortfaldet. Den gældende produktionstilladelse er anmeldt med en VVM-screening af 11. november 2003 på 5950 slagtesvin (30-100 kg) på drænet gulv og spalter og 1610 slagtesvin (30-100 kg) på delvis spaltegulv (50-75 % fast gulv). VVM-screeningen blev påklaget til Naturklagenævnet, som den 27. oktober 2004 hjemviste afgørelsen til fornyet behandling med baggrund i krav om en samlet vurdering af i alt 3 udvidelser på ejendommen, herunder en ny anmeldt udvidelse under nævnsbehandlingen. VVM-screeningen til udvidelsen til 249 DE efter daværende DE beregning af den 28. februar 2008 blev stadfæstet af Naturklagenævnet den 9. oktober 2006.

Der søges om opførelse af tilbygning til eksisterende slagtesvinestald fra 2004. Der vil opføres et tilsvarende staldareal som den nuværende stald. Ligeledes opføres ny gyllebeholder som erstatning for den nuværende gyllebeholder.

Husdyrgødningen overføres til andre husdyrbrug, som er ejet af de samme ejere, som også ejer Pilegaard Slagtesvineproduktion I/S. Arealerne vurderes og godkendes i § 16 arealgodkendelse tilhørende Lundbovej 10, 7140 Stouby.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (samlebekendtgørelse af lov nr. 1572 af 20. december 2006 med senere ændringer)

² Jf. bilag 1 i bekendtgørelse 764 af 28. juni 2012 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv. (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)

De generelle afstandskrav samt afstandskrav i forhold til lugt er overholdt. Den beregnede lugtgeneafstand til enkelt bolig i landzone uden landbrugspligt viser 398 m for ukorrigeret geneafstand, mens der ifølge husdyrgodkendelse.dk er en vægtet gennemsnitsafstand på 460 m til nærmeste bolig. Øst for Grundvej 6 ligger Grund bestående af 6 boliger uden landbrugspligt, hvilket ifølge lovgivningen³ ikke kan betegnes som en samlet bebyggelse, men disse er enkelt boliger i landzone. Lugtgeneafstanden til byzone er 992 m og den faktiske afstand til Stouby, som er nærmeste byzone, er ca. 1,7 km. Nærmeste samlet bebyggelse er Sanatorievej 5-19, som ligger ca. 1,6 km mod sydøst. Lugtgeneafstanden er 766 m.

Svineproduktionen overholder kravet om reduktion af ammoniakemission på 30 % fra stald og lager for udvidelser gældende for ansøgninger indsendt i 2012. Ammoniakreduktionskravet opfyldes ved etablering af gyllekølingsanlæg i projekterede slagtesvinestald, delvis spaltegulv i projekterede stald, fast overdækning på gylletank og optimering af foderforbrug og råprotein i foder. Den genererede energi fra gyllekølingsanlægget anvendes til opvarmning af bolig mv., hvormed tiltaget kan betegnes som BAT (Bedste tilgængelig teknologi).

BAT niveauet svarende til de vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak er overholdt ved de nævnte tiltag. For de øvrige forhold – management, foder, vand og energi samt opbevaring – og udbringning af husdyrgødning vurderes BAT niveauet ligeledes at være overholdt.

Staldanlægget ligger i nærheden af habitatområde nr. 67 'Skovene nord for Vejle Fjord'. Nærmeste afstand til kategori 1 natur er naturtype 9130 'Bøg på muld' i habitatområdet er ca. 630 meter målt fra nærmeste punkt på staldanlægget. Staldanlægget ligger ca. 600 m fra overdrev større end 2,5 ha, dvs. kategori 2 natur. Der er flere naturområder i nærheden af staldanlægget, som er beskyttet i henhold til § 3 i naturbeskyttelsesloven (kategori 3 natur). Indenfor en afstand af 1000 m fra staldanlægget er der fundet to søer og et rigkær af god naturkvalitet. Der er i husdyrgodkendelse.dk beregnet en merbelastning til den nærmeste sø og rigkær på 0,3 kg N/ha/år og en totalbelastning på 0,5 kg N/ha/år. Staldanlæggets påvirkning på rigkæret er ikke vurderet som værende væsentlig. Derimod er det vurderet, at søens tålegrænse med udvidelsen er nået.

I forbindelse med afgørelsen har Hedensted Kommune vurderet, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik, og at svineproduktionen i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab og miljø.

2.2 Historik

Nærværende ansøgning om miljøgodkendelse er en ny ansøgning indsendt på baggrund af første indsendte ansøgning den 12. november 2007. Den ansøgte produktion og de projekterede bygninger er ikke ændret væsentligt siden 2007. På baggrund af skærpede krav til ammoniakemission fra staldanlægget fra 2007 til 2012 er tiltag til reduktion af ammoniak fra staldanlægget løbende ændret. I juni 2012 valgte ansøger at indsende en ny ansøgning efter de regler og beregningsmodeller, som er gældende og anvendt efter 1. april 2011.

Historik omkring tidligere ansøgninger og tilladelser på husdyrbruget fremgår af afsnit 4.1.3.

³ Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug bilag 3 med senere ændringer.

2.3 Inddragelse af offentlighed

Ansøgninger, der hører under Husdyrlovens § 12, skal offentligt annonceres på det tidspunkt, hvor det vurderes, at der foreligger fyldestgørende ansøgningsmateriale. Annoncering foretages for at inddrage offentligheden tidligt i processen med at udarbejde en miljøgodkendelse.

Der er ansøgt efter husdyrlovens § 12, og der forelå fyldestgørende ansøgningsmateriale, således at ansøgningen kunne annonceres i Hedensted-Juelsminde Avis den 7. januar 2008.

Da der blev indsendt en ny ansøgning i juni 2012 offentliggjorde Kommunen det nye ansøgningsmateriale. I den forbindelse har alle naboer og andre, som indsendte bemærkninger i forbindelse med foroffentlighedsfasen i 2008 og alle medunderskrivere af disse bemærkninger modtaget en skrivelse med svar på de forhold, som bemærkningerne omhandlede. Endvidere er alle orienteret om, at de bemærkninger, som blev tilsendt Kommunen i 2008, vil indgå i Kommunens sagsbehandling.

Kommunen modtog i januar 2008 flere henvendelser i forbindelse med annonceringen. Der indkom i alt 6 høringssvar, hvoraf der på flere høringssvar var flere underskrivere. I fornyet foroffentlighedsfase i juni 2012 indsendte 3 naboer, her én med flere underskrivere, bemærkninger til Kommunen.

Kommentarerne vedrører lugt, transport, støj, landskabsforhold, algevækst, BAT og påvirkninger på lokal natur. Da flere høringssvar vedrører de samme forhold, er bemærkninger til de forskellige forhold i høringssvarene besvaret i følgende afsnit.

Algevækst – 4.2.4

Natur – 4.2.4

Lugt – 4.2.5

Støj – 4.2.6

Transport – 4.2.9

BAT – 4.5

Landskab – 4.6 og bilag 6

Hedensted Kommune har foretaget nabohøring samt partshøring af de personer, som i foroffentlighedsfasen har ytret ønske om at modtage et eksemplar af udkast til miljøgodkendelsen i 6 uger.

Naboer på følgende adresser, som har indgivet bemærkninger i foroffentlighedsfasen:

Jette Borg og Viggo Norn	Grundvej 5	7140 Stouby
Helga og Bjarne Pedersen	Grundvej 3	7140 Stouby
Tove og Svend Volmer	Grundvej 11	7140 Stouby
Vibeke og Hans Peter Hansen	Grundvej 7	7140 Stouby
Steen Volmer	Grundvej 2	7140 Stouby
Conny Rasmussen	Grundvej 9	7140 Stouby
Jimmi Brøndum	Grundvej 13	7140 Stouby
Nancy Neumann og Olav Lidegaard	Grundvej 4	7140 Stouby
Elsebeth Bjørnes	Kalmarvej 1	7140 Stouby
Bente Andersen og Erik Eg Andersen	Kalmarvej 5	7140 Stouby
Annette F. Hansen og Karsten Henriksen	Bellemøllebanke 6	7140 Stouby
Rita Grønnebæk og Lasse Jensen	Bellemøllebanke 4	7140 Stouby
Lis Schrøder	Bellemøllebanke 1	7140 Stouby

Naboer på følgende adresser, som ikke har indgivet bemærkninger i foroffentlighedsfasen:

Henrik Holbek Hansen	Bellemøllebanke 2	7140 Stouby
Nicolas M. Bjerremand	Bellemøllebanke 8	7140 Stouby
Anita Andersen	Bellemøllebanke 10	7140 Stouby
Pia Stanhardt	Bellemøllebanke 12	7140 Stouby
Vera Karen Louise Pedersen	Bellemøllebanke 14	7140 Stouby
Ann Rita Andersen	Bellemøllebanke 16	7140 Stouby
Niels Wortmann Christensen	Bellemøllebanke 18	7140 Stouby
Grethe og Knud Skinhøj	Grundvej 1	7140 Stouby
Erica Jane Scott	Kalmarvej 3	7140 Stouby
Per Christian Eskildsen	Kalmarvej 2	7140 Stouby

Følgende personer har indgivet bemærkninger i foroffentlighedsfasen og bedt om udkast af miljøgodkendelse til gennemsyn:

Henrik Hornsved	Fakkegravvej 20	7140 Stouby
Mogens Dam	Fakkegravvej 6	7140 Stouby

Der er i høringsperioden indkommet kommentarer til udkast til miljøgodkendelsen, som vedrører lugt, transport, støv, algevækst, natur og BAT. Naboer, som er kommet med bemærkninger, har modtaget svar på disse. Hedensted Kommune har vurderet, at bemærkningerne ikke medfører ændringer til miljøgodkendelsen.

Hedensted Kommunes afgørelse offentliggøres på Kommunes hjemmeside den 23. april 2013.

3. VILKÅR

3.1 Generelle forhold

1. Godkendelsen omfatter en årsproduktion på 13.804 slagtesvin (26,45 kg til 117 kg), hvoraf 6902 slagtesvin er opstaldet med drænet gulv og spalter på 2042 stipladser og 6902 slagtesvin delvis spaltegulv (25-49 % fast gulv) på 2040 stipladser samt 300 slagtesvin (97-117 kg) på delvis spaltegulv (49-75 % fast gulv) på 100 stipladser, svarende til 471 DE⁴. Eller alternativt 13.895 slagtesvin (26,45-117 kg) på i alt 4119 stipladser, svarende til 471 DE. Der tillades mindre udsving i ind- og udgangsvægte for svinene, når blot det maksimale antal dyreenheder på 471 DE ikke overskrides.
2. Når det ældre staldanlæg ikke længere benyttes, kan der produceres i alt 13.895 slagtesvin (26,45 til 117), hvor 6902 slagtesvin er opstaldes på drænet gulv på 2042 stipladser og spalter og 6993 slagtesvin er opstaldet på delvis spaltegulv (25-49 % fast gulv) på 2067 stipladser, i alt 471 DE.
3. Såfremt godkendelsen ved udnyttelsesfristens udløb er delvist udnyttet uden opførelse af den projekterede stald, skal BAT niveauet for den udnyttede del af godkendelsen og ammoniakreduktionskravet på 30 % være overholdt.
4. Et eksemplar af godkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt på husdyrbruget. Eventuelt driftspersonale, herunder maskinstation m.v., skal være orienterede om de relevante dele af godkendelsen.
5. Ejendommen, herunder stalde, bygninger m.v., og dens omgivelser skal renholdes således, at der ikke forekommer væsentlige gener udenfor ejendommens skel i form af røg, støv, ilde lugt eller uhygiejniske forhold, som ifølge Kommunens vurdering kan karakteriseres som væsentlig.
6. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der er ansvarlig for driften) skal meddeles til Hedensted Kommune.

3.2 Anlæg

3.2.1 Gødningsproduktion og -håndtering

7. Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb således, at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt skal påfyldning foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Pladsen skal rengøres umiddelbart efter, at en periode med daglig påfyldning er afsluttet.
8. Flytning af gylle til anden opbevaring skal ske i perioden fra oktober til marts, mellem kl. 8 og 16, således at gener i forbindelse med flytning af gylle mindskes for de omkringboende langs med Grundvej.

3.2.2 Ammoniakreducerende tiltag

9. Den nye slagtesvinestald skal etableres med delvis spaltegulv (25-49 % fast gulv) eller anden gulvtype med tilsvarende eller mindre ammoniakemission.
10. Der skal etableres fast overdækning på enten ny gylletank på 4.000 m³ eller på 2 gylletanke på 2.000 m³. Beskadiget teltdug skal repareres straks.

⁴ Efter pt. gældende beregning af dyreenheder. Godkendelsen meddeles til antal svin i den nævnte vægtklasse.

11. Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som Kg N ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 45.772 kg N pr. år eller for alternativt scenarie uden ældre staldanlæg 45.854 kg N pr. år.

Kg N ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning:

$$\text{Kg N ab dyr pr. slagtesvin} = (((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram råprotein pr. FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst}))$$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårs ligningen skal samlet set overholdes. Se afsnit 4.2.5 for uddybende beregning.

Faktor	Værdi
Antal slagtesvin	13.895 ⁵
Indgangsvægt, kg	26,5
Afgangsvægt, kg 117	117
FEsv pr. kg. tilvækst	2,79
Gram råprotein pr. FEsv, g	148
Kg N ab dyr pr. slagtesvin	3,30

12. Den nye slagtesvinestald skal forsynes med gyllekølingsanlæg; i alt 1136 m² gyllekummer med køling, og det skal fjerne minimum 96.230 kW pr. år. Varmepumpen skal have en køleydelse på mindst 11 kW og være i drift 8.760 timer/år⁶, svarende til en årlig køleydelse på 96.230 kW. Gyllekøling skal herved medføre en 9,3 % reduktion i ammoniakfordampningen, se bilag 5.
13. Gyllekølingsanlægget skal igangsættes ved indsættelse af dyr i stalden.
14. Ændring af varmekilde i beboelse skal ske i umiddelbar forlængelse hermed. Med umiddelbar menes indenfor ½ år.
15. Gyllekølingsanlægget skal følge anvisningerne i BAT-blad om gyllekøling af svinestalde af 19. maj 2009, herunder bemærkes, at gyllekølingsanlægget skal være i drift både sommer og vinter for, at der opnås den beskrevne effekt.

3.2.3 Lugt

16. Til imødegåelse af lugtgener skal ventilationsanlæg og stald- og foderinventar vedligeholdes og rengøres efter hvert hold slagtesvin, dvs. minimum 3 gange om året.

3.2.4 Vand og spildevand

17. Tagvand fra den nye slagtesvinestald skal nedsives⁷ på egen grund i henhold til Vandplan 1.11 Lillebælt/Jylland. Såfremt nedsivning ikke kan ske i tilstrækkelig grad, skal der etableres overløb fra faskine til eksisterende forsinkelsesbassin, hvorfra udløb til Grund Bæk ikke må ændres.

⁵ Faktorer vist for alternativt produktion

⁶ Dog accepteres kortere nedlukning af anlægget i forbindelse med vedligehold og reparation.

⁷ Tilladelse meddeles efter § 28 i spildevandsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1448 af 11. december 2007). Afgørelsen kan jf. § 33 ikke påklages.

3.2.5 Skadedyr

18. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Skadedyrlaboratoriet foreskrevne retningslinjer for fluebekæmpelse⁸.

3.2.6 Støj og transport

19. Husdyrbrugets støjbelastning, målt udendørs som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A), målt ved nærmeste skel til nabobeboelse må ikke overstige følgende grænseværdier:

Dagperiode	Tidsrum, kl.	Støjniveau
Man- fredag	07.00 - 18.00	55 dB(A)
Lørdag	07.00 - 14.00	55 dB(A)
Lørdag	14.00 - 18.00	45 dB(A)
Søn- og helligdage	07.00 - 18.00	45 dB(A)
Aftenperiode		
Alle dage	18.00 - 22.00	45 dB(A)
Natperiode		
Alle dage	22.00 - 07.00	40 dB(A)

Støjens spidsværdier må ikke overstige 55 dB(A) om natten. Støjgennemsnit skal regnes ifølge vejledningen⁹.

Normal kørsel med traktor og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af støjgrænserne.

20. Hvis tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal husdyrbruget, for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes. Støjmålinger skal foretages på et tidspunkt, hvor husdyrbrugets aktiviteter svarer til maksimal drift, og foretages i punkter, der forinden er aftalt med Kommunen. Støjmålinger og beregninger skal udføres af et akkrediteret firma eller certificeret person i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger 6/1984 og 5/1993. Dokumentation kan højst forlanges udført én gang årligt. Rapporten skal sendes til Kommunen senest 1 måned efter målingerne/beregninger er foretaget.

3.2.7 Transport

21. Transport til og fra husdyrbruget af husdyrbrugets egne køretøjer skal primært foregå inden for normal arbejdstid kl. 07.00-18.00. Undtagelsesvis accepteres dog, at transport foregår udenfor normal arbejdstid. Der accepteres perioder med forøget aktivitet i forbindelse med sæsonpræget markarbejde.
22. Transport til og fra ejendommen skal af hensyn til støj- og støvgener foregå ved hensynsfuld kørsel.
23. Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild af gylle, skal dette straks opsamles.

3.2.8 Affald og kemikalier

24. Farligt affald skal, indtil det indsamles, til enhver tid opbevares miljømæssigt forsvarligt, således at der ikke opstår fare for forurening af jord og grundvand. Det vil sige forsvarlig emballeret, under tag, på fast, tæt bund uden mulighed for spild til kloak, jord, vandløb eller grundvand, jf. Hedensted Kommunes Erhvervsaffaldsregulativ¹⁰.

⁸ Vejledningen kan hentes på www.dpil.dk, se vejledninger

⁹ Vejledning fra Miljøstyrelsen, Ekstern støj fra virksomheder, 5/1984.

¹⁰ Regulativ for erhvervsaffald kan ses på www.hedensted.dk - Teknik & Miljø - affald

3.2.9 Driftsforstyrrelser og uheld

25. Der skal foreligge beredskabsplan for husdyrbruget, så spild og andet ukontrolleret udslip af gylle og andre forurenende stoffer forebygges, og sådan at skadernes omfang, hvis der alligevel sker uheld, begrænses.
- Planen skal til enhver tid være ajourført og være tilgængelig på husdyrbruget. Eventuelt driftspersonale skal være orienterede om beredskabsplanen.
26. Tagnedløb på projekterede staldanlæg og tagnedløb langs med kørselsveje skal sikres mod indtrængning af overfladevand for at minimere risikoen for at uheld med gylle kan medføre forurening af omgivende vandmiljø.
27. Der skal i forbindelse med anlæg af gyllebeholder nord for staldanlæg etableres en jordvold. Jordvolden skal opbygges af det overskudsjord, som der er fra stald og gylletank. Jordvolden skal beplantes senest 1 år efter den er etableret.

3.3 Arealer

28. Udbringningsarealerne, som anvendes til udspredning af gødning fra produktionen, skal godkendes efter § 16 i husdyrloven inden godkendelsen udnyttes.
29. Der må maksimalt udbringes 47.074,39 kg N og 9.973,53 kg P på ejede og forpagtede arealer i overensstemmelse med ansøgningskema nr. 41130, version nr. 4.

3.4. Kontrol

30. Der skal føres en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
- a) antal producerede dyr
 - b) gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs-, og afgangsvægt/slagtevægt)
 - c) foderforbrug pr. kg tilvækst
 - d) det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEsv i de anvendte blandinger
 - e) det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv i foderblandingerne.
- N og P af dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar, svarende til den periode, der gælder for beregning af type-2 korrektionsfaktoren i gødningsregnskabet.

Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.

Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

31. Der skal kunne fremvises dokumentation på tilsynsmyndighedens forlangende på følgende øvrige egenkontrolforhold:
- Opgørelse af vandforbrug, minimum hvert kvartal
 - Aflæsning af energiforbrug, minimum hvert kvartal
 - Rengøring af ventilation i hht. til vilkår 16 (driftsjournal)
 - Markplan, gødningsplan og gødningsregnskab

Dokumentation skal opbevares i minimum 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

32. Egenkontrolvilkår til gyllekølingsanlæg:
- 1) Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energi-måleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i KWh.
 - 2) Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
 - 3) Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
 - 4) Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt.
Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:
 - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen
 - kontrol af kølekredsens ydelse, evt. påfyldning og påfyldt mængde.
 - 5) Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed, herunder også efterfyldning af kølevæske.
 - 6) Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
33. Som dokumentation for, at husdyrproduktionen ligger indenfor godkendelsens rammer, skal der, hvis tilsynsmyndigheden kræver det, indsendes påkrævet dokumentation i form af eksempelvis kopier af slagteriafregning, regnskab mv. Kopier skal indsendes til tilsynsmyndigheden senest 14 dage efter, at kravet er meddelt virksomheden.

3.5 Landskabelige forhold

34. Der skal etableres et levende 6-rækket hegn tilsvarende det eksisterende hegn langs med hele slagtesvinestalden og gyllebeholderen.
35. Gyllebeholderen skal opføres i lignede materialer som stalden og farven på den faste overdækning skal kunne falde ind i staldens farvenuancer.
36. Gylletanken skal placeres så lavt i terrænet som muligt, og gylletankens terrænniveau skal ligge i samme kote eller lavere end staldanlægget.

3.6 Bedste tilgængelige teknologi/optimering

37. Husdyrbruget skal som minimum leve op til den redegørelse for anvendelse af BAT, som er vedlagt ansøgningen.
38. BAT niveauet for slagtesvin er 20,5 kg P ab lager pr. DE. I forhold til nærværende miljøgodkendelse er BAT kravet 13.406 kg P ab lager, se afsnit 4.5.3 om BAT på foder. Overholdelse af BAT niveauet er i skema 41130 foretaget ved en fodertilpasning:

Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som Kg P ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 8.961 kg P pr. år og for alternativ produktion 8.977 kg P pr. år.

Kg P ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning:

$$P \text{ ab dyr pr. slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram fosfor pr. FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst}).$$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårs ligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal slagtesvin	13.895 ¹¹
Indgangsvægt, kg	26,5
Afgangsvægt, kg	117
FESv pr. kg. tilvækst	2,79
Gram fosfor pr. FESv.	4,53
Kg P ab dyr pr. slagtesvin	0,65

3.7 Driftsophør

39. I tilfælde af virksomhedens lukning, skal miljømyndigheden senest 1 måned efter, at beslutning herom er taget, have modtaget en plan for nedlukning og afvikling af anlæg, samt oprydning på arealet. Såfremt planen ikke sikrer, at arealet efterlades i en tilfredsstillende miljømæssig tilstand, kan Hedensted Kommune forlange planen ændret.

¹¹ Faktorer vist for alternativ produktion

4. VURDERING

Nedenstående miljøvurderinger danner grundlag for de vilkår, der er meddelt i tilknytning til godkendelsen. Udgangspunktet for miljøvurderingen er det indsendte ansøgningsmateriale, der blev indsendt 7. juni 2012 og senest den 31. januar 2013 (version 5), samt supplerende oplysninger. Der er i forbindelse med godkendelsens tilvejebringelse foretaget tilsyn på ejendommen samt besigtigelse af udvalgte naturområder tæt på ejendommen.

Vurderingerne skal belyse, om de virkemidler, der er planlagt til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningsmaterialet, opfylder kravet om anvendelse af bedst tilgængelige teknik. Ydermere skal vurderingerne belyse, hvilke konsekvenser den ansøgte udvidelse vil kunne forventes at have på omgivelserne.

4.1 Generelle forhold

4.1.1 Ansøger og ejerforhold

Ejendommen 'Grund' beliggende Grundvej 6, 7140 Stouby er ejet af Jørgen Lund Pilegaard, Jellingvej 341, 7100 Vejle. Driftsansvarlig er Jens Henrik Pilegaard, som bor Lundbovej 10, 7140 Stouby. Ejendommen er beliggende på matrikel nr. 2 a m.fl. Grund By, Stouby. I forbindelse med miljøgodkendelsen skal matr. nr. 2 a og 4 a Grund By, Stouby sammatrikuleres eller der skal ændres på matrikelstel, da staldanlægget vil opføres hen over matrikelgrænsen.

Svineproduktionen på Grundvej 6 drives under CVR nummer 32631177 / P-nummer 1018013092 Pilegaard Slagtesvineproduktion I/S, Lundbovej 10, 7140 Stouby.

Husdyrgødningen overføres til andre husdyrbrug, som er ejet af samme ejere som Pilegaard Slagtesvineproduktion I/S. Arealerne vurderes og godkendes i § 16 arealgodkendelse tilhørende Lundbovej 10, 7140 Stouby, ansøgning nr. 28839. I arealgodkendelsen godkendes arealer tilhørende Jens Henrik Lund Pilegaard, Lundbovej 10, 7140 Stouby, CVR nr. 14500537; Jørgen Lund Pilegaard, Lundbovej 10, 7140 Stouby, CVR nr. 40523715 og Birgit Bech Pilegaard, Lerbæk Gods, Jellingvej 341, 7100 Vejle, CVR nr. 29116903.

4.1.2 Afstandskrav

Ejendommen er beliggende i det åbne land, se tabel 1. Ejendommens jordtilliggende er rundt om hele ejendommen, hvorfor der er langt til naboskel.

Alle afstandskrav i forhold til Husdyrloven er overholdt. Se i øvrigt bilag 2 med oversigt over afstande.

I forbindelse med nærværende miljøgodkendelse ansøges der om tilladelse til opførelse af tilbygning til eksisterende staldanlæg og ny gyllebeholder, som erstatning for den eksisterende gyllebeholder, der skal nedlægges i forbindelse med opførelsen af den projekterede stald. Se afsnit 4.2.1 og bilag 3.

Tabel 1. Afstande fra anlæg, Grundvej 6

	Lovkrav, minimum	Målt afstand¹
Enkelt/fælles vandindvinding (Stouby vandværk)	25/50 m	420 m/2,5 km
Vandløb/sø	15 m	220 m/130 m
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	190 m
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	> 1 km
Beboelse på ejendommen fra ny tilbygning	15 m	70 m
Naboskel til mark tilhørende Grundvej 11	30 m	190 m
Nabobeboelse med landbrugspligt mod syd, Grundvej 11	50 m	310 m
Nabobeboelse med landbrugspligt mod nord, Bellemøllebanke 1	50 m	420 m
Nabobeboelse uden landbrugspligt, Grundvej 4	50 m	440 m
Nabobeboelse uden landbrugspligt mod syd, Grundvej 13	50 m	510 m
Samlet bebyggelse (Sanatorievej 7) ³	(300 m) ²	1,6 m
Byzone, Stouby	(300 m) ²	1,7 km

1 Cirka-afstande. Der måles fra ny stald.

2 Hvis afstanden er mindre end 300 m skal det vurderes om risikoen for væsentlige gener er begrænset

3 Nærmeste bolig, hvor der indenfor en radius af 200 m ligger yderligere 7 enkelt boliger uden landbrugspligt.

4.1.3 Tidligere miljøgodkendelser

Udvidelser af svineproduktionen på ejendommen er tidligere screenet i Vejle Amt den 11. december 2002 med en udvidelse fra 49 til 104 DE efter daværende dyreenhedsberegning og igen den 11. november 2003 med en udvidelse til 210 DE (7560 slagtesvin 30-100 kg) efter daværende dyreenhedsberegning.

Herefter blev ejendommen screenet i Vejle Amt den 28. februar 2006 til en årsproduktion på 7625 slagtesvin (30-110 kg), svarende til 248,4 DE efter daværende dyreenhedsberegning og meddelt ikke VVM pligtigt. Da det ansøgte dyrehold var over 210 DE krævede det en miljøgodkendelse, som blev meddelt af Juelsminde Kommune den 14. december 2006.

Forudsætning for udvidelsen til 248,4 DE var etablering af luftrensingsanlæg. Dette anlæg blev ikke etableret, og produktionen blev ikke udvidet udover det niveau, som blev godkendt i Vejle Amts screening i 2003, dvs. et dyrehold på 210 DE efter daværende dyreenhedsberegning. Miljøgodkendelsen blev dog delvist udnyttet i kraft af, at alle grise blev opstaldet i staldanlæg fra 2004, se bemærkninger derom nedenfor, og produktionsformen blev ændret til tungsvinsproduktion, dvs. slagtesvin over 110 kg..

Hedensted kommune meddelte den 18. december 2008 til ejer af Grundvej 6, at miljøgodkendelsen fra 2006 var bortfaldet, idet denne ikke var blevet fuldt udnyttet indenfor udnyttelsesfristen på 2 år. Derfor er den gældende produktionstilladelse, som der ansøges fra i nærværende ansøgning om miljøgodkendelse på 7.560 slagtesvin (30- 100 kg), som svarer til Vejle Amts screeningsafgørelse i 2003. Opstaldningen af dyreholdet i de respektive stalde i nudriften i nærværende miljøgodkendelse er, som der var angivet i ansøgningsmaterialet i nudrift i det 'tværamtslige regneark' i Vejle Amt i forbindelse med ansøgning om udvidelsen i 2006. Denne nudrift svarer i dag til 188 DE efter nuværende dyreenhedsberegning og 210 DE efter daværende dyreenhedsberegning i 2003.

VVM-screeningen af 11. november 2003 blev påklaget til Naturklagenævnet, som den 27. oktober 2004 hjemviste afgørelsen til fornyet behandling med baggrund i krav om

en samlet vurdering af i alt 3 udvidelser på ejendommen, herunder en ny anmeldt udvidelse under nævnsbehandlingen. VVM-screeningen til udvidelsen til 249 DE efter daværende DE beregning den 28. februar 2008 blev stadfæstet af Naturklagenævnet den 9. oktober 2006.

Der blev sendt ansøgning om miljøgodkendelse omkring udvidelse af slagtesvineproduktionen i november 2007 til et tilsvarende projekt som nærværende miljøgodkendelse omhandler. På denne baggrund blev der foretaget en foroffentlighedsfase i januar 2009. Ligeledes er der i forbindelse med sagsbehandlingen foretaget besigtigelse af omkringliggende natur og udspretningsarealer i perioden fra 2007-2012. I perioden 2007-2012 er der løbende sket væsentlig ændringer i lovgrundlaget, BAT vurderinger mv., hvormed ansøger i juni måned 2012 valgte at indsende en ny ansøgning om miljøgodkendelse.

4.1.4 Beskrivelse af dyrehold

Nærværende miljøgodkendelse omfatter en årsproduktion på 13.804 slagtesvin (26,45 kg til 117 kg) og 300 slagtesvin (97-117 kg), svarende til 471 DE, eller såfremt de gamle stalde ikke længere anvendes 13.895 slagtesvin (26,45 til 117 kg), svarende til 471 DE. Denne produktionsvariation mht. opstaldning af 3 DE slagtesvin i det ældre staldanlæg er accepteret af Hedensted Kommune efter ønske fra ansøger, da der på nuværende tidspunkt er planer om nedlæggelse af ældre staldanlæg inden revurderingstidspunktet i 2021. Der er valgt at ansøge med 300 slagtesvin i eksisterende stald, da dette er produktionsformen i dag (2013).

Pilegaard Slagtesvineproduktion I/S ønsker svineproduktionen udvidet fra 7.560 slagtesvin (30-100 kg) til 14.104 slagtesvin, hvoraf 6.902 slagtesvin (26,45-117 kg) produceres i den eksisterende 2004-stald, 6.902 slagtesvin (26,45-117 kg) i projekteret stald og 300 slagtesvin (97-117 kg) i eksisterende stald. Udvidelsen skal ske i 2004-stald og i den projekterede stald, som der søges miljøgodkendelse til.

Tabel 2. Oversigt over dyrehold i de respektive stalde ved scenarie med og uden det ældre staldanlæg.

Stald	Nudrift, antal	Nudrift, vægtinterval	Nudrift, DE	Ansøgt drift, antal	Ansøgt drift, vægtinterval	Ansøgt drift, DE
Gl. stald	1610	(30-100 kg)	39,7	300	(97-117 kg)	3
2004 stald	5950	(30-100 kg)	146,9	6902	(26,45-117 kg)	234
Ny stald	0	0	0	6902	(26,45-117 kg)	234
I alt				14.104		471,0
Gl. stald	1610	(30-100 kg)	39,7	0	0	0
2004 stald	5950	(30-100 kg)	146,9	6902	(26,45-117 kg)	234
Ny stald	0	0	0	6993	(26,45-117 kg)	237,1
I alt				14.104		471,1

Der ansøges med en indgangsvægt på 26,45 kg, hvilket skyldes, at smågriseleverandøren, Langbjergvej 8, med ny miljøgodkendelse meddelt i april 2010 grundet lovkrav om dyrevelfærd for søer i drægtighedsperioden, er godkendt med en afgangsvægt på 26,45 kg.

I forhold til gældende produktionstilladelse fra 2003 på i alt 7560 slagtesvin 30-100 kg er det for ansøgningen forudsat, at 1610 slagtesvin (30-100 kg) på 425 stipladser, svarende til 39,7 DE efter nuværende dyreenhedsberegninger, er opstaldet i det op-

rindelige staldanlæg med delvis spaltegulv (50-75 % fast gulv). Resten er opstaldet i stalden fra 2004, i alt 5950 slagtesvin (30-100 kg), svarende til 146,9 DE.

Hedensted Kommune er bekendt med, at der i flere år ikke har været svin i disse ældre stalde, men at hele svineproduktionen har været opstaldet i staldanlægget fra 2004 med drænet gulv og spalter. Dette produktionsforhold har været lovligt i kraft af den meddelte miljøgodkendelse i december 2006, hvor der var ansøgt om knap 250 DE (7625 slagtesvin 30-110 kg) i 2004 stalden. Da denne miljøgodkendelse bortfaldt i december 2008, har Hedensted kommune i den konkrete sag vurderet, at det hverken er etisk eller miljømæssig proportional at kræve en mindre del af det nuværende dyrehold overførtes til ældre utidssvarende staldanlæg, som ikke har været i anvendelse i flere år. At ansøger på det seneste har valgt at anvende en mindre del af stalden til opsamlingsstald, vurderes at være af underordnet betydning. Dog har Hedensted Kommune krævet at forholdet blev medtaget i nærværende miljøgodkendelse, da miljøgodkendelsen skal afspejle nuværende produktionsform på bedriften.

Der er på ansøgningstidspunktet en produktion af svin med andre vægtinterval end angivet i ansøgningsmaterialet på ejendommen. En ændring i produktionsintervallet fra almindelig slagtesvin til tungsvinsproduktion accepteres generelt af Hedensted Kommune, såfremt der ved ændringen ikke sker forøget forurening, dvs. så længe kg svin på stald af gangen ikke øges og den tilladte produktionstilladelse regnet i DE ikke overskrides. Dette skyldes, at der pt. (2012) ikke er belæg for at omregne tungsvin med anden omregningsfaktor fra slagtevægt til levende vægt end for svin indenfor normvægtintervallet¹².

For at sikre, at der juridisk set og beregningsmæssigt foretages den mest korrekte vurdering i forhold til miljøpåvirkninger, er der ansøgt fra gældende produktionstilladelse fra 2003.

Produktionen foregår i sektioneret holddrift, så staldafsnit løbende tømnes, vaskes og desinficeres, inden der igen kommer dyr ind. Der kommer nye dyr ind ca. hver uge.

Der transporteres færdigfoder fra Lundbovej 10 til Grundvej. Foderet lagres i silo, hvorfra det transporteres ind i staldanlægget. Der vil i forbindelse med udvidelsen ikke ændres på foderopbevaringen.

Datoer for byggeri

Byggeriet forventes startet i 2014.

Afslutning af staldbyggeriet forventes i 2015.

Ibrugtagning forventes derfor i 2015.

Den projekterede gyllebeholder på 4.000 m³ eller to mindre af 2000 m³ forventes etableret i løbet af 2014.

4.2 Anlæg

4.2.1 Beskrivelse af staldindretning mm.

Der søges om godkendelse til at opføre ny slagtesvinestald på 2196 m² i tilknytning til eksisterende stald.

¹² Jf. gældende vejledning fra Plantedirektoratet – 'Vejledning om gødsknings- og harmoniregler', hvor der står anført at 1,31 er omregningsfaktor mellem levende vægt og slagtevægt for slagtesvin uanfægtet af ældre publikation 'Dansk Svineproduktion, Faglig publikation, notat nr. 9001, Slagtesvinenes størrelse hos renracede svin og krydsningssvin, 5. august 1990'.

Der er ansøgt med en gyllebeholder på 4000 m³ med overdækning som erstatning for den eksisterende gyllebeholder, der skal nedlægges i forbindelse med opførelsen af den projekterede stald. Der ønskes mulighed for at opføre f.eks. to mindre gylletanke, såfremt der er praktiske og økonomiske begrundelser derfor. Vurdering af landskab med hhv. en eller to beholdere kan ses af bilag 6.

Det oprindelige staldanlæg med delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv, skal i ansøgt produktion kun anvendes som opsamlingsstald, hvis der er behov for det. Der er således indlagt 100 dyr på stald ad gangen som maksimal belægning i lugtberegningen. Svinene vil være opstaldet i denne stald i ca. 3 uger pr. opsamlingshold. Total set har ansøger angivet, at der vil produceres ca. 300 slagtesvin (97-117 kg) i stalden årligt. Er der en kontinuert drift i stalden vil belægningen ikke være de angivne 100 svin på stald ad gangen, men væsentlig mindre. De 100 svin på stald ad gangen er således en 'worst case' beregning. Det forventes dog, i tilfælde af uforudsete hændelser såsom f.eks. slagteristrejke eller lignende, at stalden vil blive anvendt kortvarigt som bufferstald.

I ansøgt drift vil den eksisterende stald fra 2004 blive udnyttet yderligere, således at der fremadrettet skal produceres 6.902 slagtesvin (26,45-117 kg) på 2042 stipladser. I nudrift er der 1.550 stipladser fordelt på 6 sektioner og en produktion på 5950 slagtesvin (30-100 kg).

Det projekterede staldanlæg (bygning 13 – ny staldbygning) er planlagt indrettet med delvis spaltegulv og 25-49 % fast gulv i alle sektioner. Stalden ønskes indrettet med 2.040 stipladser fordelt på 5 sektioner. Ansøger ønsker anlægget godkendt til 6.902 slagtesvin (26,45-117 kg).

I nedenstående tabel 3 fremgår ændringerne af dyreholdet og staldindretning i de forskellige staldafsnit, som det er ansøgt og alternativ fordeling efter nedlæggelse af ældre staldanlæg.

Tabel 3. Ændringer og udvidelser i dyrehold angivet med staldsystem, antal af dyr i stald og stipladser med og uden ældre staldanlæg.

Byg.	Nudrift					Ansøgt drift				
	Kategori	Gulvtype	Antal	Stipl.	DE	Kategori	Gulvtype	Antal	Stipl.	DE
Stald 2004	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter	5.950	1.550	146,9	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter	6.902	2.042	234
Projekteret stald						Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-50 % fast gulv	6.902	2.040	234
Gl. stald	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	1.610	425	39,7	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	300 (dog kun 97-117 kg)	100	3
Stald 2004	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter	5.950	1.550	146,9	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter	6.902	2.042	234
Projekteret stald						Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-50 % fast gulv	6.993	2.067	237
Gl. stald	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	1.610	425	39,7	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	0	0	0
DE			7.560		188			14.104		471,0

Det eksisterende staldanlæg fra 2004 består af 2196 m² stald. Derudover er der ældre staldbygninger, stuehus, garage og andre bygninger beliggende i tilknytning til de ældre staldbygninger. Den nye staldbygning vil have en tilsvarende størrelse som den nuværende staldbygning fra 2004.

De ældre bygninger er opført i røde mursten, mens stalden fra 2004 er opført i søsten. Alle bygninger har mørk tagbelægning. Den nye tilbygning vil opføres i samme materialer, som staldbygningen fra 2004. Se bilag 3 for specifikation på staldbygninger.

Den projekterede gyllebeholder ønskes placeret på nordsiden af slagtesvinestalden. Dette skyldes, at gyllebeholderen overdækkes med teltdug for at reducere ammoniakfordampningen, og derfor vil blive meget synlig for omkringboende naboer, eller fra eget stuehus til udlejning på Grundvej 6, såfremt den placeres mod syd eller øst for det projekterede staldanlæg. Det er derfor prioriteret, at gyllebeholderen med overdækningen skal være mindst synlig for omkringboende ved Grundvej, at den ligger skjult bag de eksisterende og den projekterede stald. Gyllebeholderen vil kunne ses fra enkelte beboelser på Bellevej som er beliggende 820 m nord for ejendommen på den anden siden af slugten mod nord og Vejlevej. Der er stillet krav om jordvold rundt om beholder samt beplantning, hvormed beholderen med tiden bliver skjult.

I forbindelse med ændring af husdyrgødningsbekendtgørelsen i foråret 2011 blev der stillet krav om, at nye gyllebeholdere ikke må etableres nærmere end 100 m fra vandløb og søer over 100 m³. Den oprindelige placering af gyllebeholderen var ca. 70 m fra en sø, hvormed beholderen ikke kan placeres der. Ansøger har valgt at flytte tanken så meget mod vest, at denne ligger mere end 100 m fra søen. Placeringen fremgår af kortet på bilag 1. Dette betyder, at gylletanken vil kunne ses fra enkelte beboelser på Grundvej, da denne kommer til at ligge lige ved vestgavlen af slagtesvinestalden.

Ventilation

Stalden fra 2004 (bygning 10) er med diffust loftsventilation og kan ventileres op til 100 m³/time pr. stiplads. Der er 12 afkast, seks på hver side af taget. Ventilationen kører alle døgnets 24 timer. Det oprindelige staldanlæg (bygning 3, 4, 6, og 7) er undertryksventileret med vægafkast og afkast i kip. Der kan ventileres med ca. 75 m³/time pr. stiplads. Den vil dog kun anvendes i nødstilfælde.

Det er endnu ikke endelig afgjort, hvilken ventilationstype, system eller styring den nye stald vil blive indrettet med. Dette fastlægges i forbindelse med byggeentreprisen og byggesagsbehandlingen, og det ønskes derfor ikke at fastlægge dette, før selve entreprisen sendes i udbud. Dette kan nemlig begrænse muligheden for at vælge imellem alle markedets entreprenører og forhandlere af systemer og styringer, hvis det allerede nu fastlægges, hvilket system og styring, der etableres i den nye stald.

Ventilationsanlægget er styret af et temperaturreguleret styringsystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og elforbruget. Dette sker ligeledes for den projekterede stald.

Rengøring

På bedriften tilstræbes, at der bliver vasket i alle sektioner mellem hver tømning og indsættelse af dyr. Der er installeret højtrykskøling langs væggene i alle sektioner i staldbygningen fra 2004.

De mekaniske dele af ventilationssystemet, herunder f.eks. faner og luftkanaler, bliver rengjort efter hvert hold slagtesvin i forbindelse med den almene iblødsætning og vask i staldene, dvs. 3-4 gange om året. De mekaniske dele bliver rengjort ved brug af højtryksrensere, hvorved der fjernes snavs og støv, der kan yde modstand og dermed påvirke til at øge strømforbruget. Mineraluldspladerne i loftet med diffus ventilation

bliver løbende eftersat. Den samme procedure vil også gælde i den projekterede slagtesvinestald, såfremt denne etableres med diffus ventilation.

4.2.2 Driftsforstyrrelser og uheld

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan føre til en øget forurening, vil være: ventilationssvigt, forkerte foderblandinger og udslip af gylle ved håndtering.

Der er etableret en alarm på ventilationsanlægget således, at der ved temperaturer i stalden på over 30 grader bliver sendt en besked først til Jens Henrik L. Pilegaard pr. mobiltelefonen. Såfremt Jens Henrik Pilegaard ikke har omstillet sin mobil til alarmen, eller han af den ene eller anden årsag ikke tager imod alarmen, bliver den videresendt til Jørgen Pilegaard og derfra videre til elektrikerens, der så kan agere på alarmen. Derudover får vagtansvarlig meddelelse pr. telefon ved andre typer af fejlmeldinger, herunder f.eks. totalt strømsvigt, på ventilationssystemet. Samme procedure gælder, at såfremt vagtansvarlig ikke har omstillet sin mobil til alarmen, at den bliver videresendt til Jørgen Pilegaard og derfra videre til elektrikerens, der så kan agere på alarmen.

Indlægssedler bliver kontrolleret ved leveringen af foder. Forkert foder udskiftes så snart, der er kendskab til fejlleverance.

Den eksisterende ældre gyllebeholder vil nedlægges og erstattes med en ny større gyllebeholder, som har omfangsdræn og inspektionsbrønd. Den nye gyllebeholder vil blive underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover vil gyllebeholderen blive placeret sådan, at den vil være under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Ejendommen er beliggende højt i forhold til det omgivende terræn. Ved evt. udslip af gylle i forbindelse med påfyldning på gyllevogn og utæthed i tanken vil gyllen kunne løbe til nærliggende sø og vandløb. Der er kraftig hældning mod vandløb og sø. Grund Bæk er beliggende ca. 200 m fra gyllebeholderen, og sø er beliggende over 100 m fra ny gyllebeholder. Der er hældning på 4 grader mod søen og en hældning på 5,6 grader mod vandløbet. Når den endelige placering af gylletanken er fundet, vil det vurderes om der er krav om gyllealarm samt terrænregulering¹³. Der er i beredskabsplanen angivet, hvorledes et evt. gylleudslip vil håndteres. Gyllen vil opdæmme med projekteret jordvold og bigbatter, og der vil tages kontakt til Aarup Mølle Dambrug.

Olie affald forefindes ikke på ejendommen. Der er ikke markdrift fra ejendommen, og der opbevares derfor ikke dieselolie eller kemikalier på ejendommen. Der haves en olietank på ejendommen, som er typegodkendt, og som udskiftes i henhold til reglerne. Ejendommens stuehus opvarmes med stokerfyr.

Der er udarbejdet en beredskabsplan for svineproduktionen med relevante telefonnumre mm. Beredskabsplanen skal opbevares på husdyrbruget og fremvises, hvis Kommunen beder om det. Beredskabsplanen gælder for brand, gylleudslip samt forurening i øvrigt.

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

¹³ §20 i bek. nr 764 af 28. juni 2012 med senere ændringer

Dagligt tilsyn

Bedriften og produktionen har en størrelse, der gør det nemt og overskueligt at tilse dyr og produktionsanlæg hver dag. Der udføres små reparationer, når det er nødvendigt, og såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service.

Vurdering

Kommunen vurderer, at der med de stillede vilkår om tilstedeværelse af beredskabsplan og ansøgers redegørelse for driftsforstyrrelser bliver taget tilstrækkelige forholdsregler til, at risikoen for uheld er minimeret. I forbindelse med etablering af gylletank nord for ejendommen i skrånende terræn er der risiko for at lækage mv. vil medføre forurening af overfladevandet i området. Derfor er der stillet vilkår om, at der i forbindelse med opførelse af gyllebeholderen skal etableres en jordvold, som kan tilbageholde en stor del af det gylle, der er over jordoverfladen. Etablering af jordvold/terrænregulering er ikke et lovkrav med baggrund af den i ansøgningen indtegnede placering af gylletanken. Hedensted Kommune vurderer at vilkår om etablering af en jordvold er en fornuftig sikring mod forurening. Derudover er stillet vilkår om, at tagnedløb fra omkringliggende bygninger skal sikres mod afløb fra jordoverfladen.

4.2.3 Gødningsproduktion- og håndtering

Produktion af husdyrgødning

Gylleproduktionen er beregnet i *Bedriftsløsning 2009*, hvorfra der er vedlagt udskrift af "Lagerregnskab for Husdyrgødning". I beregningen er taget højde for, at den projekterede gyllebeholder bliver overdækket, hvilket reducerer tilløbet af nedbør.

Nudrift

5950 slagtesvin (30-100 kg), drænet gulv + spalter

1610 slagtesvin (30-100 kg), delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv

= i alt 3.890 tons gylle

Ansøgt drift

6.902 slagtesvin (26,45-117 kg), delvis fast gulv 25-49 % = 4.054 tons gylle

300 slagtesvin (97-117 kg), delvis fast gulv 50-75 % = 47 tons gylle

6.902 slagtesvin (26,45-117 kg), drænet gulv + spalter = 4.308 tons gylle

I alt = 8.409 tons gylle

Alternativt:

6.993 slagtesvin (26,45-117 kg), delvis fast gulv 25-49 % = 4.108 tons gylle

6.902 slagtesvin (26,45-117 kg), drænet gulv + spalter = 4.308 tons gylle

I alt = 8.416 tons gylle

Opbevaringskapacitet

Projekteret gyllebeholder = 4.000 m³

Gyllekanaler, stald 2004 (10,5 m*28,8 m*0,4 m dybe*6 sektioner) = 725 m³

Gyllekanaler, projekteret stald (10,5 m*28,8 m*0,4 m dybe *5 sektioner) = 604 m³

Gylletank på Brethvej 14 = 1.500 m³

Samlet opbevaring = 6.829 m³

Den totale opbevaringskapacitet giver derfor en tidsmæssig opbevaringsperiode på 9,8 måneders fuld produktion af husdyrgødning.

Gødningshåndtering

Gyllen udsluses gennem fortank til gyllebeholder hver uge. Alle staldafsnit tømmes samtidig. Gødningen går til fortank på 20 m³, hvorfra det i ansøgt drift pumpes til ny gyllebeholder.

Gylle pumpes over i gyllevogn via kran påmonteret gyllevogn, så gyllen suges direkte op i vognen. Der køres gylle ud til de omkringliggende marker i en gyllevogn, som kan læsse 20 tons ad gangen. Gyllen udbringes med slæbeslager. Såfremt der bringes gylle ud på sort jord, vil dette ske med nedfælder.

Flytning af gylle til tanken på Brethvej 14 vil ske i løbet af vinteren, hvor transporten er til mindst gene for omkringboende.

Vurdering

Der er stillet vilkår om, at gødningshåndtering skal ske på befæstet plads eller anvendelse af sugekran i forhold til forureningsrisiko af jord og overfladevand, og vilkår om at flytning af gylle til anden opbevaring skal ske, når der er mindst gene for omkringboende. Hedensted Kommune vurderer, at gødningshåndteringen sker på en sådan måde, at risikoen for uheld er begrænset. I øvrigt opfylder gødningshåndteringen og -opbevaringen gældende regler.

4.2.4 Ammoniak

For en række sårbare naturtyper er en gunstig bevaringstilstand forbundet med lave kvælstofværdier. Kvælstof, der deponeres fra luften (ammoniak), kan få disse næringsfattige naturtyper i en ugunstig bevaringstilstand, fordi hurtigvoksende arter udkonkurrerer de karakteristiske arter, der kræver næringsfattigt miljø.

Generelt ammoniakreduktionskrav

Svineproduktionen er med ansøgningen om miljøgodkendelse omfattet af et generelt krav om ammoniakreduktion fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem, med normal 2011/2012 som udgangspunkt. For ansøgninger, der er indsendt i 2012, er reduktionskravet, der gælder for ændringen, 30 %. Ifølge husdyrgodkendelse.dk er kravet overopfyldt med en reduktion af ammoniak på yderligere 127 kg N/år.

Reduktionskravet opfyldes jf. husdyrgodkendelse.dk ved:

- Overdækning af den projekterede gyllebeholder.
- 25-49 % fast gulv i den projekterede stald.
- Gyllekøling i alle sektioner i den projekterede stald.
- Fodertilpasning på FE pr. kg tilvækst og gram råprotein pr. FE

Svineproduktionens ammoniakemission, jf. husdyrgodkendelse.dk skema 41130 ver.5:

Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau

StaldID	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
ST-135810	SvSI04	2291,82	2274,77	17,05	0,74%	0,00	0,00	0,00	2274,77
		3665,24	3641,37	23,88	0,65%	0,00	278,15	105,94	3257,27
ST-135811	SvSI03	620,14	406,55	213,59	34,44%	0,00	0,00	0,00	406,55
		46,58	30,67	15,91	34,15%	0,00	13,10	0,93	16,64
ST-135812	SvSI02	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		732,84	604,47	128,36	17,52%	50,10	41,64	22,49	490,25
ST-135813	SvSI02	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		732,84	604,47	128,36	17,52%	50,10	41,64	22,49	490,25
ST-135814	SvSI02	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		732,84	604,47	128,36	17,52%	50,10	41,64	22,49	490,25
ST-135815	SvSI02	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		732,84	604,47	128,36	17,52%	50,10	41,64	22,49	490,25
ST-135816	SvSI02	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		733,90	605,35	128,55	17,52%	50,17	41,70	22,52	490,96
Sum	Nudrift	2911,96	2681,32	230,64		0,00	0,00	0,00	2681,32
	Ansøgt	7377,08	6695,27	681,78		250,57	499,51	219,35	5725,87

Bedste tilgængelige teknologi ved såvel det ansøgte dyrehold som alternativet er overholdt, hvilket fremgår af afsnit 4.5.2.

Delvis spaltegulv

Det projekterede staldanlæg (bygning 13 – ny staldbygning) er planlagt indrettet med delvis spaltegulv og 25-49 % fast gulv i alle sektioner. Her vil blive produceret 6.902 slagtesvin (26,45-117 kg). Ammoniakemission ved delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv, er på 12 %. Effekten af staldsystemet er 642 kg N/år i forhold til referencestaldsystem, fuldspaltegulv.

Effekten forudsætter, at det oplyste antal slagtesvin vil produceres i staldanlægget. Såfremt der er ændring af fordelingen af producerede dyr i de enkelte staldanlæg, skal tilsynsmyndigheden underrettes.

Gyllekøling

Anlægget indrettes og drives i overensstemmelse med det, der er angivet i BAT-blad nr. 106-01.51 af 15. marts 2004. Ligeledes kan der kun regnes med fuld effekt af et gyllekølingsanlæg i forhold til dets ammoniakreducerende effekt, såfremt anlægget køler både sommer og vinter. Ansøger har oplyst, at gyllekølingsanlægget vil køre størstedelen af året.

Der er indsendt beregning om effekten af gyllekølingsanlægget og behovet for varme fra KH Nordtherm:

Miljø

Køling af gylle reducerer ammoniakfordampningen fra stalden. Teknologien er beskrevet i Miljøstyrelsens Teknologiblade af 26. januar 2011 omkring køling af gylle i svinestalde.

Gyllekølingsanlægget er dimensioneret ud fra fremsendte plantegning.

Der etableres gyllekøling i 1136 m² med træk-og-slip system og 0 m² med linespil. Varmepumpeanlægget er dimensioneret efter varmebehovet, og der kan forventes en reduktion i ammoniakfordampningen fra stalden på ca. 9,3 %, hvilket svarer til en

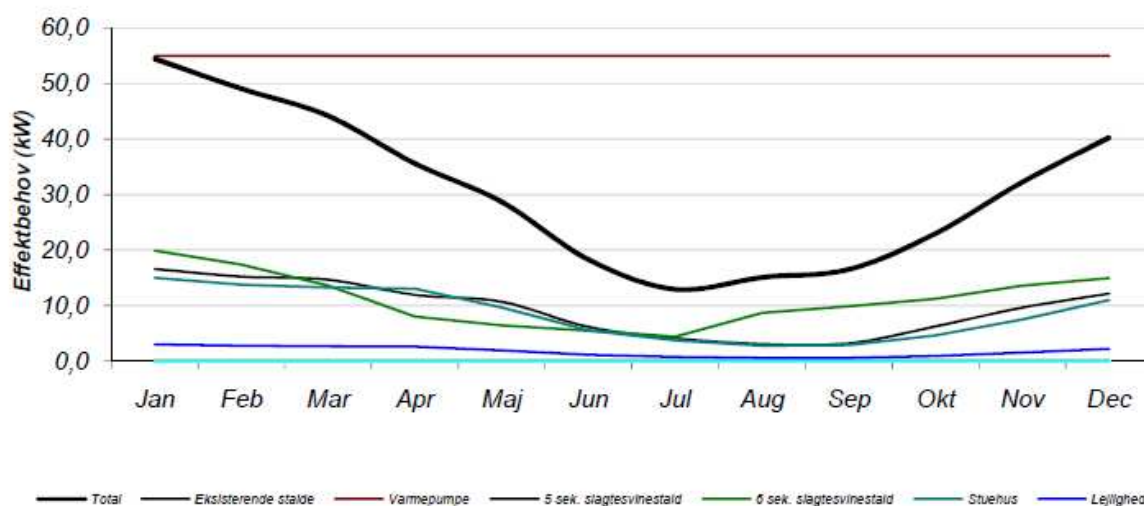
gennemsnitlig køleeffekt på 9,7 W/m². Den procentvise udnyttelse af varmen er udregnet til 100 %.

I husdyrgodkendelse.dk indtastes varmepumpens driftstid til 8.760 timer pr. år. I ammoniakreduktion indtastes den ovenfor udregnede værdi.

Energi

	Effektbehov	Energibehov
6 sek. slagtesvinestald	19,9 kW	48.960 kWh
5 sek. slagtesvinestald	16,6 kW	40.800 kWh
Stuehus	15,0 kW	43.165 kWh
Lejlighed	3,0 kW	8.633 kWh
Samlet behov	54,4 kW	141.559 kWh

Ovenstående energimængde svarer til et årligt forbrug på ca. 16.700 l fyringsolie. Bemærk at ovenstående beregninger er vejledende og er lavet på baggrund af oplysninger fra kunden samt KH Nordtherms erfaringer.

Anvendelse af gyllekøling i forhold til BAT, se afsnit 4.5 om BAT og beregning af gyllekøling i bilag 5. Effekten af gyllekøling i projekterede stald er 251 kg N/år.

Overdækning af gyllebeholdere

Gyllebeholderen vil etableres med fast overdækning. Dette medfører en reduktion i ammoniakemissionen fra lager på 50 %, svarende til 219 kg N/år.

Effekten af overdækning af gyllebeholderne beregnes på baggrund af den procentvise fordeling af gylle i beholdere med overdækning. Såfremt der opføres to mindre beholdere med overdækning, vil effekten være tilsvarende.

Foderoptimering

Der er i ansøgningen angivet, at foderforbruget vil reduceres til 2,79 FE/kg tilvækst og råproteinindholdet i foder er reduceret til maksimalt 148 g råprotein/FE for den ansøgte produktion.

Ved beregning af vilkår for maksimalt N ab dyr fra anlægget anvendes følgende ligninger:

$$\text{Kg N ab dyr pr. slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g råprotein pr FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr kg tilvækst})$$

Med de opgivne værdier er formlen følgende:

$$\text{Kg N pr slagtesvin} = (((117 \text{ kg} - 26,5 \text{ kg}) \times 2,79 \text{ kg tilvækst} \times 148 \text{ g råprotein pr. FEsv}/6250) - ((117 \text{ kg} - 26,5 \text{ kg}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst})) = 3,30 \text{ kg N}$$

Og

$$\text{Kg N pr slagtesvin} = (((117 \text{ kg} - 97 \text{ kg}) \times 2,79 \text{ kg tilvækst} \times 148 \text{ g råprotein pr. FEsv}/6250) - ((117 \text{ kg} - 97 \text{ kg}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst})) = 0,73 \text{ kg N}$$

Beregning af samlet N ab dyr pr år sker vha. følgende formel:

Slagtesvin: Antal producerede dyr i perioden x N ab dyr pr svin = 13.804 slagtesvin x 3,30 kg N + 300 slagtesvin x 0,73 kg N = 45.772 kg N

I alternativ scenarie efter nedlæggelse af gl. stald:

Med de opgivne værdier er formlen følgende:

$$\text{Kg N pr slagtesvin} = (((117 \text{ kg} - 26,5 \text{ kg}) \times 2,79 \text{ kg tilvækst} \times 148 \text{ g råprotein pr. FEsv}/6250) - ((117 \text{ kg} - 26,5 \text{ kg}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst})) = 3,30 \text{ kg N}$$

Beregning af samlet N ab dyr pr år sker vha. følgende formel:

Slagtesvin: Antal producerede dyr i perioden x N ab dyr pr svin = 13.895 slagtesvin x 3,30 kg N = 45.854 kg N

Dokumentation for beregningen af N ab dyr pr dyr følger reglerne for type 2 korrektion i gødningsregnskabet.

Kvælstoffølsom natur

Ammoniaktab fra stalde, lagre, og tab i forbindelse med udbringning af husdyrgødning er en af de væsentlige trusler mod næringsfattige naturtyper. I forbindelse med vurdering af husdyrbrugsanlæg gennem Husdyrloven foretages en konkret vurdering ud fra orthofoto på alle naturlokaliteter indenfor 1 km's radius af staldanlægget. Såfremt der synes at være grundlag for ammoniakfølsomme forhold, foretages en besigtigelse af lokaliteten.

Der vurderes på næringsfattige naturområders tålegrænse i henhold til kriterierne i bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Vurderingen sker i forhold til tilført kg kvælstof pr. år og den pågældende baggrundsbelastning. Vurderingen sker på naturområder som overdrev, hede, eng og mose. Der foretages altid en vurdering i forhold til naturtyper indenfor habitatområder i en afstand af 3 km fra staldanlægget.

Baggrundsbelastningen, set som et gennemsnit for hele Hedensted Kommune, er 16,3 kg N/ha/år¹⁴ regnet med den nyeste opdatering af ammoniakniveauet i Danmark, som kom i maj 2011. Denne tager udgangspunkt i depositionen i 2009 og er en forøgelse på 1,3 kg N/ha i forhold til niveauet i 2007. Data fra 2010 for Danmark samlet set er endnu ikke opgjort, men Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) skriver¹⁵: citat: 'For 2010 beregnes en samlet deposition af kvælstof til de danske landområder på 55.000 ton N, hvilket er et fald på 15 % set i forhold til rapporteringen for 2009. Hovedårs-

¹⁴ Fra opgørelse af "Deposition af kvælstof", som indeholder data fra 2009, www.dmu.dk.

¹⁵ Ellermann, T., Andersen, H.V., Bossi, R., Christensen, J., Løfstrøm, P., Monies, C., Grundahl, L. & Geels, C. 2011: Atmosfærisk deposition 2010. NOVANA. Aarhus Universitet, DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi. 109s. -Videnskabelig rapport fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 2. <http://www2.dmu.dk/Pub/SR2.pdf>.

gen til faldet er ændrede meteorologiske forhold, men et mindre fald i emissionerne spiller også ind.", citat slut.

Hedensted Kommune har efter forespørgsel hos DCE fået de specifikke tal for baggrundsbelastningen for 2011, opmålt i grid af 1 gange 1 km. Baggrundsbelastningen er gennemsnitlig set for den km², som Grundvej 6 ligger indenfor, på 14,5 kg N/ha/år. I denne værdi er der bl.a. taget højde for eksisterende husdyrproduktioner, naturområdetyper, ruhed, vindforhold mv. I 2009 var baggrundsbelastningen i samme grid 16,6 kg N/ha/år¹⁶.

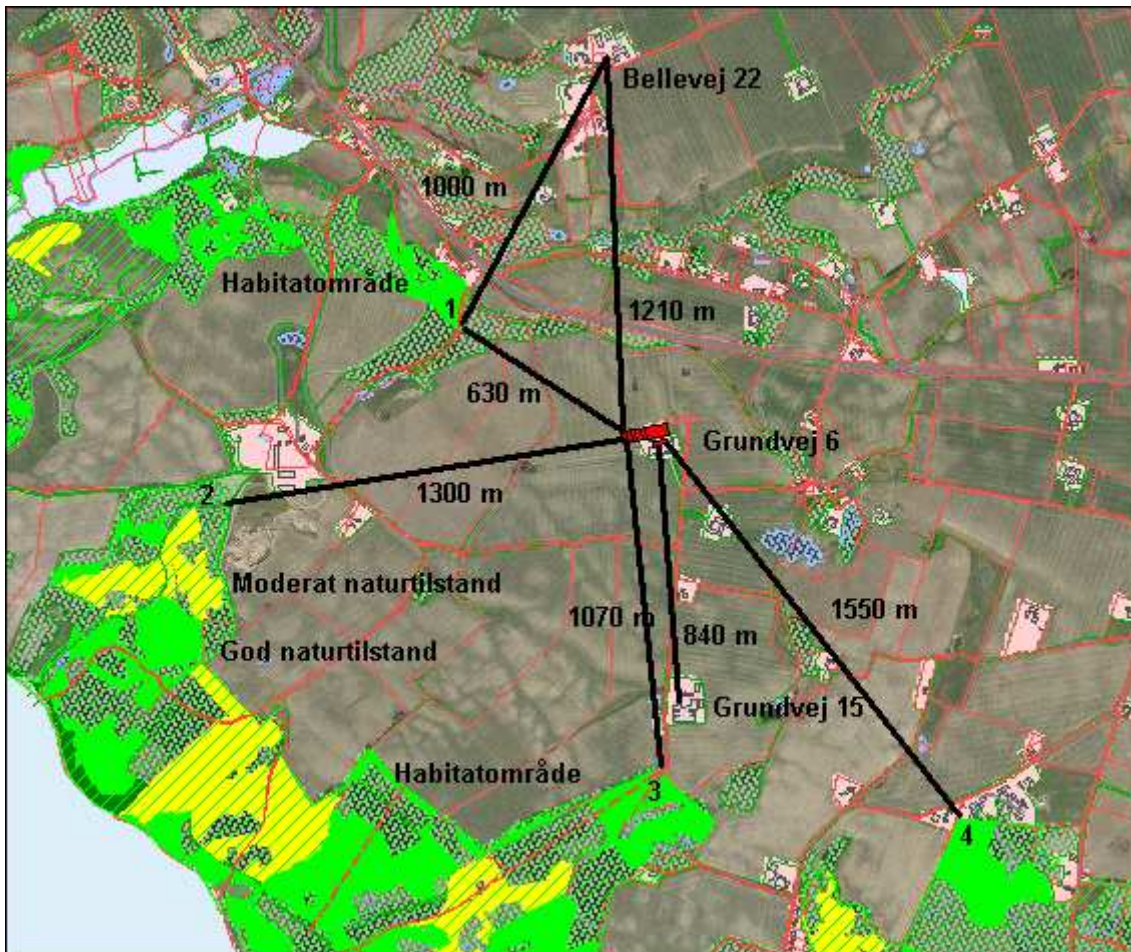
Kategori 1 natur

Der er fra nærmeste punkt af staldanlægget ca. 630 m til nærmeste punkt af habitatområde nr. 67 og fuglebeskyttelsesområde nr. 47 'Skovene nord for Vejle Fjord', som er beliggende nordvest for ejendommen. I det nærmeste punkt er der registreret naturtype 'Bøg på muld', som er udpegningsgrundlag for habitatområdet. Skovtilstanden er registreret som 'god'.

I husdyrloven er der et krav om en maksimal deposition på 0,2 kg N/ha/år ved mere end et husdyrbrug udover det ansøgte; 0,4 kg N/ha/år ved et husdyrbrug og 0,7 kg N/ha/år ved nul husdyrbrug udover det ansøgte. Den tilladte merbelastning (afskæringskriterierne) afhænger af antallet af øvrige ejendomme, hvor et eller flere anlæg har en samlet husdyrproduktion større end 75 DE, og hvor disse anlæg er placeret i samme bufferzone og placeret nærmere end 1000 meter fra dele af staldanlæggene på det husdyrbrug, der skal have en miljøgodkendelse. Nærmeste husdyrbrug med et registreret dyrehold over 75 DE er mod nord Bellevej 22 og mod syd Grundvej 15.

Af nedenstående kort, figur 1 ses, at der til ethvert sted, dvs. nabo eller naturpunkt, kun er ét af to faktorer gældende, hvormed kravet til ammoniakdepositionen i nærmeste naturpunkt i habitatområdet er 0,7 kg N/ha/år.

¹⁶ Atmosfærisk deposition, 2011. Faglig rapport fra DMU nr. 30, 2012.

Figur 1. Afstande mellem Grundvej 6, nærmeste husdyrbrug med registreret dyrehold over 75 DE og nærmeste punkt i habitatområdet samt punkter i habitatområdet, hvortil der er foretaget en depositionsberegning. De grønne og gule områder markerer områder med hhv. god og moderat skovtilstand. Grøn prikket signatur viser afgrænsningen af habitatområdet.

Hedensted Kommune har bedt ansøger om at udregne totaldepositionen i 4 punkter i habitatområdet. På figur 1 kan ses, at de fleste beregningspunkter er i områder med registreret naturtype 'Bøg på muld' med naturtilstand 'god'.

Tabel 4. Beregnede ammoniakdeposition i udvalgte punkter i habitatområdet.

Punkt/Deposition	Merbelastning	Totaldeposition
Pkt. 1	0,2	0,4
Pkt. 2	0	0,1
Pkt. 3	0	0,1
Pkt. 4	0	0

Som det fremgår af tabel 4 er den maksimale deposition i et punkt med kategori 1 natur 0,4 kg N/ha/år, hvormed husdyrbruget overholder kravet på 0,7 kg N/ha/år.

Miljøkonsekvens vurdering

Hedensted Kommune har foretaget en miljøkonsekvensvurdering¹⁷ af påvirkningen af det ansøgte produktionsniveau på Grundvej 6 på de ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor habitatområdet. Dette skyldes anlæggets nær beliggenhed på habitatområdet, som lokaliseret både vest og syd for staldanlægget. I vurderingen er alle de parametre, der har indflydelse på ammoniakpåvirkningen på habitatområdet inddraget. Disse forhold er beskrevet nedenfor.

¹⁷ Vurdering af påvirkning af Natura2000 områder i henhold til Miljømålsloven, Lovbekendtgørelse nr. 1756 af 22. december 2006

Beskrivelse af naturen

Svineproduktionen ligger tæt på habitatområde nr. 67 og fuglebeskyttelsesområde nr. 45 'Skovene nord for Vejle Fjord'. I habitatområdet er den fremherskende naturtype 'Bøgeskov på muldbund' og 'Bøgeskov på kalkholdig bund', som også er en del af udpegningsgrundlaget.

Udpegningsgrundlaget er:

- 1096** Bæklampret (Lampetra planeri)
 - 1166** Stor vandsalamander (Triturus cristatus cristatus)
 - 1330** Strandenge
 - 3140** Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
 - 3150** Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
 - 3160** Brunvandede søer og vandhuller
 - 3260** Vandløb med vandplanter
 - 6210** Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund
(* vigtige orkidélokalteter)
 - 6230** * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
 - 6410** Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
 - 7220** * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
 - 7230** Rigkær
 - 9120** Bøgeskove på morbund med kristtorn
 - 9130** Bøgeskove på muldbund
 - 9150** Bøgeskove på kalkbund
 - 9160** Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund
 - 91D0** * Skovbevoksede tørvemoser
 - 91E0** * Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld
- * betyder, at det er prioriteret natur

Området (900 ha) består overvejende af skov, og størstedelen af skoven består af 'Bøgeskov på muld' (over 80 %). Hovedparten af dette område er i gunstig bevaringsstatus og omkring 20 % er i ugunstig skovtilstand (klasse 3). For de øvrige skove gælder generelt, at disse er i god til høj bevaringstilstand (klasse 1 og 2), hvor 1 er bedste bevaringstilstand ud af 5¹⁸.

I nærheden af Grundvej 6 består habitatskoven overvejende af bøgeskov på muldbund. Kronedækningen i skoven er i det meste af området på over 90 %. Der er kun lidt etagering, hvilket betyder, at der ikke kommer meget lys ned på skovbunden, hvormed der kan ske en regenerering af skoven. Ifølge Natura2000 planen skal disse skovområder være mere åbne, således at skoven består af træer med forskellig alder, så skoven kan regenerere sig selv og dermed bestå. Såfremt man påbegynder at tynde ud i skoven, vil dette danne grobund for nye skud samt øge omsætningen af det materiale, som er i skovbunden. Såfremt der er stor eutrofiering i luften, kan det medføre, at ugunstige arter, som stornælde, gederams og dernæst hindbær, vil vokse frem. Dette medfører, at nye bøgeskud får svært ved at etablere sig¹⁹. Skovbunden er følsom om vinteren, hvor der ingen kronedækning er.

¹⁸ Natura2000 planen 2009-2015 *Skovene nord for Vejle Fjord' Natura2000 område nr. 78, Habitatområde nr. 67 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 45. Se hjemmesiden www.blst.dk/NATUREN/natura2000planer.

¹⁹ Natura2000 Basisanalyse. 'Skovene nord for Vejle Fjord' Udarbejdet af landsdelscenter Midtjylland for skovbevoksede fredskovsarealer i Habitatområde 67 og Fuglebeskyttelsesområde 45, 9. maj 2007, Skov- og Naturstyrelsen.

Tålegrænser for naturtyper

Tålegrænsen for naturtypen 'Bøgeskov på muldbund' er 10-20 kg N/ha/år^{20 21}. Ved gennemgang af oplysninger om skovområdet omkring Grundvej via Devano-rapporter (oplysninger om status i specifikke punkter i området), Basisanalysen for Natura2000 området mv. er der ikke konkret viden for skovområdet, og tålegrænsen på 10-20 kg N/ha/år for skovnaturtypen skal derfor anvendes. Udfra kendt data om områdets karakter, bevaringsstatus, evne til at sigte atmosfærisk kvælstof mv. på nuværende tidspunkt (2012) vurderes der ikke at være tilstrækkelig faglig begrundelse for, at den nedre værdi i tålegrænseintervallet (10 kg N/ha/år) skal fastsættes som naturtypens maksimale tålegrænse. En tålegrænse på 20 kg N/ha/år må dog antages at være maksimum tålegrænse.

Ifølge forslag til Natura2000 planen for habitatområdet skal reduktion af næringsstofbelastningen i forhold til de skovområder, der er indenfor habitatområdet, ske gennem de generelle retningslinjer, hvilket er virkemidler, som findes i Husdyrloven.

Baggrundsbelastningen

Denne er oplyst tidligere i dette afsnit 'Kvælstoffølsomme naturområder'.

I faglig rapport fra DMU nr. 673, 2008: 'Kvælstofbelastning af naturområder i Østjylland', er der ved præcise modelberegninger i tre naturpunkter beliggende i skovhabitatområdet nr. 67 'Skovene nord for Vejle Fjord' fundet at være en samlet deposition af ammoniak på 24 kg N/ha/år. I denne værdi er medregnet ammoniak fra husdyrproduktionen i området, altså den lokale påvirkning.

Der er i ovennævnte modelberegning anvendt en baggrundsværdi på ca. 18 kg N/ha/år, hvilket er en sum af 'øvrig tørafsætning' og 'vådafsætning', se bilag 5 for uddrag af rapport nr. 673, 2008. Der er anslået, at 2-4 kg N/ha/år kommer fra lokale kilder. Derudover stammer ca. 2 kg N/ha/år fra langdistance afsætning af ammoniak fra kilder i f.eks. Tyskland. Disse værdier stammer fra tidligere opgørelser af baggrundsbelastningen, som netop ved opgørelse i maj 2011, som tidligere omtalt, er faldet 20 %.

Derfor kan en direkte sammenligning ikke ske, men rapporten danner alligevel et billede af depositionen i området.

De tre målepunkter – Stouby Skov, Lyseskov og Staksrode skov - i nævnte rapport fra DMU er alle områder, som består overvejende af bøgeskov. Dvs. der er ingen lysåben natur. Lysåben natur er f.eks. strandenge, som også indgår i udpegningsgrundlaget for habitatudpegningen.

Nedenfor på figur 2 er vist de tre målepunkter (gule stjerner) samt husdyrbrug og deres omtrentlige tilladte antal DE (grønne trekanter), regnet efter DE gældende fra 1.8.2010.

²⁰ Ifølge ammoniakmanualen opdateret 15. december 2005 bilag 1.

²¹ Definition på tålegrænse: 'En kvantitativ vurdering af den belastning med et eller flere forurenende stoffer, hvorunder effekter på udvalgte følsomme elementer af natur og miljø ikke forekommer vurderet med den bedste nuværende viden' – Altså er en tålegrænse således et simpelt mål for et områdets følsomhed og bør primært ses som en erstatning for egentlig dosis-/effekt relationer. Manual vedr. Vejledning vedr. vurdering af de lokale miljøeffekter som følge af luftbåren kvælstof ved udvidelser og etablering af større husdyrbrug, Skov- og Naturstyrelsen, 2003.

Figur 2. Angivelse af beregningspunkter i omtalte DMU rapport (rød stjerne) i forhold til omkringliggende husdyrbrug (gul stjerne) og deres størrelse i DE.

Som det ses af kortet, er de tre målepunkter beliggende syd for et område, som har væsentlig større husdyrtæthed end området omkring habitatskoven ved Grundvej 6. Selvom den kumulative effekt fra andre husdyrbrug er indregnet i Husdyrloven, skal Kommunen i sin afgørelse medtage den kumulative effekt af belastningen fra de omkringliggende husdyrbrug i vurderingen af ammoniakbelastningen i habitatområdet, se afsnit nedenfor.

Af baggrundsbelastningen regnet i 1 gang 1 km grid kan det ses, at forskellen mellem den generelle påvirkning i området omkring Hyrup og omkring Grund er 1-1,5 kg N/ha/år. Hvorvidt denne merdeposition udelukkende stammer fra øget husdyrtæthed, er svært at sige, da ruheden i området også spiller ind.

Kumulativ effekter

Husdyrloven fastsætter grænseværdier til den maksimale totaldeposition i nærmeste kategori 1 naturtype afhængig af antal omkringliggende husdyrbrug. Der er to husdyrbrug indenfor en radius fra Grundvej 6, som kan medføre en deposition af ammoniak i de angivne punkter i habitatområdet, se figur 2.

Husdyrbrugenes emission er medtaget i de oplyste baggrundsbelastninger, da der ikke er foretaget væsentlige udvidelser på de nærmeste husdyrbrug indenfor en lang årrække. Nedenstående vurderingen er dog medtaget for at give et billede af, hvilke lokale effekter, der er i området.

Nærmeste punkt i habitatområdet fra Grundvej 6 ligger ca. 630 m mod vest (regnet fra nærmeste punkt af staldanlægget), se figur 1. Indenfor en radius af ca. 1 km er

der et husdyrbrug udover Grundvej 6²², Bellevej 22. Den samlede belastning fra dette husdyrbrug (oprindeligt tilladte produktion) er ved overslagsberegning fundet til 0 kg N/ha/år i pkt. 1 i habitatområdet figur 1.

Der er ca. 1100 m fra Grundvej 6 til nærmeste punkt i habitatområdet syd for anlægget. Den totale ammoniakemission fra Grundvej 6 i dette punkt er ved overslagsberegning i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 0,1 kg N/ha/år. Fra ejendommen Grundvej 15 med en husdyrproduktion på over 75 DE, som ligger 200 m nord for dette punkt, er bidraget til pkt. 3 på figur 1 væsentligt større pga. den korte afstand. Bidraget fra Grundvej 6 er af mindre betydning i forhold til den påvirkning, som habitatområdet i dette punkt vil få andetsteds fra.

Påvirkningen i punkt 2 og 4 i figur 1 fra omkringliggende husdyrbrug er i beregningen minimal, hvilket skyldes, at der er langt til nærmeste husdyrbrug, og disse er beliggende øst for punktet.

Udbringningsarealer tilhørende Grundvej 6 er beliggende tæt på habitatområdet. Vurderingen heraf på habitatområdet fremgår af arealgodkendelse til Pilegaard Slagtesvineproduktion I/S. Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal er et meget lokalt fænomen, og der vil ved udbringning af svinegylle og afgasset gylle ikke være påvirkninger på over 1 kg N/ha bortset fra de nærmeste 10 meter²³.

Vurderingen i forhold til tidligere VVM-screeninger på Grundvej 6

Ovenstående vurdering af staldanlægget på Grundvej 6's effekt på naturtyper i habitatområdet vest og syd for ejendommen er foretaget på baggrund af den nyeste viden, der er på området, samt med den beregningsmodel for depositionsregning, som der er i husdyrgodkendelse.dk på ansøgningstidspunktet. I forhold til tidligere screeningsafgørelser ved Vejle Amt er dels beregningen af ammoniakdeposition ændret i kraft af ny beregningsmodel, og dels er baggrundsbelastningen faldet fra 22,7 kg N/ha/år for Juelsminde Kommune i 2006 til nu ca. 13 kg N/ha/år.

I forbindelse med VVM screeningen fra Vejle Amt i 2006 bliver der stillet vilkår om maksimal 0,1 kg N/ha/år i merbelastning i tætteste punkt i habitatområdet. Dette var en vurdering i forhold til en oplyst baggrundsbelastning på 22,7 kg N/ha/år.

Sammenfatning – habitatvurdering

Hedensted Kommune har vurderet, at den maksimale tålegrænse for habitatnaturtypen er over 10 kg N/ha/år. I området omkring Grundvej 6 er den specifikke opgjorte baggrundsbelastning ifølge DMU på 13 kg N/ha/år. I området omkring Grundvej 6 er den fremherskende naturtype 'Bøgeskov på muldbund', hvormed tålegrænsen er højere end ved lysåbne naturtyper. Hermed vurderes tålegrænsen for naturtypen 'Bøgeskov på muldbund' ikke at være overskredet.

Ifølge beregning i husdyrgodkendelse.dk er der med den indsendte ansøgning i husdyrgodkendelse.dk version 5 en maksimal totaldeposition på 0,4 kg N/ha/år i nærmeste punkt i habitatområdet, ca. 630 m nordvest for staldanlægget. I de øvrige punkter er depositionen væsentlig lavere, jf. beregning i husdyrgodkendelse.dk. På denne baggrund vurderes der ikke at være en biologisk påviselig påvirkning af udvidelsen i naturområdet.

Dette er en konkret vurdering for det pågældende skovområde på baggrund af at habitatområdets karakteristika tæt på Grundvej 6, som udelukkende består af 'Bøgeskov

²² I forhold til vurderingen af kumulativ effekt af andre husdyrbrug er husdyrbrug indenfor en afstand af ca. 1 km medtaget på baggrund af den begrænsede effekt husdyrbrug beliggende længere væk vil have på den aktuelle påvirkning i de fastsatte beregningspunkter i habitatområdet.

²³ Miljøstyrelsens WIKI vejledning november 2012.

på muldbund' med god kronedækning. Hedensted Kommune vil i forhold til evt. fremtidige vurderinger af habitatområdets tålegrænse inddrage den viden, som vil opsamles, når Naturstyrelsen på baggrund af Natura2000 planen påbegynder de tiltag, som skal iværksættes, bl.a. udtynding i skoven. Derudover inddrages ny viden om baggrundsbelastningen i området.

Artsdata

Indenfor habitatområdet, i området langs med Vejle Fjord, ca. 1 km syd for Grundvej 6, er registeret artsdata – rødlig perlemorssommerfugl (kritisk truet) og kejserkåbe (truet). I specifikke områder ca. 2 km fra Grundvej 6 er der registeret hhv. sortskællet parasolhal og tyndakset gøgeurt. Rødlig perlemorssommerfugl formodes at være forsvundet i området. De øvrige nævnte arter er afhængige af urørt skov med stor artsvariation på træerne og tilstedeværelsen af lysåbne pletter. Hvis området modtager meget ammoniak, vil lysåbninger vokse til og dermed reducere levesteder for blomsterne. Ingen af disse er anført på Habitatdirektivets²⁴ bilag IV over beskyttede arter. Der forefindes ingen yderligere registrerede artsdata indenfor 1 km af anlægget.

Det vil dog ikke kunne udelukkes, at der vil kunne være ikke-registrerede forekomster af bilag IV arter tættere på anlægget. Den store vandsalamander er udbredt over det meste af Danmark. Den yngler i solåbne vandhuller med rent vand. På den baggrund vurderes det, at den store vandsalamander vil kunne forekomme i og omkring de mange vandhuller, der ligger indenfor 1000 meter fra anlægget. Trusler mod arten er dårlige iltforhold i vandhullerne som følge af næringsbelastning og algevækst, som medfører tilgroning af levesteder samt ødelæggelse af levestederne ved opfyldning eller dræning af vandhullerne. Hvis der foretages en registrering af artsdata i øvrige søer, vil dette indgå i Kommunens fremtidige vurdering.

Kategori 2 natur

Husdyrbruget ligger indenfor 1000 m fra natur, som er betegnet kategori 2 natur, beskyttet efter § 7 i Husdyrloven²⁵. Det nærmeste kategori 2 naturområde er et overdrev, som ligger ca. 600 m stik nord for staldanlægget. Overdrevet er vurderet til at et meget artsfattigt overdrev. Der er i husdyrgodkendelse.dk beregnet en merbelastning på 0,3 kg N/ha/år og en totalbelastning på 0,5 kg N/ha/år. Overdrevet er i beregningen forudsat at have en bevoksning på ½ m, hvilket er retvisende på hele arealet, da der visse steder er kraftig tilgroning.

Derudover er der registreret kategori 2 naturområde ca. 670 m syd for staldanlægget. Ved besigtigelse i foråret 2012 er dette område registeret at være to mindre overdrev. Samlet set var området i begyndelsen af 1990'erne et åbent overdrev. På grund af manglende drift på arealet er en del midt i overdrevet nu helt tilgroet med træer (naturlig tilgroning) og kan ikke mere karakteriseres som overdrev. Nord for dette område er der en eng (R1 på figur 4) og et mindre overdrev (O2 på figur 4). Syd for dette areal er der stadig et overdrev med form som et omvendt L (O1 på figur 4). Dette vil i løbet af få år også gro til, da der ikke er nogen form for pleje eller drift. Der er i husdyrgodkendelse.dk beregnet en merdeposition på 0,3 kg N/ha/år og 0,5 kg N/ha/år i totaldeposition til overdrevet.

Det samlede område er udgået af registreringer som værende et overdrev større end 2,5 ha, hvormed området ikke betragtes som kategori 2 naturområde. På ansøgningstidspunktet og i kortmaterialet i husdyrgodkendelse.dk var dette stadig tilfældet. Kravet til maksimal deposition i naturområdet er 1 kg N/ha/år, hvilket er kravet til kategori 3 natur. Kravet er overholdt. Opdateringen af naturområdets status fremgår af Miljøportalen fra september 2012.

²⁴ Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, med senere ændringer, artikel 12.

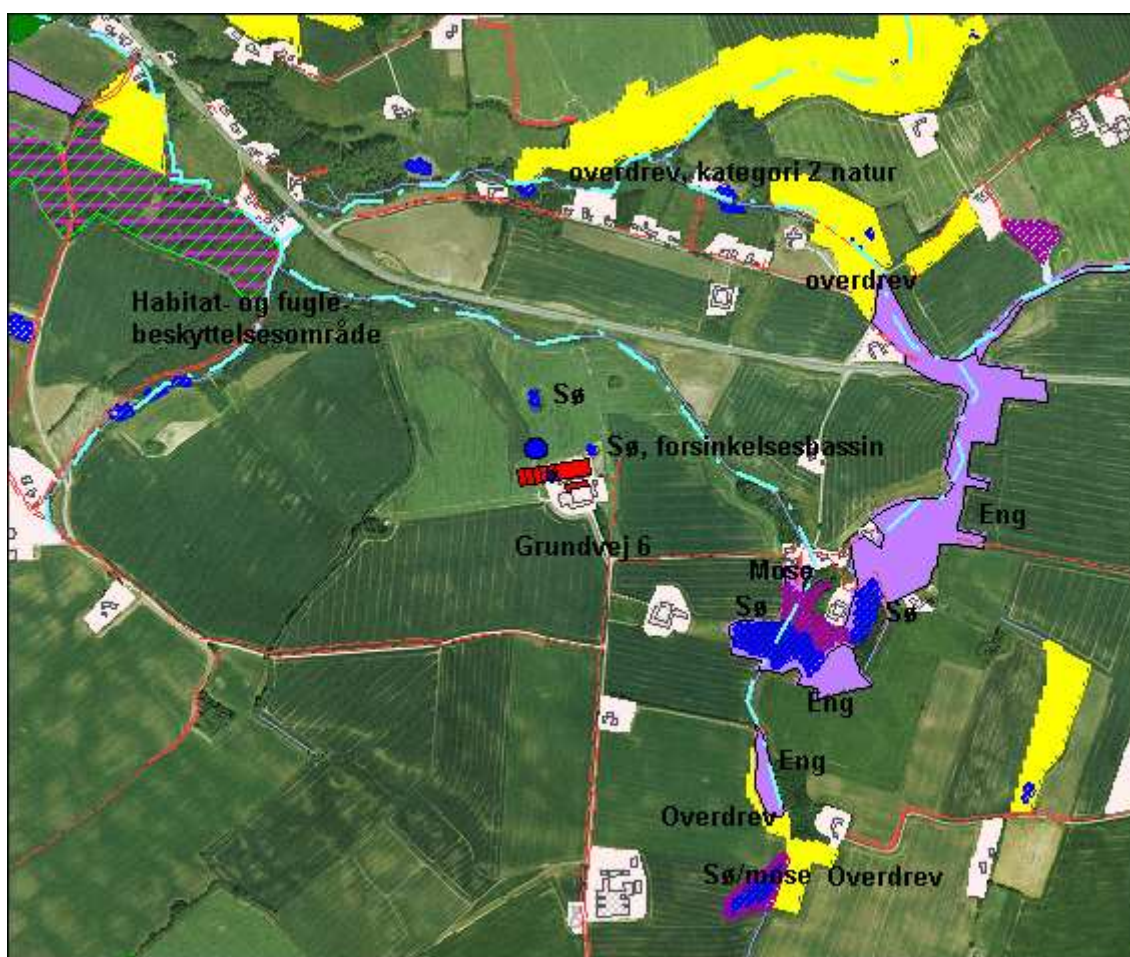
²⁵ Kategori 2 natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, beliggende udenfor Internationale naturbeskyttelsesområder, fx større heder og overdrev.

Kategori 3 natur

Indenfor 1000 meter fra svineproduktionen findes flere naturområder beskyttet efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven²⁶, se figur 3.

Nord for ejendommen er beliggende to søer, hvoraf det ene er forsinkelsesbassin for overfladevand for staldanlægget. Disse søer ligger i tilknytning til dyrket mark og husdyrbrug. Da jorden i området er lerjord, er søerne vurderet at være naturligt næringsrige og dermed have en høj tålegrænse overfor kvælstofdeposition²⁷. Derudover er Grund Bæk beliggende ca. 200 m nord for staldanlægget. Vandløb er ikke følsomme overfor ammoniak.

Der er i sommeren 2007, i juni måned 2009 og i 2012 foretaget en besigtigelse af lokal natur omkring svineproduktionen Grundvej 6. Der er foretaget en naturvurdering af de samme lokaliteter. Naturvurderingen i 2007 er en kort gennemgang af områderne, naturvurderingerne i 2009 er mere beskrivende i forhold til områdets fremtidige tålegrænse for næringsstoffer fra mark eller luft, og naturvurderingen i 2012 er en opfølgning på enkelte forhold, som var afvigende i forhold til andre oplysninger.

Figur 3. Oversigt over kategori 1, 2 og 3 natur omkring Grundvej 6 og registrerede artsdata indenfor en afstand af ca. 1 km fra Grundvej 6.

Enkelte naturområder er vurderet til dårligere naturtilstand og andre til bedre naturtilstand end i 2007. Nedenfor er en beskrivelse af de respektive naturområdets naturtil-

²⁶ Lovbek. nr. 933 af 24. september 2009 om naturbeskyttelse.

²⁷ Jf. Natur- & Miljøklagenævnets bemærkning omkring søer i NMK-131-00036 af 24. februar 2012.

stand på baggrund af besigtigelsen i juni 2009 og 2012. Endvidere fremgår Kommunens bemærkninger til de naturobservationer, som ejer af Grundvej 5 har foretaget i en årrække, og som i forbindelse med foroffentlighedsfasen i januar 2009 blev indsendt til Kommunen i tilknytning til de øvrige bemærkninger. De besøgte områder fremgår af figur 4.

Figur 4. Markering af naturområder, som er besøgt. S = sø, R = rigkær og O = Overdrev. Grundvej 6 er beliggende i kortets nordvestlige hjørne.

Det væsentligste naturområde i nærheden af bedriften er en sø (S3) af naturmæssig god kvalitet ca. 480 m sydøst for ejendommens staldanlæg, se figur 4. Ved en bereg-

ning i husdyrgodkendelse.dk (fiktiv skema nr. 42868) er det beregnet, at søen med den ansøgte produktion modtager ca. 0,5 kg total N/år og 0,3 kg N/år i merbelastning²⁸. Søen er besigtiget i 2009 og er en stor lavvandet sø på 1,1 ha opstået ved oversvømmelse af eng eller sløjfning af dræn. Søen S3 er klarvandet med tæt bundvegetation af formentlig liden vandaks. Vandet er helt klart. Der er ingen algeforekomst. Der er fund af varieret søfauna og med en god sammensætning af faunaen. Søen bærer præg af at være ren og ret næringsfattig. Den er kun omgivet af en smal bræmme af tagrør, trods den lave vanddybde. Søen er vurderet til naturtilstand 2 på en skala fra 1 til 5, hvor 1 er meget høj naturkvalitet. Naturtilstand 2 vil sige meget bevaringsværdig. Søen vil være meget påvirkelig overfor emission af næringsstoffer. Tålegrænsen²⁹ for søen er vurderet til ca. 10 kg N/år. Da søen er relativ nyanlagt, er den ikke i balance endnu. Da søen er velanlagt og har potentiale for at blive en rigtig god sø, skal søen beskyttes. Det vurderes, at søen ikke modtager væsentlige mængder kvælstof via jorden, da der ikke tilledes drænvand eller spildevand, og at der på strækningen af søen, som grænser op mod dyrket mark, er en god bræmme. Dermed vurderes ammoniak at være den væsentligste kilde til eutrofiering. På denne baggrund vurderes søens tålegrænse at være nået med den ansøgte udvidelse. Søen modtager foruden bidraget fra Grundvej 6 også et beskedens bidrag fra Grundvej 15. Baggrundsbelastningen for området overskrider søens tålegrænse på 5-10 kg N/år. Med den gældende husdyrgodkendelsesbekendtgørelse er det ikke muligt at skærpe ammoniakbelastningen til søen efter reglerne derigennem.

Lige vest for søen er et mindre overdrev (O3), som er af lav naturkvalitet. Overdrevet er vendt mod vest og nord. Overdrevet er stejlt og afgræsses med et moderat græsningstryk af heste. Dele af overdrevet bærer præg af næringsfattige forhold, mens hovedparten af arealet er eutrofieret overdrev med artsfattig vegetation, som domineres af hurtigtvoksende urter og græsser, der favoriseres af næringsrige betingelser. Arealet er vurderet til naturtilstand 3-4, dvs. gennemsnitlig til dårlig bevaringstilstand. Tålegrænsen for overdrevet er 10-20 kg N/ha/år, og overdrevet er allerede påvirket af næringsstoffer. Græsningstrykket anses for passende. En god bevaringstilstand kan kun opnås ved fortsat afgræsning og fraførsel af næringsstoffer af denne vej samt sikring af, at arealet fremover ikke bliver tilført gødning direkte eller indirekte.

Ved Grund er der registreret beskyttede engområde og en sø, foruden den allerede beskrevne sø (S3). En etableret sø øst for søen (S3) er fra starten meget næringsrig og af ringe kvalitet. Denne vurderes ikke at blive yderligere påvirket af ammoniakemission fra omkringliggende landbrug. Dele af det registrerede engområde rundt om Grund er ved besigtigelsen vurderet til at have overdrevskarakter og er beskrevet ovenfor (O3). Engområdet omkring overdrev (O3) flader mod søen (S3) ud og har karakter af næringsrig, fersk eng, som heller ikke er påvirket af emission fra omkringliggende landbrug.

Længere mod sydøst ligger det tidligere omtalte overdrevsområder, som er tilgroet (tidligere kategori 2 natur), overdrev O1 og O2 i en afstand af ca. 670 m til 1 km syd for Grundvej 6. Ved besigtigelse af området er det vurderet til at området består af flere forskellige naturområder. Ved besigtigelse er der fundet et rigkær, R1 (§ 3 engområde) beliggende ca. 670 m sydøst for ejendommen (målt til den nordlige spids af dette naturområde), og rigkæret vurderes at have en høj naturkvalitet. Rigkæret består af en lille drikkesø for hestene indenfor samme indhegning som overdrev O2. Rigkæret kan beskrives som en østvendt sumpkilde på noget skrånende terræn, meget trykvandspåvirket og kuppet af trykvandspåvirkninger. Rigkæret indeholder mange positivearter for rigkær. Der er i alt fundet 17 positivearter, flere meget værdifulde og karakteristisk for naturtypen. Området er vurderet til naturtilstand 2, dvs. meget beva-

²⁸ Jf. skema 42868, fiktiv skema i husdyrgodkendelse.dk.

²⁹ Ammoniakmanualen, opdatering af 15/12 2005. Kan ses på www.naturstyrelsen.dk, søg efter ammoniakmanual.

ringsværdig og har potentiale til at vokse ind i naturtilstand 1, dvs. særligt værdifuldt og bevaringsværdig.

Naturtypen 'rigkær' er en Natura2000 naturtype, som indgår i udpegningsgrundlag for det sydligere beliggende habitatområde 'Skovene nord for Vejle fjord'. Der er således tale om en meget bevaringsværdig lokalitet. Tålegrænsen for rigkæret vil være i den laveste ende af tålegrænseområdet på 15-25 kg N/år. Ved en beregning i ansøgnings-systemet er det beregnet, at rigkæret³⁰ modtager 0,5 kg N/år total set og 0,3 kg N/år i merbelastning efter udvidelsen³¹ fra svineproduktionen på Grundvej 6 (samme beregning som beregning til kategori 2 natur mod syd). Da husdyrbruget på Grundvej 15 er beliggende ca. 350 m sydvest for rigkæret, vurderes påvirkningen fra denne husdyrproduktion væsentlig større end påvirkningen fra svineproduktionen på Grundvej 6. Da totaldepositionen fra Grundvej 6 er under 1,0 kg N/ha/år vurderes udvidelsen af svineproduktionen på Grundvej 6 ikke at medføre en væsentlig påvirkning på rigkæret, jf. bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen³².

I samme område er fundet to mindre områder med overdrevskarakter O1 og O2 med samme tålegrænsen som ovennævnte overdrev, O3. Af besigtigelsen i 2009 er bemærket, at overdrevet O1 er ugræsset med højt græs og høje stauder. Arealet er stejlt skrånende mod vest. Ved besigtigelsen i 2007 blev arealet estimeret til naturtilstand 3, dvs. gennemsnitlig bevaringstilstand, men er i 2009 vurderet til naturtilstand 4, altså en forringelse og et naturområde i dårlig bevaringstilstand. Dels er arealet præget af flere års tilgroning som følge af manglende græsning, og dels er arealet domineret i tiltagende grad af hurtigvoksende græsser og urter som draphavre og vild kørvel, der favoriseres af lettilgængelig næring. Arealet kan kun forbedres ved bortskaffelse af organisk materiale ved slåning eller afgræsning samt ved reduceret næringsstofftilførsel.

For O2 kan bemærkes, at overdrevsarealet som er hestegræsset sammen med eng (areal udenfor O2 markeringen) og rigkær (R1). Arealet hælder moderat mod nordøst. Overdrevet græsses meget hårdt (2009), og der er derfor ikke lavet en artsliste over overdrevet, men arealet indeholdende en række urter, som indikerer en moderat til kraftig gødningspåvirkning og en kraftig slitage fra de græssende heste. Der er også indikationer af isåning af kløver på arealet. Naturtilstanden er vurderet til 4, dårlig bevaringstilstand. Ophør med gødskning og mange års fortsat græsning og udpining af jorden er påkrævet for at få en god bevaringstilstand på overdrevet. Luftformigt bidrag fra omgivende bedrifter anses for at være af underordnet betydning nu i forhold til overdrevets nuværende tilstand.

For de to mindre søer i området er fundet følgende naturtilstand. S1 er en relativ nygravet fritliggende sø, som ved besigtigelse i 2007 blev vurderet til naturtilstand 2 pga. kransnålalger de første år og omgivet af kultureng. Søen var klarvandet og moderat næringspåvirket, dog sås en del opblomstring af trådalger. Søens bund var overalt tæt bevokset af rentvandskrævende kransnålalger. Disse viste dog allerede i 2007 en vis overgroning af grønalger, hvorfor søen måtte betragtes som værende i en ikke gunstig bevaringstilstand. Ved besigtigelsen i 2009 var søens kvalitet voldsomt forringet. Formentlig har markdrænstillinger givet søen en ret hurtigt dårlig vandkvalitet med trådalgevækst. Der findes fortsat kransnålalger på søbunden. Naturtilstanden blev vurderet til 3 og stærkt på vej til naturtilstand 4, dårlig bevaringstilstand.

Søen er siden besigtigelsen i 2009 udvidet markant, ikke udgravet, men gennem hævnning af overløbet fra søen til bækken neden for. Ændringen af ugræsset kultureng med opvækst af stor nælde og røgræs til åben vandflade har i særklasse forbedret

³⁰ Beregnet som depositionen i tidligere registrerede kategori 2 område nærved.

³¹ Beregnet fra midten af det samlede staldanlæg og med vindretning 330 grader.

³² Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug mv. med senere ændringer.

søens tilstand og hele området tilstand. Søen er nu meget fin, dels på grund af den forøgede størrelse, dels fordi vandkvaliteten er god, og dels fordi søen på grund af den hævede vandstand har et meget stort areal med lavt sjavvand. Det har dog ikke været muligt at genfinde kransnålalger.

I dette område er de mest værdifulde naturtyper i området ikke overdrevene, som er botanisk kedelige, men søerne og det langstrakt rigkærs/kildevældsområde nord for den forstørrede sø har en god naturkvalitet.

For den lille sø, S2, skal bemærkes, at denne er omkranset af løvtræer. Den er lavvandet og under tilgroning med græsser. Det er en klarvandet sø med undervandsvegetation. Søen er vurderet til naturtilstand 3, som betegnet god almindelig vandhulskvalitet, ikke næringsbelastet, men præget af lav vandstand og overgroning af løvtræer. Vandhullet vil være sårbart over for yderligere tilledning af næring i form af emission fra omgivende husdyrproduktioner, som vil være den eneste kilde til eutrofiering, da søen ikke får tilledt spildevand eller drænvand. Det er vurderet at tålegrænsen er 10-15 kg N/år for begge søer.

Bemærkninger til observationsliste over planter og dyr observeret i området omkring Grund og indsendt til Hedensted Kommune i forbindelse med foroffentlighedsfasen i januar 2009.

Hedensted Kommune modtog i forbindelse med foroffentlighedsfasen af ansøgningsmaterialet på Grundvej 6 i januar 2009 en liste over observerede planter og dyr i området omkring Grund og en markering af, hvorvidt disse er reduceret gennem tiden.

Nedenfor er Kommunens vurdering af den indsendte liste over planter og dyr i området omkring Grund. Det skal bemærkes, at der kun er taget stilling til de arter, som lever på de naturtyper, som den ovennævnte redegørelse i øvrigt har beskæftiget sig med.

Hedensted Kommune har i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse på Grundvej 6 foretaget en vurdering af de omliggende naturområder naturtilstand, dels for at vurdere deres plejetilstand, dels for at vurdere deres sårbarhed over for forøget emission af kvælstof fra produktionsbygninger og fra udbringning af organisk gødning. Der er vurderet på tørre, skrånende græsarealer, også kaldet overdrev samt på enge og på søer, se ovenfor.

Overdrevene er kendt for at være den lysåbne naturtype, der er levested for flest planter og dyr, fordi overdrevene er karakteriserede ved at være lysåbne med helt lav vegetation, soleksponerede og næringsfattige. Hvis overdrevene bliver tilført ekstra næring, vil hurtigtvoksende græsser hurtigt udkonkurrere de karakteristiske nøjsomme blomsterplanter og de insekter, der er afhængige af blomsterplanterne. Den samme udkonkurrering sker, hvis græsningsdriften hører op, så arealet bliver domineret af høje græsser og urter. Resultatet er en forarming af flora og fauna, ofte en varig forringelse.

Hedensted Kommune er i bemærkninger til ansøgningen om miljøgodkendelse på Grundvej 6 blevet gjort opmærksom på, at en række overdrevsarter er gået tilbage, f.eks. arter af kongelys, perikon, timian, sød astragal, tusindgylden, torskemund, kalkkarse og kodriver. Stålmorm menes forsvundet. Årsagen kan være både forøget eutrofiering og tilgroning, da flere af overdrevene nær Grundvej 6 nu ligger ubenyttede hen.

Engene er ligesom overdrevene afhængige af en tilbagevendende afgræsning, som kan holde vegetationen nede og fraføre plantemateriale, og som kan være med til at forynge arealernes vegetation. Ophør af pleje vil også her bevirke tilgroning med høje

urter og græsser og deraf følgende forarmning. Eutrofiering vil bevirke indvandring af brændenælder og andre kvælstofelskende arter. Høj vegetation vil forringe forholdene for engfugle som vibe, dobbeltbekkasin, engpiber og gul vipstjert.

Kommunen har konstateret, at der stadig er værdifulde, trykvandspåvirkede enge (rigkær) sydvest for Grundvej 6. Enge, som er værd at bevare i den nuværende tilstand. Her er stadig en meget stor bestand af trævlekrone; men gøgeurter er ikke konstateret.

Søerne har en høj modtagelighed for øget tilledning af ekstra næring. Der vil med det samme komme forøget algevækst, så søerne bliver mere uklare, så bundvegetationen forsvinder. Det er bundvegetationen, der giver ilt til søen. Forsvinder den, vil resultatet let blive en iltfri bund, bundvending og produktion af sumpgasser, så dyrelivet dør.

To af området søer er meget klarvandede. Den store, nordlige sø (S3) er karakteriseret ved lav vanddybde og en bundvegetation af små arter af vandaks. Søen vil være meget sårbar over for eutrofiering og vil i så fald meget hurtigt gro til i tagrør. Tilgroning vil reducere ande- og vadefuglenes antal. Den sydlige, lille og ret nyskabte sø var i starten domineret af rentvandskrævende kransnålalger, men viste i sommeren 2009 en kraftig eutrofiering med uklart vand og belægninger på undervandsplanterne. Eutrofiering af søerne vil kunne give en varig ødelæggelse.

Ved at sammenholde de oplysninger, som er tilsendt Hedensted kommune i forbindelse med foroffentlighedsfasen kan det konkluderes, at de beskrevne observationer er i overensstemmelse med de naturændringer, som Kommunen har fundet i området, se den samlede vurdering af påvirkning af natur.

Bemærkninger til oplysning om øget algevækst på tage på boliger beliggende rundt om svineproduktionen Grundvej 6 i forbindelse med foroffentlighedsfasen i 2009.

Af hørings svar i januar 2009 er bemærket øget algevækst på tage mv. samt algevækst på søer. Til sidstnævnte er der i ovenstående afsnit refereret fra vurderingen fra besigtigelsen af den ene sø. Den anden sø vurderes at få tilledt dræn eller spildevand, hvorfor søen er eutrofieret.

Til bemærkningen om algevækst på tage mv. kan Hedensted kommune referere til Miljøklagenævns afgørelse, f.eks. afgørelse MKM 100-100-00521 af 24. februar 2010, (se www.mkn.dk), hvor Miljøklagenævnet har skrevet følgende i deres bemærkninger til afgørelsen ' Det påpeges i klagen fra gruppen af beboere, at spredning af kvælstof vil føre til algebelægninger på planter og bygningsflader. Efter Miljøklagenævnets opfattelse er især fugtighed, temperatur og næringsstofftilførsel, bl.a. i form af kvælstof, af stor betydning for algevækst. Hvis der i forvejen er en passende fugtighed og temperatur, vil et øget kvælstofindhold i luften medføre øget vækst af alger på planter og bygningsflader. Teknologisk Institut har i en undersøgelse af bl.a. algers vækst på murværk, tegl- og betontage³³ konkluderet følgende: "... væksternes virkning på materialerne viser generelt ingen tegn på risiko for skader der kan have indflydelse på materialernes konstruktive levetid". Miljøklagenævnet finder på baggrund af rapporten, at selv om algevækst under visse omstændigheder kan være en reel gene for naboer til et husdyrbrug, er det først og fremmest en gene af æstetisk karakter.'

Yderligere har Miljøklagenævnets truffet afgørelse om algevækst, jf. MKN 104-00038, hvor Miljøklagenævnet har skrevet følgende i deres bemærkninger til afgørelsen: 'Med hensyn til klagepunktet vedrørende algevækst kan det oplyses, at Miljøklagenævnet betragter algevækst på hustage m.v. som en gene af overvejende æstetisk karakter. Nævnet finder derfor ikke, at eventuelt forøget algevækst i sig selv kan begrunde yderligere vilkår til begrænsning af ammoniakfordampningen fra produktionsanlægget.'

³³ Miljøprojekt nr. 784, 2003. Renere teknologi til undgåelse af biologisk vækst på murværk, tegl- og betontage. Udarbejdet af Teknologisk Institut, udgivet af Miljøstyrelsen.

På denne baggrund vil forholdet ikke indgå i kommunes samlede vurdering af ammoniakemissionen fra staldanlægget.

Vurdering

Det er Hedensted Kommunes vurdering, at udvidelsen af svineproduktionen på Grundvej 6 med de beskrevne tiltag kan ske uden væsentlig påvirkning på de omkringliggende naturområder. Med et emissionsniveau på 0,4 kg N/ha/år i totaldeposition til nærmeste punkt i habitatområdet, dvs. 630 m vest for staldanlægget og den pågældende baggrundsbelastning og naturtype i området, er det vurderet, at habitatnaturtypens tålegrænse.

Overdrevet mod nord, som er karakteriseret som kategori 2 natur modtager 0,5 kg N/ha/år i totaldeposition fra Grundvej 6. Naturområderne beskyttet efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven beliggende indenfor 1000 m fra Grundvej 6 er besigtiget indenfor de seneste år. De væsentligste naturområder i området er søen (S3) ca. 450 m øst for staldanlægget, som er vurderet som næringsfattig og i naturmæssig god stand. Derudover er søen (S1) mod syd, som indenfor de seneste år er blevet forstørret, også i god naturmæssig stand. Riggæret sydøst for staldanlægget er vurderet som bevarelsesværdigt. Riggæret modtager en merbelastning fra staldanlægget på 0,3 kg N/ha/år i forbindelse med udvidelse af svineproduktionen. Hedensted kommune vurderer, at merbelastningen ikke har væsentlig betydning for områdets naturtilstand sammenholdt med den øvrige baggrundsbelastning i området.

Registrerede artsdata eller arters levesteder i habitatområdet langs med Vejle Fjord ca. 1 til 2 km syd for staldanlægget er ikke vurderet som væsentlig påvirket af udvidelsen af svineproduktionen, hvilket skyldes afstanden.

På denne baggrund er det Kommunens vurdering, at naturtyper indenfor og udenfor habitatområdet samt de øvrige nærmest beliggende naturarealer og artsdata ikke vil blive påvirket af udvidelsen med hensyn kvælstofdeposition. Den samlede ammoniakemission fra baggrundsbelastningen plus bidraget fra staldanlægget Grundvej 6 og øvrige staldanlæg i området overskrider ikke naturområdernes tålegrænse for ammoniak.

4.2.5 Lugt

Lugtemissionen er beregnet i det digitale ansøgningsystem, ud fra oplysninger om den ansøgte husdyrproduktion. Der beregnes antal lugtenheder ud fra det gennemsnitlige kg dyr på stald på en varm sommerdag (maksimal belastning). Dette omregnes til en geneafstand, indenfor hvilken der kan forventes væsentlig lugtgener.

Grænseværdierne er forskellige i forhold til, i hvilket område naboer er bosiddende. I byzone er grænseværdien 5 odour units (OU_E/m^3)³⁴, i samlet bebyggelse (8 enkelt boliger indenfor 200 m radius) $7 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ og enkelt bolig i landzone (uden landbrugspligt) $15 \text{ OU}_E/\text{m}^3$.

Geneafstandene er overholdt i forhold til byzone, Stouby. Der er ikke planlagt fremtidig byzone- eller sommerhusområde inden for den beregnede geneafstand for husdyrbruget.

Nærmeste samlet bebyggelse er bebyggelsen på Sanatorievej ca. 1,6 km sydøst for Grundvej 6. Definitionen af en samlet bebyggelse er minimum 8 boliger uden landbrugspligt beliggende indenfor en radius på 200 m, jf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3³. Grund består af 7 boliger, hvoraf den ene, Grundvej 5 er med landbrugspligt. Grundvej 11 ligger mere end 200 m væk og er desuden med landbrugspligt, hvormed den ikke tæller med i en samlet bebyggelse. Dvs. Grund består af 6 enkel boliger uden

³⁴ OU (odour units) er en international betegnelse for en lugtenhed.

landbrugspligt, hvilket ikke er nok til at bebyggelsen betegnes som en samlet bebyggelse.

Dette betyder, at boligerne i Grund betegnes som enkelt boliger i landzone uden landbrugspligt. Grænseværdien for lugt for alle boligerne i Grund er $15 \text{ OU}_E/\text{m}^3$. Ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af grænseværdierne for lugt. Dvs. der er ifølge Lugtvejledningen, og dermed gældende lovgivning på området, ingen grænseværdier er for lugt for Grundvej 5 og Grundvej 11. Den nærmeste ejendom er Grundvej 4, dernæst Grundvej 2 i forhold til det eksisterende anlæg, men i forhold til den nye stald vil dette komme tættere på Grundvej 13.

Mod vest er nærmeste bolig ca. 1 km fra staldanlægget og er en enkelt bolig uden landbrugspligt. Mod nord er nærmeste bolig ca. 410 m fra staldanlægget og er en enkelt bolig med landbrugspligt. Langs med Bellemøllebanke og det sydligste af Kalmarvej ligger yderligere 12 boliger og i den sydlige del af Bellevej er der 5 boliger. I alt er 32 boliger inkl. ejendomme med landbrugspligt beliggende indenfor geneafstanden til byzone, dvs. 992 m fra staldanlægget³⁵.

I forbindelse med ansøgning om udvidelse af slagtesvineproduktionen på ejendommen forøges lugtgeneafstanden fra nudrift på 475 m (byzone), 349 m (samlet bebyggelse) og 156 m (enkelt bolig) til i ansøgt drift at være 992 m (byzone), 766 (samlet bebyggelse) og 398 m (enkelt bolig)³⁶. Geneafstanden er beregnet i henhold til Lugtvejledningen³⁷ med ny beregningsformel.

Idet lugtgeneafstanden udregnes som antal kg svin på stald ad gangen har antallet af stipladser betydning for udregning af den aktuelle lugtgeneafstand. Det angivne antal stipladser (1975 stipladser) i nudriften i ansøgningen er lig med det antal stipladser, som er oplyst i baggrundsmaterialet fra Vejle Amts screeningsafgørelse fra 2003. Der er således i nudriften en rotation på 3,8 hold grise pr. år for en produktion af 7560 stk. 30-100 kg svin. I den indsendte ansøgning version 5 er der angivet 4082 stipladser (+ 300 stipladser i bufferstald) til en produktion af 13.803 stk. 26,5 til 117 kg svin, hvilket giver en rotation på 3,4 hold grise pr. år.

Som det ses af tabel 5 er geneafstanden i forhold til bekendtgørelsen og Lugtvejledningen overholdt for alle områder.

Tabel 5. Lugtberegning angivet ved geneafstand i nudrift og ansøgt drift samt vægtet gennemsnitsafstand. Afstandene er regnet fra lugtcentrum.

Områdetype	Beregningsmodel	Geneafstand	Geneafstand, nudrift**	Gennemsnitsafstand
Byzone	Ny	992 m	475	1,7 km*
Samlet bebyggelse	Ny	766 m	349	1,6 km*
Enkelt bolig	Ny	398 m	156	460 m***

* Afstanden er den nærmeste afstand fra stald til det pågældende område, se tabel 1. Husdyrgodkendelse.dk beregner ikke den vægtede gennemsnitsafstand, når afstanden er 1,2 længere en geneafstanden.

** Geneafstanden i nudrift som beregnet i husdyrgodkendelse.dk på baggrund af VVM screening i 2003 og alle svin opstaldet i 2004 stalden.

*** Vægtet gennemsnitsafstand beregnet i husdyrgodkendelse.dk fra nærmeste staldanlæg (Gl. stald) til den nærmeste enkel bolig, Grundvej 4.

³⁵ Der er angivet antal boliger indenfor geneafstanden til byzonen, da det er indenfor denne afstand at naboer er klageberettiget, jf. Natur- & Miljøklagenævnets retningslinjer.

³⁶ Beregning af lugtmissionen i nudrift er foretaget af Kommunen i husdyrgodkendelse.dk på baggrund af samtlige svin i 2004-stalden, dvs. worst case beregning.

³⁷ Faglig rapport vedr. en ny lugtvejledning for husdyrbrug, Skov- og Naturstyrelsen, december 2006.

I forbindelse med foroffentlighedsfasen i 2009 og høringsperioden i 2013 har Hedensted kommune modtaget flere bemærkninger omkring lugtgener fra naboer omkring staldanlægget. I forhold til overholdelse af geneafstanden for lugt er der i vilkår 1 angivet antal stipladser, og der er stillet vilkår om, at produktionsniveauet skal dokumenteres ved bedriftens logbog samt slagterifregninger. Kommunen har adgang til oplysninger om produktionsstørrelsen via gødningsregnskab og transportregistreringer i CHR registreret. Desuden er der stillet vilkår om, at ventilationsanlæg og stalden skal rengøres efter hvert hold slagtesvin, og at der skal føres logbog over rengøringen.

Lugtemissionen for de enkelte staldafsnit fremgår af tabel 6. Det ses heraf, at den væsentligste emission stammer fra den nuværende stald, da denne har drænet gulv og spalter, som har en lugtemissionsværdi på 450 OU_E/m³. Mens den projekterede stald har en væsentlig lavere lugtemission grundet anvendelsen af delvis spaltegulv (25-49 % fast gulv), som har en lugtemissionsværdi på 300 OU_E/m³. Emissionen fra det ældste staldanlæg er ret høj trods den begrænsede produktion, hvilket skyldes, at der er indsat svin svarende til en worst case antagelse.

Tabel 6. Lugtemission fra de enkelte staldafsnit.

Stalde	Antal stipladser	Ton dyr på stald	Emission, LE*	Emission OU
2004 stald	2042	146,5	21.969	65.908
Gl. stald	100	10,7	1.605	3.210
Projekterede stald	2040	146,3	21.948	43.896
	4182	303,5	45.522	113.014

* Lugtemission regnet i lugtenheder, hvilket er beregning efter FMK-modellen

Såfremt der opføres et staldanlæg, som er mindre end det i miljøgodkendelsen oplyste, vil der være færre stipladser. Dette medfører, at der vil være færre svin på stald ad gangen grundet større produktionseffektivitet, hvormed lugtgenerne beregnings-teknisk vil være mindre.

Hvis/når produktionen i den gamle stald nedlægges, er der 6993 slagtesvin (26,45-117 kg) produktion i den nye stald. Hvis hold pr. år er det samme som worst case i ansøgningen, er der for ekstra 91 dyr pr. år 27 ekstra dyr ad gangen i den nye stald.

Lugtemissionen for de ekstra 27 dyr på stald pr. år (svarende til 91 dyr produceret pr år) svarer til nedenstående beregning. Lugtemissionen er overholdt med god afstand.

Lugtemission fra produktioner

StaldID	Kode for staldsystem	Antal dyr	Antal stipladser	Ton dyr på stald	Antal måneder udegående	Lugt fra produktion (LE)	Lugt fra produktion (OU)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugtemission fra produktion (LE)	Faktisk lugtemission fra produktion (OU)
ST-161033	SvSI04	6902,00	2042,00	146,46	0,00	21969,37	65908,10	0,00%	21969,37	65908,10
ST-161034	SvSI03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00
ST-161035	SvSI02	1471,00	435,00	31,20	0,00	4680,06	9360,11	0,00%	4680,06	9360,11
ST-161036	SvSI02	1380,00	408,00	29,26	0,00	4389,57	8779,14	0,00%	4389,57	8779,14
ST-161037	SvSI02	1380,00	408,00	29,26	0,00	4389,57	8779,14	0,00%	4389,57	8779,14
ST-161038	SvSI02	1380,00	408,00	29,26	0,00	4389,57	8779,14	0,00%	4389,57	8779,14
ST-161039	SvSI02	1382,00	408,00	29,26	0,00	4389,57	8779,14	0,00%	4389,57	8779,14

De ekstra dyr i opgørelsen er indsat i et staldafsnit, men bliver selvfølgelig fordelt i hele den nye stald. Lugtemissionen bliver den samme, om de beregnes fra én sektion eller fordeles ligeligt i alle sektionerne. I forhold til den ansøgte fordeling af dyr i stalderne medføre dette alternativ en reduktion på 2629 OU, dvs. totalemissionen vil være i alt 110.385 OU.

Vurdering

Afstandskravene, jf. lovgivningen, i forhold til anlæggets lugtpåvirkning på omgivelserne, er overholdt. Ifølge de kriterier, der er lagt til grund for lugtgeneafstandene, forstås væsentlige virkninger for lugt i omgivelser ved, at der sker en overskridelse af de beskyttelsesniveauer, som er fastlagt i bilag 3 i Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer, jf. § 9 stk. 3 i samme bekendtgørelse.

Hedensted kommune har vurderet, at der for at imødekomme hensynet til naboer stilles vilkår, som kan dokumentere, at anlægget drives mest optimalt i forhold til lugtpåvirkning til omgivelserne, og at Kommunens mulighed for at kontrollere produktionsomfanget er dokumenteret. På baggrund af den i lovgivningen fastsatte definition for væsentlig lugtpåvirkning er det derfor Hedensted Kommunes vurdering, at der ikke er risiko for væsentlige lugtgener for de omboende.

4.2.6 Støj, støv, lys og skadedyr

Støj

Eksisterende:

Der forekommer støj fra ventilationsanlæg fra staldene.

- Stalden fra 2004 (bygning 10) er ventileret ved mekanisk undertryksanlæg med vægventiler og diffust loft.
- Det oprindelige staldanlæg er ventileret ved undertryksanlæg med fire vægafkast over terræn og tre afkast i kip ca. 9 meter over terræn.

Driftstid for ventilationen er 24 timer alle årets 365 dage.

Derudover forekommer der støj fra følgende:

- § Foderanlægget i staldene. Foderanlægget kører 6 timer pr. døgn.
- § Ved gylleudpumpning, som kører 1 time pr. uge.
- § Ved levering og afhentning af slagtesvin, og ved levering af driftsprodukter, herunder foder.
- § Ved det daglige arbejde på og omkring ejendommen.

Ejendommen er imidlertid placeret, så det vurderes, at støj ikke er til gene for omkringboende, idet nærmeste nabo er Grundvej 11, hvis stuehus ligger godt 300 meter fra nærmeste stald på ejendommen.

Udvidelsen:

Det er endnu ikke afgjort, hvilken ventilationstype, system eller styring den projekterede stald vil blive indrettet med. Dette fastlægges i forbindelse med byggeentreprisen og byggesagsbehandlingen, og det ønskes derfor ikke fastlagt, før selve entreprisen sendes i udbud. En så tidlig fastlæggelse kan begrænse muligheden for at vælge imellem alle markedets entreprenører og forhandlere af systemer og styringer.

Imidlertid er ethvert nutidigt ventilationsanlæg – uanset fabrikat – betydeligt mere støjreduceret end tidligere fabrikater. Derfor vil det nye ventilationsanlæg i den projekterede stald være mindre støjende end de ventilationsanlæg, der er opsat i de eksisterende stalde.

Udvidelsen sker i retningen mod vest og dermed væk fra nærmeste nabo på Grundvej 11, der er beliggende sydøst for anlægget. Nærmeste nabo mod vest, som er den retning, anlægget udvides, er beliggende godt 1 km fra, hvor gavlen af den projekterede stald vil være.

Nærmeste naboer næst efter Grundvej 11 er beliggende mod syd for Grundvej 13 (ca. 485 meter fra nærmeste stald til stuehuset) og mod øst for eksisterende staldanlæg for Grundvej 4, 9, 7, 1, 5, 3 og 2. Heraf er Grundvej 4 beliggende ca. 450 meter fra

eksisterende staldanlæg, Grundvej 9 ca. 470 meter fra eksisterende staldanlæg, Grundvej 7 ca. 525 meter fra eksisterende staldanlæg, Grundvej 1 ca. 560 meter fra eksisterende staldanlæg, Grundvej 5 ca. 595 meter fra eksisterende staldanlæg, Grundvej 3 ca. 600 meter fra eksisterende staldanlæg, Grundvej 2 ca. 475 meter fra eksisterende staldanlæg. Afstanden mellem anlægget og samlingen af beboelser er derfor mellem 450 meter (nærmeste er Grundvej 4) og 600 meter i luftlinje, og terrænet på denne afstand er præget af kuperet terræn.

Det vurderes, at støj fra staldanlægget ikke kan høres på den store afstand med kuperet terræn mellem anlæg og nærmeste samling af beboelser.

Forholdene omkring støj fra følgende dele vil være uændret ved udvidelsen, idet der blot vil være tale om større mængder foder ad gangen og flere leverancer / afhentninger af slagtesvin m.v.:

- Foderanlægget i staldene. Foderanlægget kører 6 timer pr. døgn.
- Ved levering og afhentning af slagtesvin, og ved levering af driftsprodukter, herunder foder.
- Ved det daglige arbejde på og omkring ejendommen.

Samlet set vurderes det ikke, at der på nogen måde er tale om støjgener, der er anderledes eller værre end støjgener fra lignende landbrugsanlæg. Støj i forbindelse med transport på offentlig vej henhører reglerne for regulering af transport på offentlig vej.

I forbindelse med foroffentlighedsfasen i 2009 er der fra naboer på Grundvej oplyst, at beboer er generet af den store trafikmængde og en øget støjpåvirkning langs med vejen, særligt for de ejendomme, som ligger ud til Grundvej, dvs. Grundvej 2, 4 og 9, se vurdering deraf i afsnit 4.2.9 om transport. I forbindelse med foroffentlighedsfasen i 2012 er der kommet bemærkninger omkring forventet øget støj fra staldanlægget, hvilket har medført, at Kommunen har bedt ansøger om at uddybe sin redegørelse omkring støjforholdene før og efter udvidelsen. Denne vurdering er den ovenfor angivne.

Støv

Støv vil forekomme i forbindelse med intern kørsel på grusvej ind/ud af bedriften og kørsel på Grundvej. Grundvej er asfalteret, men smal, hvormed der kan være gener i forbindelse med overhaling eller kørsel udenfor vejen lige udenfor de ejendomme, som ligger ud til Grundvej.

Lys

Der er ingen udendørs arbejdsmæssig belysning.

Indendørs lys fra de ældre staldbygningerne kan ses fra Grundvej, men disse er ikke i anvendelse og vejen er beliggende mere end 120 meter fra staldanlægget, hvorved eventuel trafik på Grundvej ikke vil være væsentligt generet af belysningen fra ejendommen. Derudover har ansøger i 2006 plantet et læhegn med 6 rækker øst og nord for slagtesvinestalden, som med tiden fuldstændig vil skærme for belysningen set fra Grundvej og den smule belysning, der eventuelt ville kunne ses fra Rohdenvej (langt til beboelser). Indendørs belysning fra nuværende staldbygning og den projekterede staldbygning 13 kan ses fra Juelsmindevej, der dog er beliggende omkring 290 meter fra staldanlægget. Den indendørs belysning fra staldanlægget vurderes derfor ikke at være til gene for trafikken.

Ejendommen ligger imidlertid i kuperet terræn, og ligger derfor lidt højt. Ejendommens afstand fra diverse veje er imidlertid så lang, at belysning i og omkring anlægget ikke bør virke generende for trafikken.

Skadedyr

Bedriften har etableret gnaversikring. Ordningen omfatter bl.a. opsætning af rottekasser, som tilses mindst fire gange årligt. I tilfælde af problemer med skadedyr kontaktes relevant skadedyrsbekæmpelsesfirma.

Der er en eksisterende bestand af gyllefluer. Der indkøbes gyllefluer en gang imellem for at supplere bestanden, når der er behov. Der foretages ligeledes kemisk bekæmpelse med smøremiddel. .

Vurdering

Med ejendommens placering i landskabet vurderer Hedensted Kommunen, at der ikke er ændrede støjforhold fra selve bedriften, som vil medføre en øget påvirkning af støj for de omkringboende i forbindelse med udvidelsen af svineproduktionen. Endvidere vurderes, at ansøger med de oplyste aktiviteter kan overholde gældende krav til støj i landzone, som måles ved nærmeste nabo. Dog er støjvilkår stillet i tilfælde af, at der haves midlertidige aktiviteter, som vil kunne overskride disse støjgrænser.

Husdyrbruget har redegjort for, at der ikke vurderes at være øgede støjgener ved det større anlæg, da foderanlæg, levering og afhentning af svin og foder samt det daglige arbejde rundt om staldanlægget er det samme som ved den eksisterende produktion. Ændringen består i flere ventilatorer og flere gylletransporter i forbindelse med udbringning eller flytning af gylle, se afsnit om transport for ændringer i transport og gener i den forbindelse.

Da Grundvej er en smal vej vil kørsel med store maskiner medføre gener i form af støj og støv. Gennem vilkår 21 og 22 omkring transporten til og fra husdyrbruget er der stillet krav om kørsel under hensyn til beboere på kørselsruten.

For de øvrige forhold vedrørende lys, rotter og fluer, vurderes det, at omkringboende ikke vil blive generet unødigt ved husdyrbrugets virke. Der vurderes ikke at der vil være ændringer i genepåvirkningen i forbindelse med udvidelsen af svineproduktionen.

4.2.7 Affald, olie og kemikalier

Affald fra bedriften bortskaffes via godkendt ordning. Der opbevares ikke affald på ejendommen, da dette samlet på Lundbovej 10.

Veterinær medicin bliver opbevaret i køleskab i forrummet til staldbygningen fra 2004. Brugte kanyler og flasker fra veterinærmedicin bliver afleveret som farligt affald til godkendt modtager eller som farligt affald på genbrugsstationen.

Døde dyr bliver opbevaret under kadaverkappe på møddingsplads, indtil de bliver afhentet ca. 1 gang om ugen eller efter behov til destruktion hos DAKA. Placeringen er markeret V i bilag 1.

Affald fra markdriften i form af spildolie, kemikalier, akkumulatører, oliefiltre m.v. bliver opbevaret og bortskaffet fra Lundbovej 10, 7140 Stouby, hvorfra planteavlens drives. Sprøjtemidler og sprøjteudstyr bliver opbevaret på Lundbovej 10, 7140 Stouby, hvorfra markdriften foregår.

Olietanke

Der er en overjordisk tank på ejendommen:

- § Der er en 4.000 liters fyringsolietank fra 1997. Tanken benyttes som reserve-tank og er placeret udendørs.

Der er installeret Stokerfyr i bygning nr. 8 på bilag 1, og der anvendes piller til opvarmning. Se placering af olietanke på bilag 1.

Vurdering

Hedensted Kommune vurderer, at svineproduktionens håndtering af affald samt opbevaring af olie og kemikalier overholder lovgivningens krav og Hedensted Kommunes erhvervsaffaldsregulativ mht. håndtering og opbevaring, hvormed der ikke er risiko for væsentlig påvirkning af miljøet. For at sikre, at risikoen for forurening fra opbevaret affald mindskes er der stillet vilkår til opbevaring af farligt affald, såfremt dette bliver opbevaret midlertidig på ejendommen.

4.2.8 Spildevand og overfladevand

Alle afløb i stalden leder til fortank (markeret med S i Bilag 1) og herefter til gyllebeholderen. Gyllen udsluses gennem fortank til gyllebeholder hver uge.

Tagvand fra eksisterende bygninger bliver ledt til dræn, der afleder til forsinkelsesbassin (markeret med Å i bilag 1), før vandet igen afledes til Grund Bæk nord for ejendommen. Denne afvander via Lammebæk til Rohden å.

Der er i 2011 lavet nyt spildevandsanlæg fra husholdningen, hvorfra der udledes i Grund Bæk via dræn. Bundfældningstankene bliver tømt af den kommunale tømningsskema en gang pr. år.

Tagvand, som afledes fra nye staldbygninger, skal så vidt muligt nedsives, jf. udkast til Vandplan 1.11 Lillebælt/Jylland retningslinje 10. Hvor det ikke er muligt, kan der ske udledning til vandområder. Tagvand fra nyt staldanlæg skal føres til eksisterende forsinkelsesbassin, hvorfra udledningen ikke må ændres som følge af at tilledningen øges.

Vurdering

Hedensted Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlig risiko for forurening af overfladevand i forbindelse med spildevandshåndteringen på bedriften. Tagvand fra hele staldanlægget ledes til forsinkelsesbassin, hvormed den fysiske belastning af vandkredsløbet ikke vil ændres i forhold til nudriften.

4.2.9 Transport

Adgang til ejendommen sker via indkørsel på privat vej fra Grundvej til både beboelse, staldbygninger, gyllebeholdere og møddingsplads. Der forekommer transport af traktor, lastbil og privatbil. Tung transport til og fra ejendommen kan ske fra tidlig morgen til sen aften. Der tilstræbes dog, at det sker i tidsrummet 5.00 til 20.00.

I ansøgningsmaterialet er angivet følgende transport:

		Nuværende
Levering af smågrise:		29
Levering af foder:	<i>1578636 kg foder a 7500 kg/læs</i>	211
Afhentning af døde dyr:		52
Flytning af husdyrgødning:	<i>(3890 tons total gyllemængde)</i>	75
	<i>56,87 ha a 1,4 DE/ha = 26,16 t/ha = 1488 tons</i>	
	<i>Flyttet mængde: 3890 - 1488 = 2402 t a 32 t/læs</i>	
Opsamling af grise:	<i>10 transporter årligt</i>	10
Affald:		12
Øvrige:		20
I alt		409

		Ansøgt
Levering af smågrise:	13.895 stk. fra 26,5 kg - 117,0 kg	65
Levering af foder:	13.895 stk. a 90,5 kg a 2,79 kg foder =	
	3.508.418 kg foder a 1.0000 kg/læs	351
Afhentning af døde dyr:		75
Flytning af husdyrgødning:	(8416 tons total gyllemængde)	220
	56,87 ha a 1,4 DE/ha = 26,16 t/ha = 1488 tons	
	Flyttet mængde: 8416 - 1488 = 6928 t a 32 t/læs	
Opsamling af grise:	10 transporter årligt, indtil den gamle stald er revet ned	10
Affald:		12
Øvrige:		20
I alt		753

Foderet køres fra Lundbovej 10 i Stouby til Grundvej 6 som normalen i skrivende stund (2012), men det sker, at der i perioder anvendes færdigfoder fra Foderstoffene, hvorfor antallet af transporter kan være anderledes. Det angivne er det mest retvisende billede.

Der bliver opbevaret gylle fra Grundvej 6 på Brethvej 14, 7150 Barrit. Gyllen transporteres med lastbil af 32 tons pr. vognlæs. Der sker med udvidelsen en mertransport af gylle fra ejendommen. En del af gyllen vil blive transporteret bort fra ejendommen i forbindelse med udbringning. I forbindelse med gylleudbringning kan der forekomme kørsel i aften- og evt. også i nattetimerne.

I forbindelse med foroffentlighedsfasen i 2009 og 2012 er der fra naboer på Grundvej oplyst, at Grundvej ikke er dimensioneret til landbrugstrafik, da vejen er smal. Desuden, at beboere er generet af den store trafikmængde, som dels stammer fra svineproduktionen på Grundvej 6, men også transport fra øvrige husdyrbrug, generel gyllekørsel, generel kørsel med landbrugsmaskiner mv. Der er foreslået at lave en tilkørsel direkte ud til Juelsmindevej.

Vurdering

Hedensted kommune skal foretage en vurdering af transport i forhold til lovgivning, der er på området. Derfor er der nedenfor kort redegjort for lovgivningen vedrørende transport fra landbrugsejendomme og Kommunens muligheder for at stille vilkår til denne.

Vurdering af transport

Fra Miljøstyrelsens WIKI vejledning står anført under transportgener³⁸:

Gener forbundet med transport i forbindelse med husdyrbrugets indretning og drift, herunder lugt-, støv- og støjgener, kan fx opstå som følge af til- og frakørsel af dyr og foder samt kørsel på offentligt tilgængelig vej i forbindelse med udbringning og opbevaring af husdyrgødning og anden form for gødning.

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet. Husdyrbrugets trafikale belastning af omgivelserne skal derfor vurderes i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse, inden afgørelse om godkendelse træffes. Efter dette tidspunkt kan selve trafikken ikke reguleres af miljømyndighederne. Ved transport af husdyrgødning på of-

³⁸ <http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Transport.ashx>

fentlig vej over længere afstande eller gennem landsbyer kan det være relevant at vurdere, om transporten sker under hensigtsmæssige forhold både hvad angår transportveje, men også transportformen.

Ved vurdering af gener forbundet med husdyrbrugets transporter skal der tages udgangspunkt i, at husdyrbrugets konkrete behov for transporter også tilgodeses, fx med hensyn til mulige tidspunkter for levering til slagteri, afhentning af mælk osv. Som grundlag for vurderingen af gener forbundet med transport vil det være relevant at kortlægge den eventuelt øgede trafik samt hvilke tidspunkter transporterne finder sted.

Ved vurdering af hensigtsmæssig lokalisering af husdyrbruget indgår til- og frakørselsforholdene for husdyrbruget. Hvis kørsel forbundet med husdyrbruget medfører væsentligt øgede trafikale og miljømæssige gener i nærområdet (fx mange transporter igennem landsbyområder m.v.), og hvis disse gener ikke kan afhjælpes ved valg af alternative til- og frakørselsforhold, kan det indgå i overvejelserne, hvorvidt kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på godkendelse til etablering af ny virksomhed eller til udvidelse af en eksisterende.

Natur- & Miljøklagenævnet anfører under 'Bemærkninger og afgørelse' i klagenævns-sager omhandlende gene ved transporter fra husdyrbrug er der angivet: Gener affødt af trafik forbundet med driften af et husdyrbrug kan f.eks. opstå som følge af til- og frakørsel af dyr og foder samt kørsel på offentlig vej ved udbringning og opbevaring af husdyrgødning og anden form for gødning. Ved reguleringen af husdyrbrug er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet.

I en godkendelse kan der derfor primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til virksomheden. For virksomhedens egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- eller frakørsel. Endelig kan der stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter.³⁹

Kommunens vurdering

Hedensted kommune skal foretage en konkret vurdering af transportforholdene og hertil skal følgende forhold bemærkes, at Grundvej er en offentlig vej beliggende i landzone, og landzonen er landbrugets erhvervsområde. Den støj, der opstår i forbindelse med almindelige landbrugsaktiviteter i det åbne land må i reglen accepteres⁴⁰.

Der er tre beboelser beliggende direkte ud til Grundvej. I kraft af øget transport til og fra bedriften vil der være en forøget støj og støv gener på Grundvej. For at minimere generne ved transport til og fra bedriften er der stillet omkring minimering af gener i forbindelse med kørslen. Derudover er der stillet vilkår omkring tidspunkt for husdyrbrugets egne transporter, dvs. foder, materiel, svin mv. så vidt muligt skal ske indenfor et givent tidspunkt, dvs. i dagtimerne, samt flytning af gylle skal ske i vinterhalvåret. Det er ikke muligt eller hensigtsmæssigt, at fastsætte vilkår om transporttider for andre udefrakommende transporter. Der kan ske ændringer i driftstiden, idet leverandører kan ændre ruter, og nogle firmaer kører med 2-holdsskift.

Vilkårene skal fremme hensyntagen til omgivelserne/omkringboende langs med kørselsruten. De egne transporter, som er undtaget dette forhold, er transporter i spids-

³⁹ F.eks. i afgørelse NMK-132-00233 af 11. september 2012.

⁴⁰ Vejledning fra Miljøstyrelsen 'Ekstern støj fra virksomheder', Vejledning nr. 5/1984.

belastningsperioderne ved udbringning af gylle, markarbejde og høst, som alle foretages afhængig af vejret, altså med driftsmæssig begrundelse derfor.

Grundvej har ikke stor tættere bebyggelse langs vejfacaden. Grund kan ikke betegnes som en samlet bebyggelse, jf. afsnit 4.2.3 om lugt. Dermed kan Grund ikke betegnes som et landsbyområde. Hedensted Kommune finder derfor ikke mulighed for at nægte en miljøgodkendelse af transportmæssige årsager.

I ansøgningen er der redegjort for at der sker knap en fordobling af transporterne, da transport med foder og dyretransporter øges i takt med at dyreholdet øges. Derudover er der mere gylletransport. På Grundvej er en del trafik fra yderligere et husdyrbrug, trafik til hundeskoven og landbrugsredskaber og korn til/fra Rohden Gods⁴¹. Kommunen skønner, at merbelastningen af tung trafik, som sker ved udvidelsen af svineproduktionen på Grundvej 6, forøges med omkring 25 % af den generelle tunge trafik på Grundvej på de tidspunkter af året, hvor der *ikke* er sæsonbetonet trafik. For at minimere transporten i dette tidsrum skal transport af gylle til anden opbevaring ske udenfor dette tidsrum. Da der i forvejen er en del landbrugsrelateret trafik i marksæsonen, vurderes merbelastningen af vejnettet fra selve udvidelsen ikke at være væsentlig i dette tidsrum.

I forhold til etablering af ny tilslutning direkte til Grundvej 6 fra Juelsmindevej, som foreslået i et af høringssvar i foroffentlighedsfasen i 2009 skal bemærkes, at en ny vejtilslutning fra en enkelt bedrift til en hovedvej ikke kan etableres i forhold til de generelle retningslinjer indenfor vejlovgivningen. Som hovedregel må antallet af vejtilslutninger til en hovedvej (Juelsmindevej er klasse 1 vej) ikke øges. Grundvej er den mest naturlige og den korteste vej til Juelsmindevej, der er egnet til sådanne transporter. Der er derfor ingen mulighed for, at anvise en anden rute til transporterne. Desuden giver terrænforholdene ikke mulighed derfor.

På baggrund af oplysninger, der er til antallet af kørsler til og fra bedriften, er det Hedensted Kommunes vurdering, at transport til og fra husdyrbruget ligger indenfor, hvad der er forventeligt for et husdyrbrug af denne størrelse. Der køres flere fodertransporter til bedriften, da der køres fra Lundbovej 10, men der køres ikke markdrift fra ejendommen, dvs. der er en større transport i fordelt hen over året, men den sæsonafhængige transport er reduceret i forhold til et husdyrbrug drevet med tilhørende jordtilliggere.

4.2.10 Energi- og vandforbrug

Energi

Bedriftens årlige energiforbrug er opdelt i forhold til el, fyringsolie, dieselolie og opvarmning med træpiller i Stokerfyr. Elforbruget i nudrift er angivet som det reelt forbrugte for regnskabsåret 2006⁴². Ud fra normtal er forbruget i ansøgt drift beregnet.

Energi	Nudrift	Ansøgt
El	83.250 kWh	141.559 kWh*
Opvarmning, træpiller	25.000 kg	10.000 kg.*

* Jf. gyllekølingsberegning for KH Nordtherm, såfremt den nye stald opføres

Ejendommen har pt. ingen egenproduktion af energi, men fremadrettet vil der ske varmegenindvinding fra gyllekøling. Arealerne drives fra anden ejendom.

Energibesparende foranstaltninger er angivet i afsnit 4.5.5. Da den eksisterende stald er fra 2004 vil ventilationen her have et lavt strømforbrug.

⁴¹ Oplysninger fra bemærkninger fra naboer i foroffentlighedsfasen fra beboer på Grundvej og specifik fra ejer af Grundvej 4.

⁴² Udleveret af Jens Henrik Lund Pilegård.

Vand

Fordelingen af vandforbruget for produktionen er både i nudrift og ansøgt drift beregnet ud fra normalt. Ansøger Jens Henrik Lund Pilegård har udleveret det aflæste forbrug på 6.170 m³ for året 2006, som er en samlet aflæsning for både forbrug i husholdning og stalden.

Der er ikke foretaget vandbesparende foranstaltninger andet end i forbindelse med vask af staldene, hvor der benyttes iblødsættelse og vask med højtryksrenser med koldt vand.

Vand m³	Nudrift	Ansøgt
Vandforbrug	3.507,5	9.873 ⁴³
Husholdning	170,0	170
Øvrige	952,2	1.000 ⁴⁴
Samlet i stald og beboelse	6.170 m ³	11.043 m ³

"Øvrige" svarer til forskellen mellem det aflæste forbrug i 2006 og det ud fra normalt beregnede forbrug opgjort for drikkevand, vandspild, og vaskevand. Den mulige årsag til, at det samlede vandforbrug ligger lidt over forbrug beregnet ud fra normalt, er givetvis, at der er tilsat ekstra salt i mineralblandingen, hvilket medfører lidt større drikkevandsforbrug hos grisene.

Vandforbruget i marken og til rengøring af markredskaber er ikke medregnet i vandforbruget, idet markdriften foregår fra ejendommen på Lundbovej 10, 7140 Stouby.

Ejendommens vandforsyning er Stouby Vandværk.

Vandbesparende foranstaltninger, se afsnit 4.5.4.

Vurdering

Det er kommunens vurdering, at det ikke er nødvendigt at stille vilkår om at reducere energi- og vandforbrug yderligere. Der er dog vurderet, at der skal stilles vilkår om kvartalsvis opgørelse over vand- og energiforbruget i forhold til at overholdet kravet til BAT, se afsnit 4.5.

4.3 Arealer

Arealer, som drives af de samme ejere som Pilegaard Slagtesvineproduktion I/S udgør ca. 1500 ha beliggende i hhv. Vejle og Hedensted kommune. På baggrund af kommunens oplysninger om husdyrholdet på de forskellige bedrifter under Pilegaard Slagtesvineproduktion I/S vurderes der at være tilstrækkeligt med udspretningsarealer.

Svineproduktionen på Grundvej 6 er en af de svineproduktioner, som drives af Pilegaard Svineproduktion I/S. Arealerne er beliggende omkring selve ejendommen og omkring Stouby, Hyrup og Barrit. Disse arealer indgår alle som værende udbringningsarealer for husdyrgødningen fra Grundvej 6. Det må dog antages, at de arealer, som ligger nærmest Grundvej 6 vil modtage derfra.

Alle udbringningsarealer er tilknyttet andet CVR nr. end det, som svineproduktionen drives under. Arealerne drives under følgende CVR nr. 40523715 (Jørgen Lund Pilegaard, Lundbovej 10, 7140 Stouby), 14500537 (Jens Henrik Lund Pilegaard, Lundbovej 10, 7140 Stouby) og 29116903 (Lerbæk Gods, Jellingvej 341, 7100 Vejle). Alle

⁴³ 0,7 m³ pr. slagtesvin (2012)

⁴⁴ Beregnet i forhold til, hvis der fortsat vil være et tilsvarende 2006 større vandforbrug på bedriften i 2007. "Øvrige" dækker sandsynligvis over et øget drikkevandsforbrug hos grisene som følge af tilsætning af salt i mineralblandingen.

arealerne er vist i bilag 4. Arealerne godkendes i forbindelse med § 16 arealgodkendelsen tilknyttet Lundbovej 10, 7140 Stouby (skema nr. 28839), som er under udarbejdelse.

4.4 Egenkontrol

Ansøger har oplyst, at der føres følgende egenkontrol:

- Der føres lovpligtig logbog for flydelag i gyllebeholder.
- Ejendommens gyllebeholder er 10-årskontrolleret den 4. juli 2012.
- Overpumpning af gylle fra fortank til gyllebeholder bliver overvåget hver gang.
- Der sker løbende vedligeholdelse af produktionsudstyr efter behov.
- Der føres løbende E-kontrol over produktionen og foderforbruget.
- Der bliver årligt udarbejdet gødnings- og sædskifteplaner/regnskaber.
- Der bliver løbende udarbejdet foderoptimeringer i forhold til foderets indhold af fosfor og protein.
- Dokumentation i form af f.eks. kvitteringer, indkøbte grise, slagteriafregninger, gødningsregnskaber og sædskifteplaner opbevares i 5 år og kan forevises kommunen på forlangende.

Derudover stiller Kommunen vilkår om:

- Logbog for produktivitet i stalden; antal og vægt smågrise ind, antal og vægt slagtersvin samt foderforbrug.
- Logbog for rengøring af stald- og ventilationsanlæg
- Beredskabsplan er opdateret
- Opgørelse af el- og vandforbrug

Der er stillet vilkår om opgørelse af energi- og vandforbrug kvartalsvis, hvorigennem der opfordres til, at der i den daglige drift forsøges reduktion af disse forhold. Svineproduktionen foretager allerede delvist denne registrering i dag.

Oplysninger om affaldsbortskaffelsen reguleres efter affaldsbekendtgørelsen og reglerne i Hedensted Kommunes Erhvervsaffaldsregulativ og Regulativ for farligt affald.

Der er stillet vilkår om, at virksomheden for egen regning skal kunne eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt, såfremt Kommunen skønner, at eventuelle klager vedrørende støj fra virksomheden er velbegrundede. Udgifter i forbindelse med undersøgelse, måling og afhjælpning afholdes af virksomheden.

Vurdering

Hedensted Kommune vurderer, at de beskrevne procedure for egenkontrol og de af Hedensted Kommune fastsatte vilkår om egenkontrol er tilstrækkelige, således at miljømyndigheden kan kontrollere husdyrbrugets forurening i henhold til de vilkår om drift, som er givet husdyrbruget. Der er stillet specifikke vilkår til drift og vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget. Med disse vilkår vurderer Hedensted Kommune, at der sikres tilstrækkelig kontrol med, at anlægget fungerer efter hensigten og miljøpåvirkningen fra anlæg og gødning er indenfor lovgivningens rammer.

4.5 Renere teknologi/Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Redegørelse for anvendt BAT og renere teknologi ifølge BREF-dokumentet (jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker vedr. intensiv fjerkræ- og svineproduktion), som angivet i ansøgningsmateriale ses nedenfor.

Kommunen skal ved vurdering af en ansøgning om godkendelse af et husdyrbrug efter Husdyrlovens § 12 sikre sig, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), jævnfør Husdyrlovens § 19 og § 23, og sikre sig, at husdyrbruget i øv-

rigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, jævnfør Husdyrlovens § 19.

I hvert afsnit for forholdene management, vand- og energiforbrug, foder, staldindretning samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning beskriver ansøger tiltagene, og herefter fremgår Hedensted Kommunes vurdering i forhold til Kommunens BAT-niveau, der tager udgangspunkt i BREF-referencedokument⁴⁵ og Miljøstyrelsens vejledninger for de enkelte produktionstyper.

Hedensted kommunes vurdering tager udgangspunkt i proportionaliteten i anvendelsen af de forskellige tiltag, dels i reduktionsomkostningen og dels i den økonomiske belastning for branchen samt landmanden i forhold til husdyrbrugets faktiske forhold. Endvidere indgår forhold som driftssikkerhed også i vurderingen. BAT niveauet er en konkret individuel vurdering i hver enkelt sag.

4.5.1 Management

Medarbejderne

Ejerne står for driften og vedligeholdelsen af ejendommen, samt for tilsynet med dyrene. Derudover er der flere ansatte. Ansatte sendes på relevante kurser, såfremt det er nødvendigt for varetagelsen af arbejdet. Jens Henrik og Jørgen Pilegaard forsøger at holde sig fagligt opdateret ved at deltage i relevante messer, ERFA-grupper og faglige kurser.

Beredskabsplan

Der er udarbejdet en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser samt nærmeste dambrug er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og ligger tilgængelig for alle, der færdes på ejendommen. Beredskabsplanen vil blive opdateret i forbindelse med byggesagsbehandlingen, hvor den nye stald får placeret udgange til det fri m.v., hvilket vil fremgå af beredskabsplanen.

Dagligt tilsyn

Det eksisterende anlæg og svinehold er af en sådan størrelse, at det er overskueligt for ejer selv at tilse dyr og produktionsanlæg hver dag. Der bliver udført småreparationer, når det er nødvendigt, og såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service. Med opførelsen af den projekterede stald vil anlæggets udformning stadig muliggøre, at det er overskueligt for ejer selv at tilse dyrene og produktionsanlægget hver dag. Der vil fortsat blive udført løbende vedligehold og småreparationer, samt tilkaldt service, hvis der er behov for det. Der vil dog ikke blive udarbejdet egentlige planer for reparation og vedligeholdelse af anlægget, idet dette sker løbende.

Alle synlige vandrør, anboringsbøjler m.v. bliver og vil fortsat blive kontrolleret og eventuelt opspændt eller helt udskiftet, hvis de lækker vand. Ovenstående sker for at sikre en god og stabil drikkevandstilførsel, undgå eventuelle lækager og vandspild, samt opretholde produktionsniveauet. Dette gælder allerede for det eksisterende anlæg.

I forbindelse med det daglige vedligehold på ejendommen bliver vinduer, de udvendige døre, dørene mellem sektion- og staldafsnit, og andre mulige kuldebroer kontrolleret for at undgå træk og unødvendig energiforbrug. Dette vil også gælde i den projekterede stald.

⁴⁵ Punkt 6.6. i bilag 1 i IPPC-direktiv 96/61/EF om *Anlæg til intensiv fjerkræ- eller svineproduktion med mere end a) 40.000 pladser for fjerkræ, b) 2.000 pladser for slagtesvin (over 30 kg) eller c) 750 pladser for søer*

Ventilationens mekaniske dele, herunder luftfaner og luftkanaler, bliver og vil fortsat blive rengjort i forbindelse med hver vask af staldene, men der vil ikke blive ført en egentlig logbog over proceduren.

Opsyn med ressourceforbrug

Energiforbruget bliver aflæst på ejendommens elmåler ca. hvert halve år, herunder i forbindelse med opgørelsen til årsregnskabet. Energiforbruget bliver noteret hvert halve år ved aflæsningen i en lommebog, der altid kan forevises på forlangende. Derudover bliver energiforbruget fjernaflæst hver måned, og ansøger får hver måned tilsendt en opgørelse over det aflæste forbrug, som bliver kontrolleret for, om der er sket et eventuelt øget forbrug. Opgørelsen fra fjernaflæsningen og den halvårslige, manuelle journalisering i lommebogen fungerer som journal over energiforbruget.

Vandforbruget bliver aflæst hvert halve år på ejendommens vandmåler, herunder i forbindelse med opgørelsen til årsregnskabet. Vandforbruget bliver, som energiforbruget, noteret i en lommebog, der altid kan forevises på forlangende.

Hvert år bliver der udarbejdet mark- og gødningsplaner for hele bedriften. Der bliver ført journal over eventuelle afvigelser fra mark- og gødningsplanen.

Der bliver ført E-kontrol over produktionen med fokus på at optimere i forhold til foderforbruget og produktionsniveauet.

Samlet BAT indenfor management på Grundvej 6

Det vurderes, at Jens Henrik L. Pilegaard vil komme til at anvende bedst tilgængelig teknik indenfor management på følgende punkter:

- Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen, som vil blive opdateret i forbindelse med byggeansøgningen,
- Der bliver foretaget daglige tilsyn og løbende service og vedligehold på anlæggene,
- Der bliver årligt udarbejdet mark- og gødningsplaner, der sikrer, at mængden af tilført gødning er tilpasset afgrødernes aktuelle behov,
- Der bliver ført journal over eventuelle afvigelser fra mark- og gødningsplanen,
- Der er fokus på optimering af foderforbrug og produktionsniveau ved hjælp af E-kontrol.
- Der bliver halvårligt aflæst energiforbrug (manuelt) og månedlig fjernaflæsning, og der vil blive ført journal over forbruget,
- Der bliver halvårligt aflæst vandforbrug, og der vil blive ført journal over forbruget,
- Ventilationens mekaniske dele vil blive rengjort i forbindelse med hver vask, men der vil ikke blive ført journal over rengøringen.

Da der sker løbende vedligeholdelse og reparation af anlægget, er og vil der ikke blive udarbejdet en egentlig reparations- og vedligeholdelsesplan for anlægget.

Vurdering – management

Hedensted Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår om at beredskabsplanen til enhver tid skal være ajourført og naturligvis direkte tilgængelig på ejendommen. Derudover er der stillet vilkår om logbog for renholdelse af staldinventar og ventilation samt vilkår om registrering af el og vandforbrug kvartalsvis. Hedensted Kommune vurderer på baggrund af ansøgers oplysninger omkring BAT på management, den gældende lovgivning på området, samt med de stillede vilkår, at Kommunens niveau for BAT på management er overholdt.

4.5.2 Staldindretning

Hedensted Kommune har beregnet BAT emissionskravet, og dette er opnået ved følgende tiltag:

- Overdækning af den projekterede gyllebeholder.
- 25-49 % fast gulv i den projekterede stald.
- Gyllekøling i alle sektioner i den projekterede stald.
- Fodertilpasning med på FE pr. kg tilvækst og gram råprotein pr. FE

Emissionskravet fastsættes efter **Miljøstyrelsens BAT standardvejledning**.

Anvendt type 1-korrektion (planåret 2011/2012):

$((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) (12,77 + 0,1789 (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt}))) / 2824$

Korrektionsfaktoren er på baggrund af ovenstående beregnet til 1,232 (for slagtesvin i vægtintervallet 26,45-117 kg) og 0,362 (for slagtesvin i vægtintervallet 97-117 kg).

BAT emissionen er beregnet:

Eks./ny stald	Antal	Korrektionsfaktor	BAT emission	Samlet BAT emission
Eks. Drænet gulv + spalter	6.902	1,232	0,40	3.401,31
Eks. Delvist fast gulv 50-75 %	300	0,362	0,31	33,63
Ny, Delvis fast gulv 25-49 %	6.902	1,232	0,30	2.550,98
I alt				5.985,92

Såfremt de eksisterende dyr (300 slagtesvin 97-117 kg) i den gamle stald med delvist fast gulv 50-75 % og spalter inden revurderingsfristen – hvis den gamle stald skal nedlægges – konverteres til slagtesvin i kg-intervallet 26,45 kg til 117 kg og flyttes til den nye stald med delvist fast gulv 25-49 %, vil BAT emissionskravet være som følger (uændret):

Eks./ny stald	Antal	Korrektionsfaktor	BAT emission	Samlet BAT emission
Eks. Drænet gulv + spalter	6.902	1,232	0,40	3.401,31
Eks. Delvist fast gulv 50-75 %	-	-	-	-
Ny, Delvis fast gulv 25-49 %	6.993	1,232	0,30	2.584,61
I alt				5.985,92

Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau

StaldID	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
ST-135810	SvSI04	2291,82	2274,77	17,05	0,74%	0,00	0,00	0,00	2274,77
		3665,24	3641,37	23,88	0,65%	0,00	278,15	105,94	3257,27
ST-135811	SvSI03	620,14	406,55	213,59	34,44%	0,00	0,00	0,00	406,55
		46,58	30,67	15,91	34,15%	0,00	13,10	0,93	16,64
ST-135812	SvSI02	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		732,84	604,47	128,36	17,52%	50,10	41,64	22,49	490,25
ST-135813	SvSI02	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		732,84	604,47	128,36	17,52%	50,10	41,64	22,49	490,25
ST-135814	SvSI02	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		732,84	604,47	128,36	17,52%	50,10	41,64	22,49	490,25
ST-135815	SvSI02	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		732,84	604,47	128,36	17,52%	50,10	41,64	22,49	490,25
ST-135816	SvSI02	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		733,90	605,35	128,55	17,52%	50,17	41,70	22,52	490,96
Sum	Nudrift	2911,96	2681,32	230,64		0,00	0,00	0,00	2681,32
	Ansøgt	7377,08	6695,27	681,78		250,57	499,51	219,35	5725,87

Gyllebeholder

Den nye gyllebeholder ønskes overdækket, hvilket halverer ammoniakfordampningen fra denne. Det vurderes derfor, at der er anvendt bedste tilgængelige teknik for at reducere ammoniakfordampningen mest muligt fra gyllebeholderen.

Samlet set vurderes det, at både eksisterende og ny stald hver for sig og hele anlægget i sin helhed overholder Hedensted Kommunes fastlagte BAT emissionskrav.

Gyllekøling

Gyllekøling har en energi positiv effekt, da energien fra køling af gylle kan udnyttes som varmekilde i de øvrige bygninger på ejendommen. Teknologien anses for BAT såfremt størstedelen af den producerede varme udnyttes⁴⁶.

Varmen vil anvendes til opvarmning af beboelse og værksted. Der er i bilag 5 beregnet pumpestørrelse i forhold til varmebehov. Da der er et varmebehov i fra september til maj og varmt vand opvarmes ved hjælp af den genererede varme fra gyllekølingsanlægget, anses tiltaget for værende BAT.

Vurdering – staldindretning

Hedensted kommunes BAT niveau for ammoniakemissionen fra staldanlægget overholder gældende vejledninger ved anvendelse af de vilkårsfastsatte teknologier på både det eksisterende og projekterede staldanlæg. BAT niveauet overholdes uanset anvendelse af bufferstalden.

4.5.3 Foderforbrug

Indholdet af fosfor, råprotein og FE pr. kg tilvækst vil i ansøgt drift blive reduceret. Dermed overholder foderet det fastsatte BAT niveau for indholdet af fosfor og råprotein i foder til slagtesvin. For råprotein se afsnit 2.4.2.

BAT niveauet for slagtesvin er 20,5 kg P ab lager pr. DE. For nærværende ansøgning med modtagelse af 183 DE er BAT kravet 13406 kg P ab lager. For at overholde BAT niveauet er der foretaget en fodertilpasning. Der er i ansøgningen skema nr. 41130 angivet at være 13374 kg P ab lager. BAT krav er dermed overholdt.

⁴⁶ Jf. Natur- & Miljøklagenævnets afgørelse NMK-132-00478 af 22. marts 2012.

Der anvendes delvist fasefodring i produktionen. Der anvendes foder iblandet fytase, i det omfang, at anvendelsen ikke medfører til f.eks. øget halebid.

Fodertilpasningen for fosforindholdet af dyr beregnes på følgende måde:

$$P \text{ ab dyr pr slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr kg tilvækst} \times \text{g fosfor pr FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst})$$

Der er i skema 41130 angivet at være 2,79 FE/kg tilvækst og 4,53 kg P/FE.

For den aktuelle produktion er P ab dyr 9013 kg P, jf. skema nr. 41130. Fodertilpasningen medfører at P ab dyr er 8961 kg P/år beregnet på samme måde som for N ab dyr i afsnit 4.2.5. For den alternative produktion er den 8977 kg P/år.

Vurdering – foder

Hedensted Kommune vurderer på baggrund af ansøgers oplysninger om reduceret råprotein- og fosforindhold i foderet og reduceret foderenheder pr, slagtesvin at BAT niveauet for er overholdt.

4.5.4 Vandforbrug

Der er installeret overbrusning i form af lavtryksoverbrusning i staldbygning nr. 10 fra 2004, og i den projekterede stald (bygning nr. 13) vil der blive installeret samme type overbrusning. Overbrusning bliver anvendt både til køling af dyrene og til at styre deres gødeadfærd. Der er ikke installeret overbrusning i de ældre stalde nr. 6 og 7, dog et krav pr. 1. juli 2015. Overbrusningen imødekommer et dyrevelfærds-mæssigt krav, hvilket dog medfører et øget vandforbrug.

Derfor er der foretaget følgende vandbesparende foranstaltninger:

Drikkevand

I staldbygning nr. 10 er foderautomaterne med integrerede drikkenipler, hvilket både giver et lavere vandforbrug end ved andre typer af drikkevandstildeling, og samtidig er bedst tilgængelig teknik jf. BREF-referencedokumentet. Den projekterede stald (bygning nr. 13) ønskes indrettet med samme type drikkevandstildeling for at mindske drikkevandsspildet.

I staldbygning nr. 6 og nr. 7 er der indrettet med drikkekopper, hvilket også medfører et mindsket drikkevandsspild, samt er bedst tilgængelig teknik jf. BREF-referencedokumentet.

Vaskevand

Overbrusningsanlægget bliver i staldbygning nr. 10 og vil i den projekterede stald nr. 13 blive anvendt til iblødsætning før vask ved at lade overbrusningen køre længere end ved almindelig overbrusning, hvorved iblødsætning bliver opnået. Herefter vil stalde blive vasket med højtryksrenser og koldt vand. Både iblødsætningen og vask med højtryksrenser er vandbesparende, mens anvendelse af koldt vand er energibesparende.

Samlet BAT i forhold til vandforbrug på Grundvej 6

Det vurderes, at Pilegaard Slagtesvineproduktion I/S anvender og vil anvende bedst tilgængelig teknik på følgende punkter:

- Integreret drikkenipler i foderautomaterne både i staldbygning nr. 10 og fremadrettet i den projekterede staldbygning nr. 13,
- Vandkopper i de ældre staldbygninger nr. 6 og nr. 7,
- Der anvendes iblødsætning før vask,
- Der sker vask med højtryksrenser og koldt vand.

Vurdering – vandforbrug

Hedensted Kommune vurderer, at ansøger med oplysning om udformning og placering af drikkeventiler, overbrusningsanlæg og anvendelse af koldt vand og iblødsætning i forbindelse med rengøring samt vilkår om registrering af vandforbrug skal opgøres kvartalsvis, at Hedensted Kommunes niveau for BAT på vandforbrug er overholdt.

4.5.5 Energiforbrug

Ventilation

Ventilationssystemerne i den nye stald vil blive rengjort hver gang i forbindelse med den almene iblødsætning og vask efter hold. Herved fjernes snavs, der kan yde modstand og dermed påvirke til at øge strømforbruget. Der bliver dog ikke ført en separat logbog over proceduren.

Ventilationen i den eksisterende og i den nye stald er og vil være temperaturstyret, så ventilationen reguleres ud fra temperaturen i staldluften. Styringen sikrer, at al ventilation er behovsbestemt og dermed mere energibesparende end f.eks. timerindstillet ventilation.

Belysning

Lyset i de eksisterende stalde og i den projekterede stald er og vil være med manuel tænd/sluk-funktion. Belysningen er og vil være tændt i forbindelse med arbejde i stalden, og i vintermånederne er lyset desuden tændt i et omfang, så kravene til dyrevelfærd er overholdt (8 timer i døgnet med mindst 40 LUX). I staldbygning nr. 10 er der delvis zoneopdelt belysningen, således at belysningen kun tændes i én sektion af gangen, og samtidig kan der tændes separat lys over gangen. Det samme vil være gældende i den nye stald.

Gyllekøling og ændret varmekilde

Etablering af gyllekølingsanlæg vil medføre et øget elforbrug, dog vil anvendelsen af den genererede energi anvendes i stuehus, mandskabsrum og værksted.

Generelt

I forbindelse med det daglige vedligehold på ejendommen bliver vinduer, de udvendige døre, dørene mellem sektions- og staldafsnit, og andre mulige kuldebroer kontrolleret for at undgå træk og unødvendig energiforbrug. Energiforbruget bliver aflæst halvårligt (og fjernaflæst månedligt) og ført til notat i en lommebog, der kan forevises på forlangende. Det samme vil gælde i den projekterede stald.

Samlet BAT i forhold til energiforbrug på Grundvej 6

Det vurderes, at Pilegaard Slatgesvineproduktion I/S anvender bedst tilgængelig teknik på følgende punkter:

- Der sker rengøring af ventilationssystemerne i forbindelse med almen vask og rengøring efter hvert hold, hvilket begrænser modstanden (der bliver dog ikke ført logbog over dette),
- Al ventilation i eksisterende og den nye stald være styret af temperaturreguleret styringssystem.

Derudover aflæses energiforbruget halvårligt og noteres fast i lommebog, således at energiforbruget kan sammenlignes fra halvår til halvår og eventuelle afvigelser kan opdages.

Vurdering - energiforbrug

Med etableringen af gyllekølingsanlægget og anvendelse af varmen i stuehus, lejligheder og værksted er kravet i forhold til gyllekøling og BAT overholdt. Hedensted Kommunes BAT niveau for energiforbrug er på baggrund af ansøgers oplysninger omkring anvendelse af bedste ventilationstype i forhold til stalddimension, registrering af elforbrug, temperaturstyring samt renholdelse og vedligeholdelse af ventilationen, over-

holdt. Der er stillet vilkår til registrering af elforbruget kvartalsvis fremfor halvårligt samt logbog for vask af ventilatorer.

4.5.6 Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Opbevaring af husdyrgødning

Eksisterende gyllebeholder

Ejendommens eksisterende gyllebeholder er underlagt lovpligtigt beholderkontrol og er under dagligt opsyn. Gyllebeholderen er med flydelag af snittet halm, og der føres logbog over flydelaget. Der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholderne.

Gyllebeholderen er en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring. Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år, og gyllen røres kun lige før tømning af den pågældende beholder ved f.eks. tilførsel på marken.

Alle ovenstående foranstaltninger er BAT ifølge referencedokument for bedste tilgængelige opbevaringsteknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

Projekterede gyllebeholder

Den projekterede gyllebeholder vil være underlagt lovpligtigt beholderkontrol og være under dagligt opsyn. Gyllebeholderen skal være med fast overdækning for at reducere ammoniakfordampningen fra anlægget, idet en fast overdækning halverer ammoniakfordampningen fra gyllebeholderen. Der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholderne.

Gyllebeholderen vil være en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge vil være tætte og beskyttede mod tæring. Lageret vil blive tømt regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år, og gyllen vil kun blive rørt op lige før tømning af den pågældende beholder ved f.eks. tilførsel på marken.

Alle ovenstående foranstaltninger er BAT ifølge referencedokument for bedste tilgængelige opbevaringsteknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

Påfyldning

Gyllen vil blive suget op i gyllevognen fra gyllebeholderen ved hjælp af en sugekran påmonteret på gyllevognen. Sugekranen minimerer risikoen for eventuelle uheld eller spild i forbindelse med påfyldningen af gyllevognen. Gyllebeholderen vil kun blive oprørt ved afhentning af gylle.

Udbringning af husdyrgødning

Der er marksamdrift imellem ejendommene under familien Pilegaard.

Gyllen bliver udbragt i henhold til godt landmandsskab og foregår i videst mulig omfang under hensynstagen til naboer, byområder, nærliggende naturområder m.m. Ovenstående er i overensstemmelse med generelle regler, jævnfør bekendtgørelse nr. 764 af 28. juni 2012 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage, m.v., hvilket i vid udstrækning er vurderet som bedst tilgængelig udsprengningsteknik ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Ingen af Jens Henrik L. Pilegaards udbringningsarealer hælder mere end 12 grader, og der holdes de lovpligtige afstande til vandløb og søer..

Jens Henrik L. Pilegaard får hvert år udarbejdet en mark- og gødningsplan af en planteavlskonsulent, hvorved det sikres, at mængden af gødning bliver tilpasset afgrødernes forventede behov. I planen bliver der taget hensyn til bl.a. jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte, og kvælstofudnyttelsen. Ifølge referencedokumentet (BREF) er det bedst tilgængelig udbringningsteknik at afbalancere mængden af gødning til afgrødernes forventede behov i forhold til kvælstof, fosfor, m.v.

Udbringning af gylle er ikke yderligere beskrevet i denne miljøgodkendelse, idet areaerne er beskrevet, vurderet, og vilkårsfastsat i anden miljøgodkendelse, se i afsnit 4.3 Arealer.

Samlet BAT ved opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Det vurderes, at Pilegaard Slagtesvineproduktion I/S anvender bedst tilgængelig teknik på nedenstående områder;

- Opbevare gylle i en gyllebeholder, som er:
 - o Med fast låg, tag eller en teltstruktur, eller har et flydelag, såsom snittet halm, lærred, folie, tørv, ekspanderet ler (LECA), ekspanderet polystyren (EPS) eller naturlig udtørrings skorpe.
 - o Opbevaringen sker i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger.
 - o Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
 - o Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år.
 - o Uden dobbeltspjæld.
 - o Gyllen røres kun lige før tømning af beholderen ved f.eks. tilførsel på marken.
- Få udarbejdet årlige mark- og gødningsplaner, der sikrer, at mængden af tilført gødning tilpasses afgrødernes aktuelle behov.
- Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal.
- Ingen af udbringningsarealerne har en hældning over 12 grader.

Vurdering – opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Hedensted Kommune vurderer, at Kommunens niveau for BAT på opbevaring af husdyrgødning er overholdt. Ansøger overholder gældende lovgivning for opbevaring af husdyrgødning. Gældende dansk lovgivning på dette område er dækkende for langt størstedelen af punkterne under opbevaring af husdyrgødning i BREF-referencedokumentet.

4.5.7 Samlet vurdering BAT

På baggrund af ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT og redegørelse for tiltag i forhold til management, staldindretning, foder, vand- og energiforbrug, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, samt de stillede vilkår til reduktion af ammoniakemission fra anlægget og registrering af el- og vandforbrug, vurderer Hedensted Kommune, at svineproduktionen opfylder kravet om BAT for alle stalde og driftsstyring i øvrigt.

I forbindelse med udarbejdelse af eventuelle tillæg og senest ved revurdering af miljøgodkendelsen, vil overvejelserne omkring BAT blive taget op til fornyet vurdering.

4.6 Landskabelige hensyn

Ejendommen er beliggende i landzone og er omgivet af dyrket agerjord. Ejendommen er beliggende udenfor væsentlige naturområder. Indenfor en radius af staldanlægget på 15 meter er der en mindre sø, der er registreret som § 3 område. Indenfor 600 meter af anlægget er en eng, der er beskyttede som § 3 natur samt et overdrev nrd og syd for staldanlægget.

Nærmeste internationale beskyttelsesområde er skovområdet langs nordsiden af Vejle Fjord, som både er habitatområde og fuglebeskyttelsesområde. Naturområdet ligger vest og syd for ejendommen, men det er mod vest, at ejendommen ligger tættest habitatnaturområdet (ca. 630 meter).

Ejendommen Grundvej 6 er ikke berørt af kulturmiljøer eller bevaringsværdige landsbyer. Nærmeste bevaringsværdige kulturhistoriske område er Tvillingegårdene i Stouby, som ligger 1,6 km øst for ejendommen. Nærmeste kirkebyggelinie ligger mod øst-nordøst og mere end 2 km fra staldanlægget, hvorved ejendommen ikke er berørt af denne. Nærmeste beskyttede dige ligger ca. 700 m mod nord.

Ejendommen er ikke berørt af fredninger eller fortidsminder. De fortidsminder, der ligger tættest på ejendommen, er gravhøje, hvoraf den nærmeste er beliggende mere end 1,4 km mod nordvest. Nærmeste fredning er mere end 1,7 km vest for ejendommen.

Ejendommen ligger i kystnærhedszone. Dette har ingen betydning for bygningsudvidelsen af ejendommen. Ejendommen er ikke berørt af å-beskyttelseslinier (>1,5 km mod vest), sø-beskyttelseslinier (over 9 km vest), og strandbeskyttelseslinjer (ca. 1,7 km mod syd). Nærmeste skovbyggelinie ligger ca. 2,8 km fra staldanlægget.

Der opføres en tilbygning til den eksisterende slagtesvinestald fra 2004. Den projekterede tilbygning vil opføres i samme størrelse og materialevalg, som den nuværende bygning, dvs. betonelement, søsten med gråt eternittag, højde på 7,5 m og taghældning på 20 grader.

Indsyn fra omkringboende

I foroffentlighedsfasen i 2009 og igen i 2012 kom der bemærkninger omkring landskabelige forhold fra naboer. Selve Grund er beliggende lavere i terrænet end staldanlægget og øst derfor, hvormed det er vurderet at tilbygningen, som er højere end det ældre staldanlæg, ikke vil være væsentlig i forhold til den nuværende bygningsmasse set fra bebyggelsen, da tilbygningen ligger skjult bagved den ældre del af ejendommen, se figur 5.

I forhold til nabo på Grundvej 11, som er beliggende sydøst for Grundvej 6, vil ca. halvdelen af den nye tilbygning ligge bagved den ældre del af staldanlægget. Da Grundvej 11 ligger højere i terrænet end staldanlægget vil staldanlægget være synligt derfra, men en stor del af tilbygningen være placeret bagved det ældre staldanlæg og eksisterende beplantning, som ikke har nået fuld højde. Nabo på Grundvej 13 har fuldt udsyn til staldanlægget, hvilket også kan ses af det billede materiale, som er indsendt af ansøger med henblik på at uddyde de landskabelige forhold for omkringboende, bilag 6.

Den nye gylletank placeres nordvest for den projekterede stald. Denne placering er valgt ud fra kravet om minimum 100 m's afstand til sø, se evt. afsnit 4.2.1 omkring begrundelse for placeringsvalget af gylletanken. Gylletanken placeres i et skrånende terræn i kote 60-62. Gylletanken etableres i samme bundkote som staldanlægget fra 2004. Stalden ligger i kote 60-60,75. For at minimere synligheden af tanken fra omkringboende såvel syd som nord for anlægget er det vilkårsfastsat, at tanken skal graves så langt ned som muligt, og at tankens terrænniveau skal ligge i samme niveau

eller lavere som end stalden. Som angivet i afsnit 4.2.1 påtænkes opførelse af 2 mindre gylletanke. Disse tanke vil ikke være mere synlige i landskabet end en stor tank, ligeledes skal tankenes placeres på samme vilkår. Da tankene skal placeres 100 m fra nærliggende sø, vurderes den ene tank at skulle ligge vest for staldanlægget, hvilket øger synligheden for naboer.

Figur 5. Luftfoto, som skal vise synligheden af staldanlægget fra Grund og andre omringboende. Kort udarbejdet før gylletank blev flyttet.

Indsyn fra vej

Ejendommen kan ses fra toppen af Juelsmindevej bakken i klart vejr, når der køres mod Juelsminde, ca. 3 km fra selve ejendommen ved Ørumvej. Staldanlægget forlænges, men det overordnede billede ændres ikke. Foran stalden (set fra Juelsmindevej bakken) opføres gylletanken. Der er stillet vilkår om at denne opføres i samme nuancer som staldanlægget for at mindske synligheden i landskabet. Der eksisterende anlægs udseende vurderes ikke at skæmme landskabet væsentlig, hvorfor en tilbygning i samme materialer ikke vurderes at påvirke landskabet væsentligt. Synlighed af staldanlægget fra Juelsmindevej lige nord for Grund er begrænset, da terræn og beplantning ved sø nord for staldanlægget skjuler dele af det eksisterende og projekterede anlæg, se bilag 6.

Beplantning

Ejendommen er beliggende højt i landskabet. Der er i dag beplantning langs med indfaldsvej samt træer i haven, som delvist skjuler den nyere staldbygning i forhold til Grund bebyggelsen. Der er etableret en afskærmende beplantning langs med den eksisterende slagtesvinestald mod nord. Ansøger har oplyst, at den afskærmende beplantning vil fortsættes langs med den projekterede stald. Da staldanlægget kan ses på en lang strækning på Juelsmindevej og fra beboere på Bellemøllebanke, er der stillet vilkår om, at der skal være en 6 rækket beplantning bestående af træer og buske langs med hele stalden og gylletank, som svarer til den nuværende beplantning.

Der vurderes, at gylletanken med en placering nord for staldanlægget ikke vil påvirke de landskabelige værdier væsentligt, såfremt stald og gylletank etableres i samme

nuancer. Den afskærmende beplantning skal føres nord om gylletanken, således at anlægget med tiden dækkes af et grønt bælte. Desuden vurderes anden beplantning eller træer rundt om ejendommen at have positiv indvirkning på ejendommens udseende i landskabet, hvormed Pilegaard Slagtesvineproduktion I/S opfordres til at foretage yderligere beplantning, hvor dette synes relevant.

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Hedensted Kommune, at husdyrbruget vil kunne indrettes og drives under varetagelse af de landskabelige hensyn. Staldanlægget opføres i tilknytning til eksisterende anlæg og vurderes ikke at medføre en væsentlig påvirkning for landskabet. Det vurderes, at det projekterede staldanlæg og gyllebeholder kun påvirker udsynet for én nabo væsentligt. Endvidere er det vurderet, at der skal stilles vilkår til staldanlæggets udseende mod Juelsmindevej, da staldanlægget er højt beliggende i forhold til vejen.

4.7 Ophør og alternativer

Ansøger Jens Henrik Lund Pilegaard er driftsansvarlig og ejer husdyrproduktionen på ejendommen. Ejendommen er ejet af Jørgen Pilegaard, Jellingvej 341, 7100 Vejle.

Såfremt driften af virksomheden skulle ophøre ved overdragelse, tvangslukning, bortforpagtning eller udlejning, vil ansøger Jens Henrik Lund Pilegaard overholde de alment gældende regler for ophør med udøvelse af selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse.

Ændringer i ejerforhold af produktionen og ejendommen, hvilket vil medføre overdragelse af ansvarlighed for driften og dyrene samt vedligeholdelse af ejendommen, vil straks blive meddelt til tilsynsmyndigheden. Herunder også såfremt ansøger Jens Henrik Lund Pilegaard skulle erhverve ejendommen.

4.8 Samlet vurdering

Hedensted Kommune har vurderet, at svineproduktionen har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Der er i forbindelse med udvidelsen og opførelse af tilbygning til slagtesvinestald stillet vilkår om at ammoniakemissionen fra staldanlægget maksimalt må være 0,7 kg N/ha/år i totaldeposition i nærmeste punkt i habitatområdet. Reduktionen er opnået gennem staldindretningen og ved gyllekøling i projekteret stald, overdækning af projekteret gyllebeholder og optimeret foderforbrug og råproteinindhold.

Med de angivne tiltag er Hedensted Kommunes BAT niveau for hele staldanlægget overholdt. Derudover er der stillet vilkår, som sikre overholdelse af BAT niveau for udvidelse såvel i eksisterende og projekterede staldanlæg. Med overdækning af projekterede gyllebeholder er BAT overholdt i forhold til opbevaring af gylle. For de øvrige forhold er Hedensted kommunes BAT niveau også overholdt.

Staldanlægget på Grundvej 6 ligger i det åbne land langt fra byzone og samlet bebyggelse. Der er flere enkelt beboelser syd og øst for anlægget. Med den ansøgte produktion overholdes lugtgenafstanden til enkelt bolig i landzone, samlet bebyggelse og byzone. Hedensted Kommune vurderer på baggrund af de i lovgivningens fastsatte genafstande, at naboer ikke vil være væsentligt generet af lugten fra svineproduktionen.

Transporten til og fra ejendommen vil ske af Grundvej, som er en offentlig vej. Der er ikke andre adgangsveje til ejendommen. Der vil ske en øget trafik med foder, gylle og svin i kraft af udvidelsen af dyreholdet. Kørsel på Grundvej foregår ikke gennem større landsbyområder og den generelle mertrafik, som udvidelse af svineproduktionen medfører på Grundvej, er skønnet til at være forøget med ca. 25 % udenfor marksæsonen. Da er stillet vilkår til hensynsfuld transport samt transporttidspunkt for bedriftens egne kørsler.

Staldanlægget opføres i tilknytning til eksisterende slagtesvinestald og vil ligge bagved den eksisterende stald set fra Grund. Af hensyn til ejendommens beliggenhed højt i landskabet og de mange trafikanter på Juelsmindevej og er der stillet vilkår om afskærmende beplantning mod nord samt krav om at gyllebeholder skal opføres i samme materialer, hvormed der opnås et roligt helhedsindtryk.

5. FORMALIA

5.1 Lov m.m.

Husdyrbruget er omfattet af Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Følgende bekendtgørelser, regulativer og forskrifter er relevante for husdyrbruget.

- Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1486 af 4. december 2009 med senere ændringer
- Miljøbeskyttelsesloven, lov om miljøbeskyttelse, lov nr. 879 af 26. juni 2010 med senere ændringer
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bek. nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug med senere ændringer
- Husdyrgødningsbekendtgørelsen, bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., bekendtgørelse nr. 764 af 28. juni 2012
- Affaldsbekendtgørelse, bekendtgørelse nr. 1309 af 18. december 2012 om affald med senere ændringer
- Hedensted Kommunes regulativ for erhvervsaffald
- Kommuneplan 2009 for Hedensted Kommune

5.2 Klagevejledning

Afgørelsen vil blive offentlig bekendtgjort på Hedensted Kommunes hjemmeside d. 23. april 2013.

Godkendelsen kan påklages til Natur – og Miljøklagenævnet af ansøgeren, klageberetigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Husdyrlovens § 84 - 87.

En eventuel klage skal indgives skriftligt og stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men sendes til Hedensted Kommune, Teknik & Miljø, Tjørnevej 6, 7171 Uldum eller på mail til: miljo@hedensted.dk

Kommunen vil umiddelbart efter klagefristens udløb sende klagen videre til Natur- og Miljøklagenævnet ledsaget af denne afgørelse og det materiale, som er indgået i sagens bedømmelse.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen, hvilket betyder, at en eventuel klage skal være Hedensted Kommune i hænde **senest den 21. maj 2013 kl. 15.00.**

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr.

De modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Kommunen. De skal benytte denne opkrævning ved indbeta-

ling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke. Ansøgeren vil ved klagefristens udløb få besked, såfremt der er modtaget klager.

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Husdyrloven. Fristen er 6 måneder fra godkendelsen er meddelt.

5.3 Udnyttelse af godkendelsen

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelse er meddelt.

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Fravigelser, som skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Hedensted Kommune skal tage godkendelse op til revurdering, når der er forløbet 8 år efter godkendelse jf. Husdyrlovens § 41 stk. 3. Det er derfor planlagt at igangsætte den næste revurdering i 2021.

Hvorvidt en eventuel klage har opsættende virkning, vil skulle afgøres af Natur- og Miljøklagenævnet. Det skal bemærkes, at udnyttelse af godkendelsen sker på eget ansvar, og ikke indskrænker klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

5.4 Andet

Dyreenheder er beregnet efter omregningsfaktorer i Bekendtgørelse nr. 764 af 28/06/2012 om bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv. Denne miljøgodkendelse er foretaget i forhold til det ansøgte antal dyr, uagtet at der senere måtte ske ændringer i beregning af antal dyreenheder. Kommunen skal gøres opmærksom på, at det er antallet af producerede dyr, som danner grundlaget for produktionstilladelsen.

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige tilladelser/godkendelser efter anden lovgivning.

Kopimodtagere:

LRØ Rådgivning, Konsulent Mie Kruse Meineche og Børge Nielsen.

Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland: midt@sst.dk

Danmarks Fiskeriforening: mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

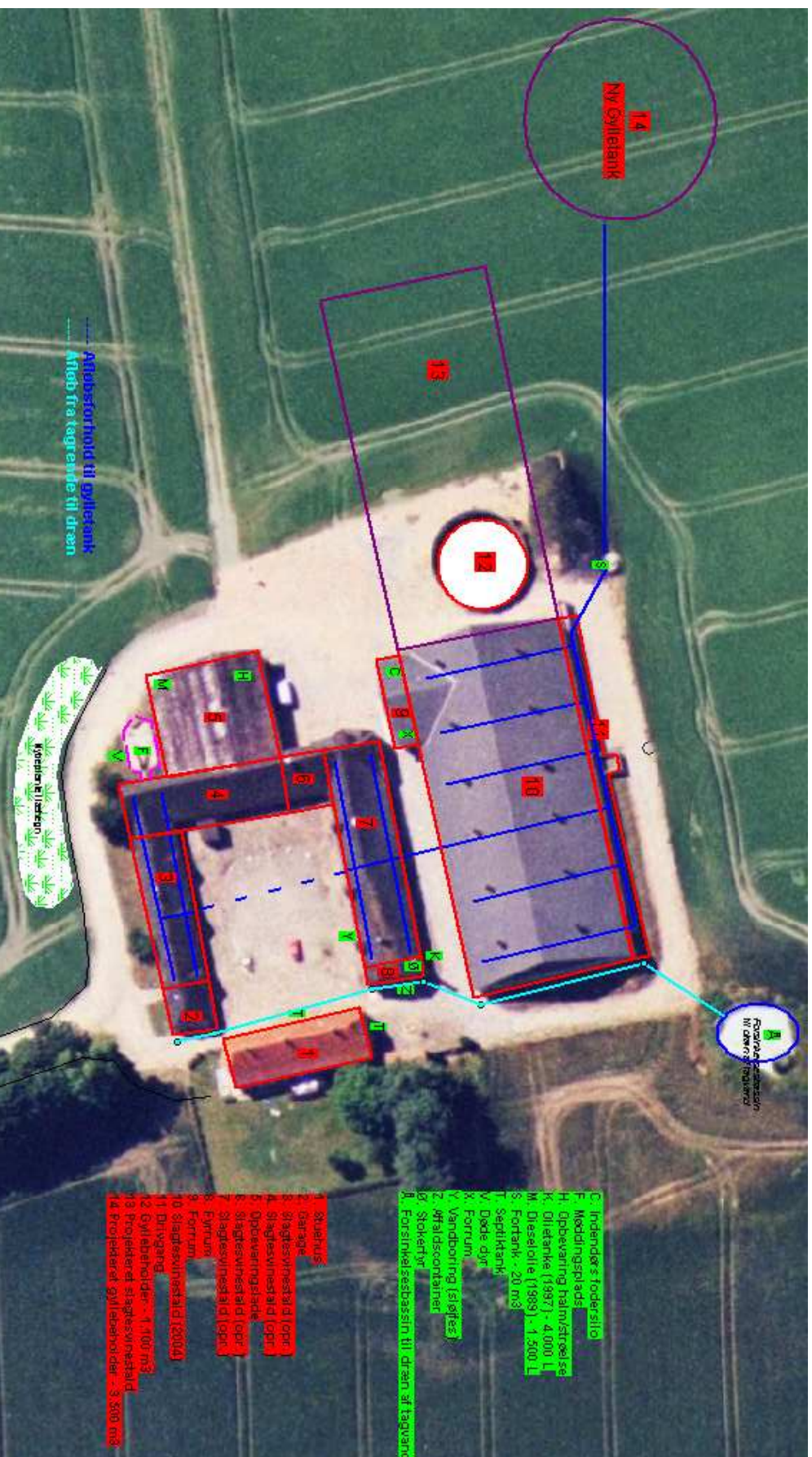
Danmarks Naturfredningsforening: dnhedensted-sager@dn.dk

Det Økologiske Råd: husdyr@ecocouncil.dk

Dansk Ornitologisk Forening: natur@dof.dk + lokal repræsentant: kaae@lafnet.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund: post@sportsfiskerforbundet.dk

BILAG 1A. SITUATIONSPLAN

BILAG 1B. SITUATIONSPLAN FORKLARING

Tekstfarveforklaring

Lilla – projekteret staldbyggeri og gyllebeholder til udvidelsen.

Blå – afløb fra gyllekanaler til fortank.

Turkis – afløb af tagvand til dræn.

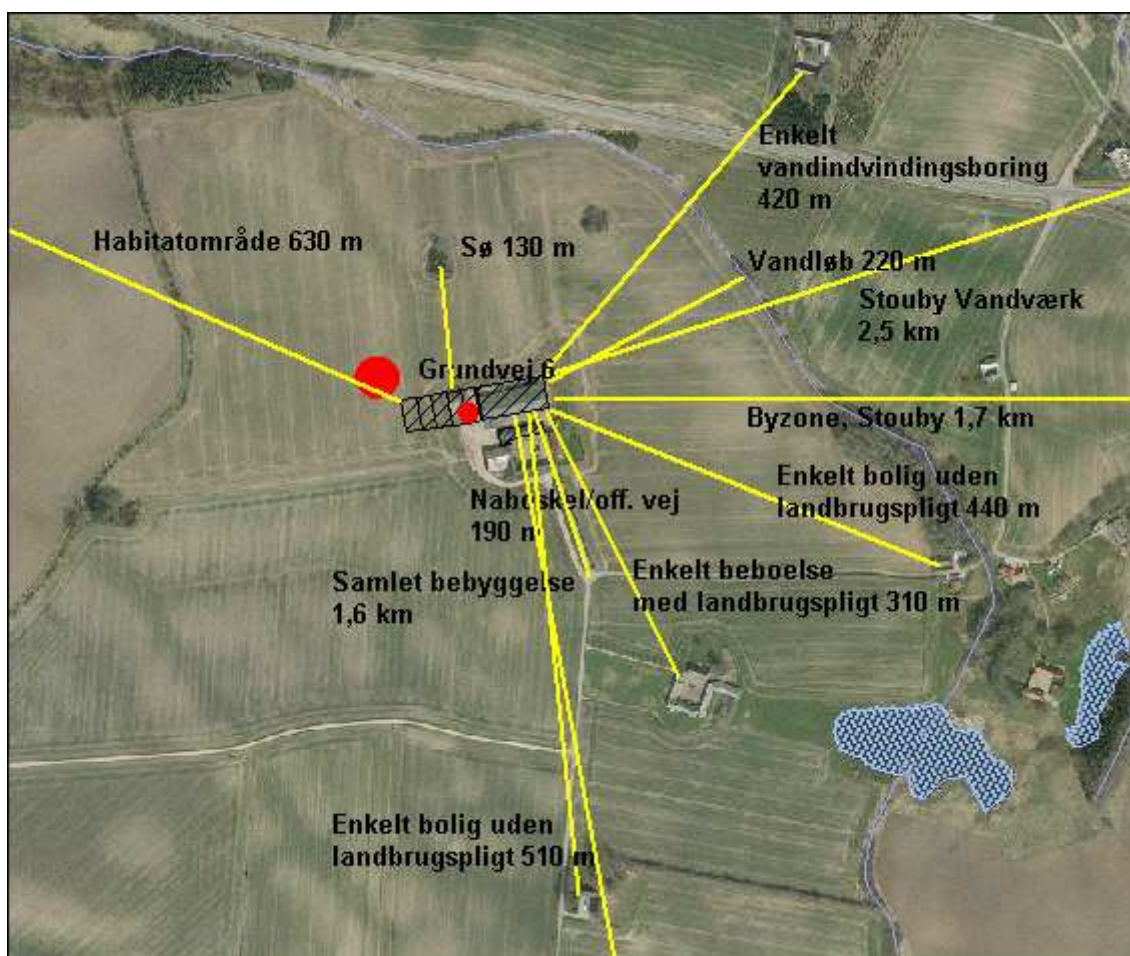
1	Stuehus	
2	Garage	
3	Slagtesvinestald (opr.)	
4	Slagtesvinestald (opr.)	
5	Opbevaringslade	
6	Slagtesvinestald (opr.)	
7	Slagtesvinestald (opr.)	
8	Fyrrum	
9	Forrum	
10	Slagtesvinestald (2004)	
11	Drivgang	
12	Gyllebeholder	1.100 m ³
13	Projekteret slagtesvinestald	
14	Projekteret gyllebeholder	4.000 m ³

C	Indendørs fodersilo
F	Møddingsplads
H	Opbevaring halm/strøelse
K	Olietanke (1997) – 4.000 L
M	Dieselolie (1989) – 1.500 L
S	Fortank – 20 m ³
T	Septiktank
V	Døde dyr
X	Forrum
Y	Vandboring
Z	Affaldscontainer
Ø	Stokerfyr
Å	Forsinkelsesbassin til dræn af tagvand

BILAG 1C. SITUATIONSPLAN VED 2 GYLLEBEHOLDERE

BILAG 2. OVERSICHT OVER AFSTANDE

BILAG 3. BYGNINGER OG MATERIALER

Bygninger

Bygningernes længde og bredde er opmålt ud fra ortofoto. Bygningernes højde og taghældning er vurderet under besigtigelsen.

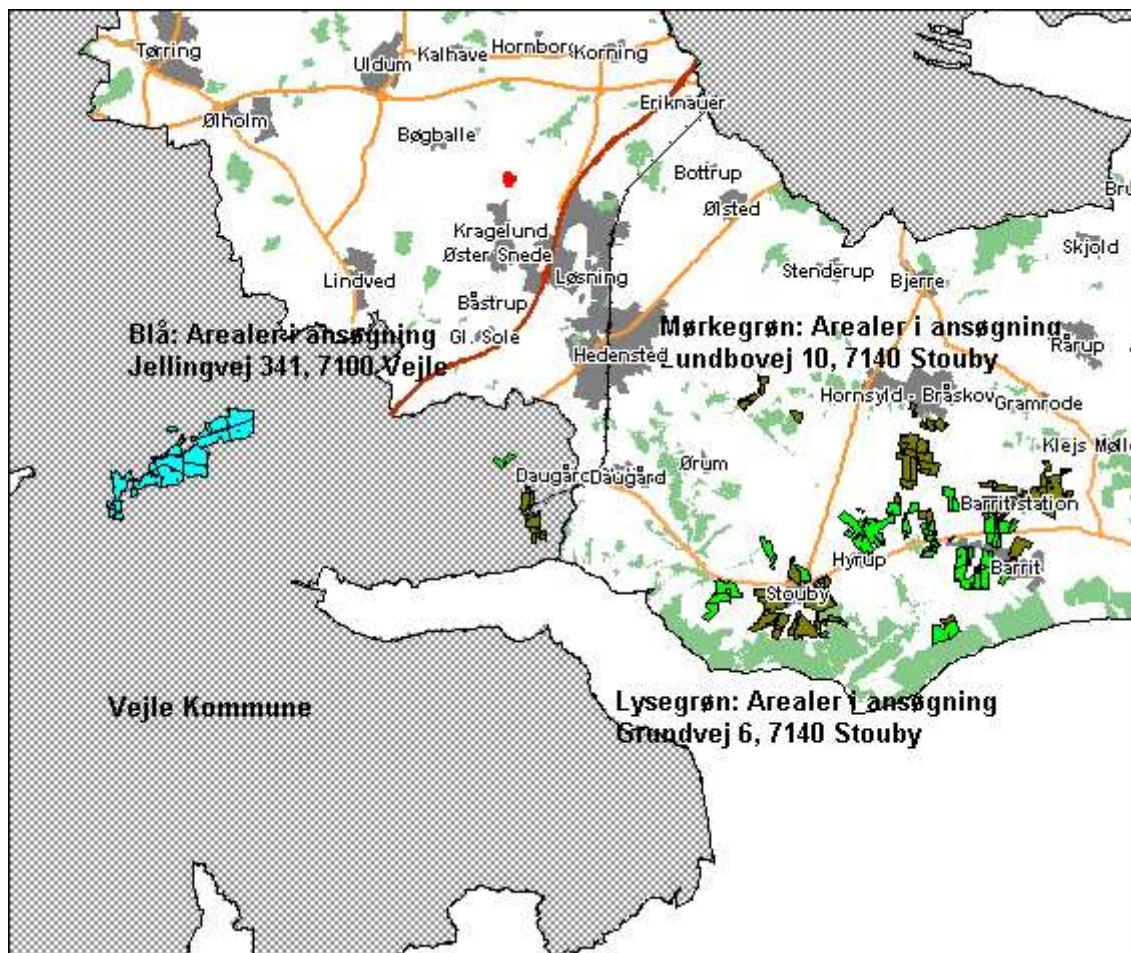
Bygning nr.	Anvendelse	Grundplan m ²	Højde m	Taghæld°
1	Stuehus	9,5x26,5 = 251,75	7	45
2	Garage (saddeltag)	9,5x9 = 85,5	7,5	40
3	Slagtesvinestald (saddeltag)	28,5x9 = 256,5		40
4	Slagtesvinestald (saddeltag)	10,5x30,5 = 320,75	7,5	40
5	Opbevaringslade	19,5x22 = 429	7,5	30
6	Slagtesvinestald (saddeltag)	8,5x10,5 = 89,25	7,5	40
7	Slagtesvinestald (saddeltag)	10,5x41,5 = 435,75	7,5	40
8	Fyrrum (saddeltag)	3,5x10,5 = 36,75	7,5	40
9	Forrum	4,5x15,5 = 69,75	7,5	20
10	Slagtesvinestald	30,5x72 = 2196	7,5	20
11	Drivgang	1x72 = 72		
12	Gyllebeholder		1.100 m ³	
13	Projekteret slagtesvinestald	30,5x72 = 2196	Samme højde som eks. 2004-stald	20
14	Projekteret gyllebeholder		4.000 m ³	7,5

Gyllebeholderen (nummereret 12) på 1.100 m³ skal nedlægges ved opførelsen af det projekterede stald (nummereret 13). I den forbindelse vil der blive opført en ny gyllebeholder på 4.000 m³ med overdækning (nummereret 14).

Materialer

Bygning nr.	Anvendelse	Ydervægge Farve/materiale	Tag Farve/materiale
1	Stuehus	Røde mursten	Røde tegl
2	Garage	Røde mursten	Sorte skiffer
3	Slagtesvinestald	Røde mursten	Sorte skiffer
4	Slagtesvinestald	Røde mursten	Sorte skiffer
5	Opbevaringslade	Røde mursten	Grå eternit
6	Slagtesvinestald	Røde mursten	Sorte skiffer
7	Slagtesvinestald	Røde mursten	Sorte skiffer
8	Forrum	Røde mursten	Sorte skiffer
9	Forrum	Betonelement, søsten	Grå eternit
10	Slagtesvinestald	Betonelement, søsten	Grå eternit
11	Drivgang	Betonelement	Ingen overdækning
12	Gylletank	1.100 m ³	
Projekteret byggeri			
13	Projekteret stald	Betonelement, søsten	Grå eternit
14	Projekteret gylletank	4.000 m ³	Lys grå hat

BILAG 4. AREALER

Kun vejledende, da udskiftning af arealer sker i arealgodkendelsen på Lundbovej 10, 7140 Stouby

Mørkegrøn, Lundbovej 10, 7140 Stouby, CVR nr. 40523715 ejet af Jørgen Lund Pilegård

Blå: Lerbæk Gods, Jellingvej 341, 7100 Vejle, CVR nr. 29116903 ejet af Birgit Bech Pilegaard

Lysegrøn, Ferdinandsvej 2, 7140 Stouby, CVR nr. 14500537 ejet af Jens Henrik Lund Pilegård

BILAG 5. GYLLEKØLING

Herunder redegøres for beregningerne der ligger til grund for vilkår, der er stillet i forhold til gyllekøling, vilkår 12.

Ved traditionelt gyllesystem, med areal af gyllekumme på 1136 m² og ammoniakreduktion, der jf. IT-systemet, beregnet ved 8760 timer er 9,3 %.

1. For at opnå en reduktion af ammoniakfordampningen på 9,3 %, Ved traditionel udmugningssystem, skal køleeffekten være:
 - a. Formel jf. BAT-blad Køling af gyllen i svinestald, af 19.5.09 er:
 - b. Reduktions% = $-0,004 \cdot x^2 + 1 \cdot x$, hvor x er køleeffekt W/m².
 - c. Hvis der er behov for en reduktion på 9,3 % findes (via ovenstående formel omsat til andengrads-ligning)⁴⁷ at køleeffekten skal være 9,67 W/m²
 - d. Dvs. for at opnå en reduktion i ammoniakemissionen på 9,3 %, skal der i gennemsnit over året køles med 9,67 W/m²
2. Det antal kW, der skal trækkes ud af gyllen for at reducere fordampningen med 9,3 % pr. år beregnes til:
 - a. $1136 \text{ m}^2 \cdot 9,67 \text{ W/m}^2 \cdot 8760 \text{ timer} = \mathbf{96.230 \text{ kW}}$

For at kunne trække 96.230 kW ud af gyllen skal pumpen på gyllekølingsanlægget som minimum have følgende størrelse, beregnet på baggrund af nævnte BAT-blad:

Pumpe skal køre med en effekt (anlæggets størrelse) på 5,5 kW ($(1136 \text{ m}^2 \cdot 0,0967 \text{ kW/m}^2) / 2$), og vil have en optagen køleeffekt på det dobbelte (jf. BATblad) dvs. 11 kW⁴⁸. Ansøger skal vælge en pumpe, der har minimum en effekt/størrelse på 5,5 kW. Pumpen fjerner $11 \text{ kW} \cdot 8760 \text{ timer} = 96.230 \text{ kW}$.

⁴⁷ Beregning af køleeffekt via andengradsligning:

Ved traditionelt gyllesystem: Reduktionsprocent = $-0,004 \cdot x^2 + 1 \cdot x$

Formel for andengradsligning: $d = a x^2 + b x + c = 0$, her svarende til $-0,004 \cdot x^2 + 1 \cdot x - R = 0$
 $d = 1^2 - 4 \cdot -0,004 \cdot -9,3 = 0,8512$. $x = -1 + \sqrt{\text{kvadratroden af } 0,8512 / (2 \cdot -0,004)} = 9,67$

⁴⁸ En optagen køleeffekt svarer til en varmepumpeeffekt (effektforbrug/ køleanlæggets "størrelse"), jf. definitionerne i BAT-bladet.

BILAG 6. LANDSKABSFORHOLD

I forbindelse med foroffentlighedsfasen modtog Kommunen bemærkninger i forhold til anlæggets landskabelige påvirkning af omgivelserne.

Ansøgers konsulent har indsendt en redegørelse for staldanlæggets synlighed fra omkringliggende placeringer, hvilket er gengivet nedenfor. Redegørelsen er indsendt med gylletanken placeret lige nord for staldanlægget. Da denne placering grundet ny lovgivning ikke er mulig, er gyllebeholderens placering ændret. Dette forhold vurderes ikke at ændre på den landskabelige vurdering.

Indsyn til den nye stald i forhold til terræn og placering i landskabet

I det nedenstående er gennemgået mulige indsyn til det eksisterende og projekterede anlæg fra 15 punkter rundt om anlægget. Nedenstående kort angiver punkterne, hvorfra fotoene er taget.

Indsynsfotoene er taget fra vejene rundt om anlægget, herunder Rohdenvej med stjerne 1-4 (grusvej syd for anlægget, Grundvej med stjernerne 5-7 (syd og øst for anlægget), krydset mellem Grundvej-Vejlevej-Kalmarvej stjerne nr. 8, og Vejlevej med stjernerne 9-15 (nord for anlægget).

Indsynsfotoene er forsynet med angivelse af placeringen af det eksisterende anlæg samt den planlagte placering af den projekterede stald. Det understreges, at angivelsen af det projekterede anlæg ikke er en målfast visualisering af det projekterede anlæg i forhold til terrænkvoter, højde, farvevalg, materialevalg, bredde- og længdemål, men en synliggørelse af den projekterede stalds planlagte placering med dertilhørende skriftlig redegørelse.

Stjerne
1

Indsynet fra læhegnet på grusvejen Rohdenvej er præget af den store afstand på ca. 700-710 meter til nærmeste eksisterende staldbygning. Opførelsen af den projekterede stald vil visuelt fra denne afstand syne som en forlængelse af den eksisterende stald. Afstanden til den gavl, man kan ane på ovenstående billede, ligger ca. 700-710 meter fra beskuer ved denne placering og vil reduceres til ca. 630-640 meter ved opførelsen af den projekterede stald. Grundet det eksisterende terræn vil den projekterede staldgavl være af samme synlighed eller lidt mindre end nu, dog placeret lidt tættere på. Helhedsindtrykket af indsynet fra denne vinkel vil dog ikke blive meget anderledes end nu.

Stjerne
2

Det eksisterende anlæg er kun synligt fra midten af væggen / tagudhæng og til kip, idet terrænet skjuler det nederste af bygningerne. Det samme vil gøre sig gældende med det projekterede anlæg, hvor gavlen vil syne mest fra denne placering. Den projekterede bygning vil ikke blive mere synlig end den eksisterende, blot vil den være beliggende tættere på grusvejen. Der er imidlertid ca. 430-435 meter fra dette indsynspunkt til eksisterende stald og ca. 385-390 meter til den projekterede stald.

Stjerne
3

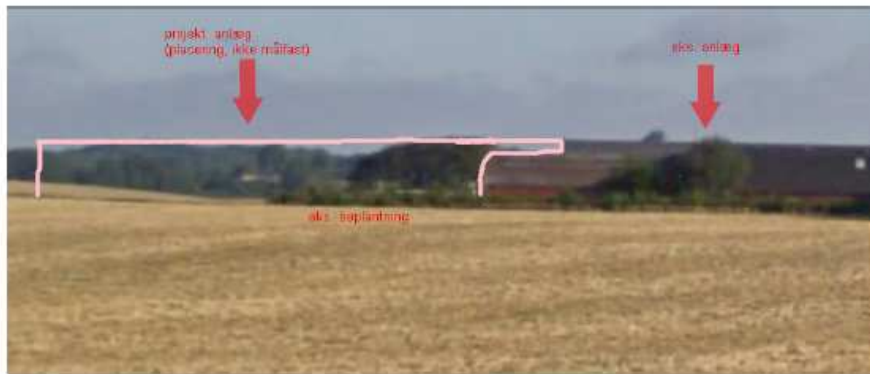

Denne placering på Rohdenvej er dér, hvor det eksisterende anlæg på Grundvej 6 er mest synligt, hvorfor det også vil være denne placering, hvorfra det projekterede anlæg vil være mest synligt. Anlæggets placering i terrænet vil dog betyde, at den projekterede stald kun vil være synlig fra midten af murværket og op. Afstanden fra det eksisterende anlæg fra denne placering er ca. 315-320 meter, mens afstanden til den projekterede stald bliver omkring 300-305 meter.

Stjerne
4

Indsynet fra vejkrydset mellem grusvejen Rohdenvej og Grundvej vil være meget begrænset i forhold til den eksisterende beplantning, der kun vil vokse mere op end nu. Nedenstående er et zoomet indsyn til anlægget, hvor det ses, at en del af den projekterede stald vil ligge skjult bag eksisterende beplantning, der vil vokse sig højere med tiden, og en smule bag ved eksisterende byggeri.

Stjerne
5

Indsynet fra udkørslen fra Grundvej 11 til Grundvej er på nuværende tidspunkt et samlet anlæg med allé og beplantning omkring anlægget. Dette vil ikke blive ændret ved opførelsen af den projekterede stald, hvor indsynet vil være syne det samme, blot med en længere stald. Den eksisterende beplantning, der er i gang med at vokse op, vil afskærme en stor del af den projekterede stald fra denne vinkel.

Stjerne
6

Anlægget er på nuværende tidspunkt slet ikke synligt fra denne vinkel og vil heller ikke blive det ved opførelsen af den projekterede stald.

Stjerne
7

Anlægget er ikke synligt grundet terrænet fra øst, når man kører på Grundvej.

Stjerne
8

Stjerne
9

Anlægget bliver første gang synlig ved stjerne nr. 9. Indblikket er her direkte fra Vejlevej. Den projekterede stald vil blive opført væk fra beskuerens synsvinkel og ind i horisonten. Anlægget bliver derfor fra denne vinkel kun minimalt mere synlig – og her kun som en visuel forlængelse af den stald, der kan ses i ovenstående foto.

Stjerne
10

Det projekterede anlæg vil fremstå som en visuel forlængelse af det eksisterende anlæg. Den projekterede stald vil være meget lidt synlig fra denne vinkel, idet den overvejende del af bygningen vil være skjæret bag terrænet og den eksisterende beplantning. Dele af den projekterede stald vil være synlig fra midten af væggen / tagudhæng og til kip. Indsynet til den projekterede stald vil fra denne vinkel være fragmenteret grundet placeringen af den eksisterende bevoksning midt på bakken.

Stjerne
11

Det eksisterende anlægs østlige gavl er synlig fra dette punkt, og hele langsiden af anlægget langs side kan ses fra tagudhænget og til kip. Det projekterede anlægs langs side vil ligeledes være synligt fra tagudhænget og til kip, mens resten af bygningen vil være skjult bag det eksisterende terræn. Ansøger vil i forbindelse med byggeriet dæmme det overskydende jord, der graves væk til gyllebeholder og stald, op omkring gyllebeholderen ud mod Vejlevej, således at denne vil fungere som jordvold og syne som en del af det eksisterende terræn. Dette vil skjærme for indsynet fra Vejlevej på en naturlig måde. Opdæmningen vil især blive foretaget i denne vinkel, idet gyllebeholderens overdækning vil være synlig fra denne vinkel.

Stjerne
12

Det eksisterende anlæg er knapt synlig fra denne indsynsvinkel, og det projekterede anlæg vil næsten være skjult bag terrænet og eksisterende bevoksning.

Stjerne
13-14

Anlægget er meget lidt synligt fra Vejlevej.

Visualisering af to beholdere

Såfremt der opføres to gyllebeholdere af 2000 m³ i stedet for én stor af 4000 m³, vil de to små opføres med fast overdækning for at opnå samme ammoniakreducerende effekt som ved én stor beholder med fast overdækning.

De to mindre gyllebeholdere vil ikke blive helt så høje som den store. Der vil formentlig være en reduceret højde på ca. 1 meter fra jordoverflade til toppen af den faste overdækning ved opførelse af to små beholdere i stedet for én stor.

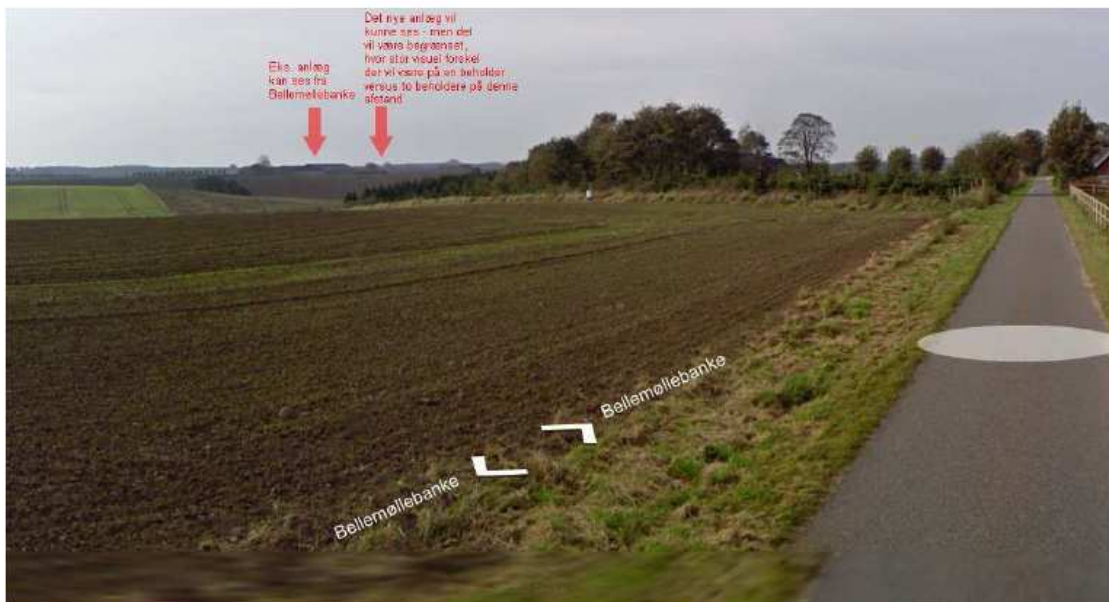
To små beholdere vil derfor 'rage' mindre op i landskabet end den store.

Fra Røhdenvej vil to beholdere eller én stor beholder være placeret i samme visuelle felt. De vil blive skjæmet af planlagt beplantning, og der er så langt fra Røhdenvej til placeringen af beholderne / beholderen, at de ikke bør genere indsyn i landskabet fra denne vinkel.

Fra denne vinkel vil beholderne / beholderen blive skjæret af planlagt beplantning.

Fra Bellemøllebanke

Fra Vejlevej

Konklusion: To gyllebeholdere vil optage en større visuel plads i bredden, men ikke i højden, i forhold til én stor beholder, hvor den faste overdækning vil blive højere.

Placeringen vil være sammesteds, og terrænet vil fra de fleste indsynsvinkler skærme beholderen / beholderne. Fra Rohdenvej og Grundvej vil både én enkelt stor beholder og to mindre beholdere blive skærmet af beplantning, mens terrænet vil skærme for indsynet fra Vejlevej.

Fra Bellemøllebanke vil der være nogle steder langs vejen, hvor det meste af anlægget vil kunne ses i horisonten. Der er imidlertid ca. 500 meter fra Bellemøllebanke til det nye anlæg, hvorfor afstanden vil medvirke til, at anlægget synes af mindre. De fleste steder langs vejen Bellemøllebanke, er møllebankens eget terræn imellem indsynet til anlægget og personer eller biler på Bellemøllebanke. Derfor vil det kun være enkelte steder på Bellemøllebanke-vejen, hvorfra der vil være indsyn til anlægget (eksisterende og planlagt).

Med venlig hilsen

Mie Kruise Meineche
Konsulent